MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

MARMARA ÜNİVERSİTESİ
Araştırma Fonu Yayınları No: 1

1986 YILINDA İŞGÜCÜ ve FİNANSMAN GİDERLERİNİN MALİYETLERE ETKİSİ VE BAZI YÖNETİM SORUNLARI

(Tekstil ve Metal Sanayii İşletmeleri Üzerine Bir Araştırma)

Prof.Dr. Osman Yozgat
Yrd.Doç.Dr. Ömer Dinçer
Yrd.Doç.Dr. İnci Artan, Yrd.Doç.Dr. Canan Çetin
Dr. İbrahim Anıl, Dr. Binali Doğan, Dr. Nevin Deniz

İstanbul, 1988

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

M.Ü. Yayınları No: 459
Araştırma Fonu Yayınları No: 1

1986 YILINDA İŞGÜCÜ ve FİNANSMAN GİDERLERİNİN MALİYETLERE ETKİSİ VE BAZI YÖNETİM SORUNLARI

(Tekstil ve Metal Sanayii İşletmeleri Üzerine Bir Araştırma)

Prof.Dr. Osman Yozgat
Yrd.Doç.Dr. Ömer Dinçer

Yrd.DoçDr.İnci Artan, Yrd.Doç.Dr.Canan Çetin
Dr. İbrahim Anıl , Dr. Binali Doğan , Dr. Nevin Deniz

İstanbul,1988

ISBN : 975 – 400 – 001 – 8

M.Ü. Teknik Eğitim Fakültesi
Döner Sermaye İşletmesi
Matbaa Biriminde Basılmıştır.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ

I. BÖLÜM: ARAŞTIRMANIN AMACI, KAPSAMI ve YÖNTEMİ 4-8

A. ARAŞTIRMANIN AMACI VE KAPSAMI 4

B. ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ 5
1. Anket Sorularının Hazırlanması
2. Anket Formunun Hazırlanması ve Soruların Test Edilmesi
3. Örnek Kütlenin Seçimi
4. Verilerin Toplanması

C. TOPLANAN VERİLERİN SINIFLANDIRILMASI 7

II. BÖLÜM: ARAŞTIRMA VERİLERİNİN ANALİZİ VE YORUMLAMASI 9-54

A. KAPASİTE KULLANIMI VE SORUNLARI 9

B. İŞGÜCÜ DEVRİ 15

C. İŞGÜCÜ GİDERLERİNİN TOPLAM MALİYETLER İÇİNDEKİ PAYI 18

D. İŞGÜCÜ VERİMLİLİĞİ 24

E. FİNANSMAN GİDERLERİNİN TOPLAM MALİYETLER İÇİNDEKİ PAYI 31

F. HAMMADDE GİDERLERİNİN TOPLAM MALİYETLER İÇİNDEKİ PAYI 36

G. TEKSTİL (DOKUMA) ve METAL SANAYİİ İŞLETMELERİNİN MALİ YAPILARI 40

III. BÖLÜM : ARAŞTIRMA SONUÇLARININ GENEL BİR DEĞERLENDİRMESİ 54

EKLER: 59-113
EK1. Anket Formu
EK2. Değerlendirmeye Tabi tutulan işletmeler
EK3. Bilgisayar Programı
EK4. Toplanan Veriler
EK5. İşlenmiş Veriler

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

ÖNSÖZ

Bu araştırma, Marmara Üniversiteşi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Yönetim ve Organizasyon Anabilim Dalı öğretim elemanları tarafından gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın amacı , 1986 yılı içinde tekstil (dokuma) sanayii ile ana metal sanayii dışındaki metal sanayiinde yer alan işletmelerin , genel ekonomik yapıdan nasıl etkilendiklerini belirleyebilmektir.

Gerçekte bu araştırma , konuyla ilgili uzun dönemli bir karşılaştırma yapmak ve ülke içindeki ekonomik politika değişikliklerinin işletmeleri ne yönde etkilediklerini tesbit etmek amacıyla hazırlanmıştı. Bu nedenle projenin hazırlanma safhasında işgücü giderleri , işgücü devri ve işgücü verimliliği gibi işletme sorunları ile işgücü giderleri ve kredi faizlerinin toplam maliyetler içindeki oranın , 1976-1986 yılları arasındaki etkilenmeleri esas alınmıştı. Özellikle 24\ Ocak\1980 kararları ile ekonomik politikalarda en çok tartışma konusu yapılan ücretlerle faizlerin işletme maliyetleri üzerindeki etkileri odak noktası olarak seçilmişti. Ancak verilerin toplanma safhasında hem özel hem de kamu işletmelerinde on yıllık verileri sağlayabilecek bilgi kayıt sistemlerinin olmayışı nedeniyle yıllar açısından karşılaştırma yapmak fikrinden vazgeçildi. Buna rağmen konuyla ilgilenenlere bir fikir vermesi bakımından uygun literatür taranarak konuyla ilgili araştırmalar incelenmiş ve metedolojik farklılıklar bulunmayan alanlarda elde edilen bilgiler, karşılaştırmak amacıyla kullanılmıştır.

Araştırmada işgücü , kredi ve hammadde giderleri , kapasite kullanımı, işgücü verimliliği ve işletmelerin mali yapıları ayrıntısıyla incelenmiştir. Söz konusu sanayiide yaklaşık 1300 işletmeyle temas kurulmuş 338'inden bilgi alınmış ve titiz bir elemeye tabi tutularak 214'ü değerlendirmeye alınmıştır. Elde edilen sonuçların konuyla ilgili araştırmacılara ve uygulamacılara objektif, sağlam ve geçerli bilgiler sunduğu inancını taşıyoruz.

Öte yandan bu araştırmanın , her yıl, araştırma sahası ve konusu genişletilerek tekrarlanmasını düşündüğümüzü belirtmeliyiz. Böylece başlangıçta düşündüğümüz amaçlar sağlıklı bir şekilde gerçekleştirilebilecektir.

Bu araştırmada hiçbir fedakarlıktan kaçınmadan fikir ve çabalarıyla katkıda bulunan Yönetim ve Organizasyon Anabilim Dalı öğretim elemanlarına teşekkürü borç biliyoruz. Ayrıca projenin hazılık safhalarında ihtiyaç duyduğumuz yardımı bizden esirgemeyen Prof. Dr. Ümit Ataman, Doç Dr. Osman Altuğ, Doç Dr. Sait Sevgener, Yrd.Doç.Dr.Neslihan Okanın, Dr.Şadi Saruhan ve Dr.Mina Özevren'e de teşekkür ediyoruz.

Öte yandan özellikle Prof.Dr. Yıldızhan Yayla ile Prof.Dr.Dursun Hakkı Yıldız'a ve Araştırma Fonu Başkanlığı personeline maddi ve manevi desteklerinden dolayı minnettarız.

Bigisayar programlarımızı hazırlayan , verilerin analizinde gece gündüz ayırımı yapmadan bize zamanında sonuçları ulaştırma çabalarından dolayı Yrd. Doç. Dr. Necdet Tekin'e de özellikle teşekkür ediyoruz.

İstanbul 1988

Prof.Dr. Osman YOZGAT

Yrd.Doç.Dr. Ömer DİNÇER

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

I. BÖLÜM:

ARAŞTIRMANIN AMACI , KAPSAMI ve YÖNTEMİ

A- ARAŞTIRMANIN AMACI ve KAPSAMI:

Oldukça hızlı bir değişimin yaşandığı çağımızda makro seviyede ülke ekonomisinin , mikro seviyede işletmelerin çabaları, yeni bilgi ve teknolojilere uyum sağlayarak "etkili ve verimli olmak" ve dolayısıyla "süreklilik ve büyüme" gibi amaçlar etrafında yoğunlaşmaktadır.

İşletmelerin verimliliği , gelişme ve büyümesi ile ilgili olarak yapılacak analiz ve yorumlarda işletme girdileri ve çıktıları ile bunlar arasındaki ilişkiler önemli bir araç olmaktadır. Gerçektende girdiler ve maliyetleri ile çıktılar arsındaki ilişkiler, işletmelerin yönetim ve organizasyon sorunlarının kaynağında yer almaktadır. Çünkü bu konuda elde edilecek doğru ve geçerli bilgiler, problemlerin (öncelikle mali, daha sonra beşeri ve yapısal problemlerin) doğru bir şekilde teşhisine imkan verecek verileri oluşturmaktadır.

İşletmelerde , üretim girdileri arasında hammade , işgücü ve sermaye oldukça büyük öneme sahiptir. Dolayısıyla toplam maliyetler içinde hammadde, işgücü ve borç sermayenin kullanılması ile ilgili giderler oldukça büyük bir paya sahip olmaktadır. Ancak ücret ve faizler , diğer giderlere göre çok boyutlu ve daha karmaşık bir yapıya sahip olmaları nedeniyle , toplumun veya işletmelerin ekonomik sorunlarının çözümünde en fazla tartışılan konular arasında yer almaktadır. Nitekim 24.Ocak.1980 kararlarından bu yana 8 yıl geçmiş olmasına rağmen , ekonomik politika alanında en çok tartışılan ve değiştirilen kararlar ücret ve faizi konularında olmuştur. Gerçekten de hem ücret hem de faiz günümüz insanının her zaman olduğundan daha büyük öneme sahip ve fakat daha çok karmaşık boyutlar kazanmış sorunlarıdır.

Ücretler, bugünkü boyutlarıyla hem ekonomik hem de sosyal politikaların temel öğesi durumundadırlar . Ekonomik politikaların bir öğesi olarak önemli bir oranda iç talebi ve satınalma gücünü belirleyici, işgücünün verimliliğini bir noktaya kadar arttırıcı ve istihdam sağlayıcı fonksiyonlara sahiptir. Ücretler, sosyal politikanın bir öğesi olarak ise, çalışanların tek gelir kaynağı olması nedeniyle, sosyal adaleti ve iş başarısını sağlayacak bir niteliktedir. Aynı durum faizler için de geçerlidir: Ekonomik politikalar çerçevesinde tasarrufları arttırıcı bir fonksiyon yerine getirirken , sosyal alanlarda sermayenin belirli ellerde toplanmasını sağlamakta ve bir maliyet unsuru olarak fiyatları yükseltmektedir.

Ücretlerin ve faizlerin böylesi çok yönlü bir yapıya sahip olması uygulamada bir takım çelişkiler ortaya çıkarmaktadır: Belirli bir amaca yönelik kararlar verilirken , başka alanlarda beklenenden farklı sonuçlara ulaşılabilmektedir.

Bu farklılık ve çelişki, günümüzde her kesim için bütün ciddiyetiyle kendini hissettirmekte , bir takım çatışmalara ve hatta spekülasyonlara sebeb olmaktadır.Özellikle

ekonomik yönüyle ağırlığını hissettiren ücret politikaları sosyal yönüyle olumsuz etkiler yapmakta, değişik çevrelerce (hükümet, işçi-işveren sendikaları, sanayi ve ticaret odaları gibi) birbirine zıt olabilecek sonuçlarıyla tartışılmaktadır. Uygulama sonuçlarından veya araştırmalardan elde edilen veriler farklı şekillerde yorumlanabilmektedir. Bu tartışma ve yorumların sağlıklı bir şekilde yapılabilmesi, sağlam ve geçerli verilerin elde edilebileceği bilimsel araştırmalarla mümkündür.

Gerçekleştirilen bu araştırmanın amacı , özellikle ücret ve faizlerin toplam maliyetleri için payını belirleyerek ve işletmelerin içinde bulundukları durumu tanımlayarak, konuyla ilgili tartışmalara sağlam ve geçerli veriler sunmaktır. Diğer taraftan işletmeler etkili ve verimli olabilmek için işgücü istihdamı ve yetişmiş personelin işletmede kalıcılığının sağlanması, kapasite kullanımı gibi birçok sorunla da karşı karşıyadır. Bu sorunlarla işletme sonuçları arasında sıkı bir etkileşimden söz edilebilir. Üretim faktörlerinin paylarının belirlenmesinde bu sorunların ne oranda ve hangi yönde etkisinin olduğunun belirlenmesi de bu araştırmanın yan amacını oluşturmaktadır. Çeşitli ilişki ve etkileşim analizi yoluyla, farklı mali yapıdaki, farklı büyüklükteki, farklı kapasite kullanımı ve işgücü devri oranlarına sahip işletmelerde üretim faktörlerinin paylarını belirleyerek, konu birçok boyutuyla incelenmiştir.

B. ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ

1.Anket Sorularının Hazırlanması ;

Araştırma niteliği ve kapsamı itibariyle, çalışma alanı olarak belirlenen örnek kütleden elde edilecek verilere dayanmaktadır. Yani araştırma gerçekte mevcud durumu tanımlamaya çalışmaktadır. Bu nedenle bilgi toplamada ana kaynağı anket çalışması oluşturmaktadır. Bu durum ise anket sorularının hazırlanmasını oldukça önemli hale getirmiştir.

Araştırmada kullanılan anket formu , yukarıda belirtilen amaçlar doğrultusunda bilgi ve verileri toplamaya imkan verecek şekilde düzenlenmeye çalışılmıştır. Anket formu yöneticilere yazılmış bir tanıtma yazısı ve başlıca dört kısımdan oluşmaktadır (bkz.;Ek-1);

Birinci kısım "İşletme Hakkında Bilgiler" başlığını taşımakta ve işletmelerin ünvanları, faaliyet konuları, işletme sahipliği, kuruluş yılları gibi bilgileri kapsamaktadır. Amaç, işletmeleri daha ayrıntılı olarak tanımak ve özellikle "işletme sahipliği" sorusuyla işletmenin içinde bulunduğu durumu doğrudan etkileyebilecek özelliklerinin olup olmadığını tesbit etmektir.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

İkinci kısım, "İşletmelerin Büyüklüğü " ile ilgilidir. Burada işletmelerin kapasiteleri, sermayeleri , çalışan elemanlarının sayıları, üretim miktarları, satış hasılatları, toplam maddi sabit varlıkları gibi çeşitli büyüklük ölçüleri yer almaktadır. Ayrıca işletmelerin sermayeleriyle ilgili olan sorular, mali analiz yapmaya imkan verecek şekilde ayrıntılı hazırlanmıştır. Bu kısmın amacı , işletmelerin kapasite kullanım oranlarının belirlenmesi, faaliyet sonuçlarının analiz edilerek rakamlarla ifadelendirilmesidir.

Üçüncü kısım " İşletmenin Yıllık Genel Giderleri" başlığı altında toplanmıştır. Bu kısımda işgücü giderleri , finansman giderleri ve hammadde giderleri gibi temel gider kalemleri ayrıntısıyla sorulmuştur. Ayrıca toplam giderleri bulabilmek amacıyla "Diğer giderler" başlığı altında işletmelerin genel üretim ve yönetim giderleri , bakım- onarım ve amortisman gibi giderleri de incelenmiştir. Bu kısımda işletmelerin toplam giderleri içinde yer alan işgücü, finansman, hammadde ve diğer giderlerin paylarının hesaplanması amaçlanmıştır.

Dördüncü ve son kısımda ise değişik işletme sorunlarını belirlemek ve bu sorunların işletme içi durumu etkileyip etkilemediğini araştırmak amacıyla hazırlanmış olup "Ek Bilgiler" başlığını taşımaktadır. Bu kısımda da vadeli alışlar , personelin kıdemliliği, işgücü devri, vardiya sayısı ve haftalık çalışma süreleriyle ilgili sorular yer almıştır.

2. Anket Formunun Şekillendirilmesi ve Soruların Kapsamı ve Geçerliliğinin Test Edilmesi :

Anket sorularının belirlenmesinden sonra, anket formu taslak olarak hazırlandı ve soruların kapsamı, geçerliliği ve istenen mesajı üçüncü şahıslara verip vermediği test edildi. Bu amaçla hazırlanan anket formu, değişik konularda faaliyet gösteren 13 adet işletmeye uygulandı. İşletmelerden elde edilen bilgiler doğrultusunda , gerekli değişiklikler yapılarak ve ihtiyaç duyulan yerlere uygun açıklamalar eklenerek sorular yeniden düzenlendi ve anket formuna son şekli verildi.

3. Örnek Kütlenin Seçimi :

Veri toplamak üzere , araştırma kapsamına iki ana imalat sektörünün beş alt sanayii dahil edilmiştir. Metal eşya imalat sektöründen (38) metal eşya sanayii(381) , makine sanayii(382), elektrik makinaları sanayii(383) ve taşıt araçları sanayii(384) ile tekstil imalat sektöründen (32) dokuma , örme ve iplik sanayii(321).(*)

(*) Araştırmanın bundan sonraki bölümlerinde daha kısa bir şekilde ifade edebilmek için Metal Eşya imalat sektörünün araştırma kapsamına alınan dört alt sektörünü kapsamak üzere Metal Sanayii, tekstil imalat sektörünün bir alt sanayii için ise Tekstil (Dokuma) Sanayii, ifadeleri kullanılacaktır.

Bu beş sanayii dalının , araştırma kapsamına alınmasının nedenleri aşağıdaki gibi özetlenebilir:

a- Çalışmada veri toplama açısından esas ağırlık metal eşya, makina ve teçhizat ile taşıt araçları sanayii üzerinde yoğunlaşmıştır. Dokuma sanayii gibi metal sanayiinden oldukça farklı bir sanayii dalının da araştırma kapsamına alınması, iki farklı sektörde bir karşılaştırma yapabilme saikiyle olmuştur.

b- Her iki sektör de son yıllarda gelişme gösteren sektörlerdir. Bu iki alanda üretilen sanayii mamülleri gerek yurt içi gerekse yurt dışı arzında artış göstermiş, dolayısıyla genel ekonomiye katkıları artmıştır. Ayrıca ülke toplam ihracatındaki payları da büyümüştür.

c- Her iki sektör de diğer imalat sektörlerine oranla daha iyi organize olmuşlardır. Hem işverenlerin hem de işçilerin kurdukları sendika, dernek ve benzeri kuruluşların sayesinde daha disiplinli , ciddi ve bilinçli bir çalışma ortamının varolacağı kabul edilmiştir. Ayrıca bu organizasyonlar vasıtasıyla kolayca işletme adreslerinin temin edilebileceği ve işletmelerin katılımının arturılabileceği düşünülmüştür.

d- İstihdam edilen işçi sayısı çok ve ülke çapında genelleme yapabilme imkanı verecek niteliktedir. Öte yandan çalıştırılan işçilerin nitelikleri açısından büyük farklılıklar yoktur.

e- Nihayet her iki sanayii dalında da özel-kamu sektörü ayırımı yapabilme imkanı vardır.

Bilgi ve verilerin toplanması için , araştırma alanına bu beş sanayii dalında yer alan bütün işletmeler dahil edilmiştir.

4. Verilerin Toplanması

Araştırmanın uygulama safhasında hedef birim olarak seçilen , söz konusu sanayii dalında , Ticaret ve Sanayii Odalarına kayıtlı ülke çapındaki bütün işletmelere ulaşılmaya çalışılmıştır. İstanbul ve Ankara'da ki Ticaret ve Sanayii Odaları ile Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğine kayıtlı diğer vilayetlerdeki işletmeler kodlanmış , doğrudan veya dolaylı olarak irtibat kurulmaya çalışılmıştır. Nitekim bu amaçla belirlenen yaklaşık 1500 işletmeden , İstanbul ve çevre vilayetlerdeki 600 işletmeyle yüzyüze görüşülmüş ve diğer vilayetlerdeki 700 işletmeye postayla ulaşılmaya çalışılmıştır.

Doğrudan irtibat kurulan işletmeler için anketör olarak önceden eğitime tabi tutulan 30 adet öğrenci görevlendirilmiştir.

C. TOPLANAN VERİLERİN SINIFLANDIRILMASI ve DEĞERLENDİRİLMESİ

Yukarıda da belirtildiği gibi 1300 işletmeyle doğrudan veya dolaylı olarak irtibat kurulmuştur. Yüzyüze görüşülen 600 işletmeden 306' sı anket sorularını cevaplandırmıştır. Postayla gönderilen anket sorularına cevap verme oranı 32 cevapla 0.09

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

civarında gerçekleşmiştir. Böylece toplam cevap verilen anket sayısı 338 olarak gerçekleşmiştir. İrtibat kurulan işletmelere göre cevap verme oranı 0.26 dır.

Toplanan 338 anket formu titizlikle gözden geçirilmiş ve bir ön elemeye tabi tutulmuştur. Bu inceleme sonunda yetersiz görülen , bilgilerin doğruluğundan endişe edilen veya cevaplamalarda tutarsızlıklar bulunan bazı anket formları değerlendirme dışında bırakılmıştır. Böylece verileri analiz edilen ve yorumlanan işletme sayısı 214 olarak ortaya çıkmıştır. Bu 214 işletmenin çeşitli özelliklere göre sınıflaması aşağıdaki gibidir;

a- Değerlendirmeye alınan 214 işletmenin 8 adedi kamu, 206 adedi özel sektöre aittir. Tekstil (dokuma) sanayiinde toplam 53, metal sanayiinde ise 161 işletmenin verileri analiz edilmiştir. Bu sınıflamaya göre 160 cevapla ençok metal sanayii özel sektörü değerlendirmeye tabi tutulmuştur.

	Kamu	Özel	Toplam
Tekstil Sanayii (Dokuma)	7	46	53
Metal Sanayii	1	160	161
TOPLAM	**8**	**206**	**214**

b- Bu işletmelerin 120 adedi aile şirketleri niteliğine sahipken 86 adedi çok ortaklıdır . Yine bu şirketlerden , tamamı özel sektöre ait olmak üzere 15'inin ortakları arasında banka yahut başka bir finansman kuruluşu bulunmaktadır.

	Kamu	Özel	Toplam
Tekstil Sanayii (Dokuma)	13298	35554	48852
Metal Sanayii	823	22987	23810
TOPLAM	**14121**	**58541**	**72662**

c- Bu 214 işletmede toplam 72662 kişi çalışmaktadır. İşçi, teknik ve idari personel olarak çalışanların 14121'i kamu sektöründe, 58541'i de özel sektörde yer almaktadır. Buna göre kamu sektöründeki işletmelerde çalışanların işletme sayısına oranı daha yüksektir. Tekstil sanayii ile metal sanayii karşılaştırıldığı zaman işletme sayısına göre çalışanların oranı tekstil (dokuma) sanayiinde daha yüksektir. Yani tekstil (dokuma) sanayii işletmelerinde , metal sanayiine göre daha fazla eleman çalışmaktadır.

d- Kamu işletmeleri genellikle bir günde 2 veya 3 vardiya çalışmaktadırlar. Özel sektörde ise standart bir yaklaşım yoktur. Tekstil (dokuma) sanayiinde kamu sektöründeki işlet-melerin tamamında 1000 'den fazla eleman vardır ve bir günde 2 tanesi 2 vardiya diğerleri 3 vardiya çalışmaktadır. Özel sektörde de tekstil sanayii işletmeleri çoğunlukla 2 veya 3 vardiya çalışmaktadır. Metal sanayiinde ise çoğunlukla tek vardiya çalışılmaktadır. Bütün işletmelerde haftalık kanuni çalışma süresine uyulmaktadır.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

II. BÖLÜM
ARAŞTIRMA VERİLERİNİN ANALİZİ ve YORUMLANMASI

Bu bölümde, araştırmadan elde edilen veriler istatistiki oranlar ve ortalamalar yoluyla analiz edilmiş ve yorumlanmaya çalışılmıştır. Yorumlar yapılırken işletme büyüklüklerine , tekstil (dokuma) ve metal sanayii dallarına ve kamu yada özel sektör işletmesi olmalarına göre farklılıklar belirlenmeye çalışılmıştır. Kapasite kullanım oranları , işgücü devir oranları , işgücü verimliliği, işgücü-finansman- hammadde giderlerinin toplam maliyetler içindeki payları ve işletmelerin mali yapıları bu bölümün temel konularını oluşturmaktadır. Diğer taraftan toplanan verilerin yorumlanmasında bu temel konular arasındaki ilişki ve etkileşimler daha sonraki bölüme bırakılmıştır.

A. KAPASİTE KULLANIMI ve SORUNLARI (*)

1. Genel Açıklamalar :

Kapasite genellikle belirli bir zaman içindeki üretim miktarı olarak tanımlanır. Başka bir ifadeyle kapasite, mal veya hizmetleri üretebilme yetenek ve imkanlarının uygun bir ölçü birimi ile (metre, kg., adet vs.) ifadelendirilmesidir.

Bu tanımlar ilk bakışta kısa ve basit görünmelerine rağmen, uygulamada oldukça fazla ve karmaşık sorunlarla karşılaşılır. Araştırmadan elde edilen verileri yorumlamadan önce, bu sorunları genel hatlarıyla belirlemekte ve çalışmada esas alınan ölçü ve yaklaşımları açıklamakta yarar vardır.

Herşeyden önce tanımlarda ifade edilen yetenek , insangücüyle ilgilidir. Kapasitenin belirlenmesi ve kullanılmasında insangücünün karmaşık bir yapıya sahip olduğu, ciddi yönetim sorunları doğurduğu bir gerçektir. Ülkemizde insan gücünün kullanılmasında gerek zaman, gerekse davranış standartlarının henüz oluşturulamadığı üzüntü verici bir gerçektir. Dolayısıyla , işletmelerimizde ortaya konulan kapasite ölçülerinin en azından beşeri açıdan yeterli olmadığını söylemek yanlış olmayacaktır. Araştırma yaptığımız işletmeleri de bu genellemeden soyutlamak mümkün değil. Öte yandan işgücü kapasitesinin kullanımında da konuyla yakından ilgili pekçok sorun vardır. Vasıflı eleman sıkıntısı , işgücü devrinin fazla olması ve işletmelerde beşeri kaynakların önem ve değerinin henüz farkedilmemiş olması, insangücü kapasitesinin kullanımında olumsuz etkiler yapmaktadır.

(*) Bu konuyla ilgili verilerin analizi ve yorumlanması Yrd.Doç.Dr. Ömer DİNÇER tarafından yapılmıştır

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

İkinci olarak kapasitenin belirlenmesinde zaman faktörü, oldukça hassas bir konudur. Yalnız bir cins mamül üreten bir işletmede bu tür sorunlar göze batmayabilir, ancak çok çeşitli mamül üreten işletmelerde malzeme işlem süresinin belirlenmesi oldukça zordur.

Bu açıdan işletmelerimizde ne tür bir yöntem izlendiği bilinmemektedir. Bununla beraber sezgi yoluyla, birden çok mal üreten işletmelerin aynı yada birbirine yakın kapasite belirleme yöntemi takip etmedikleri söylenebilir.

Yine zaman faktörüyle ilgili olarak işletmelerin belirli bir zaman aralığı içinde değişik sürelerde çalıştığı bir gerçektir. Günde üç vardiya üzerinden 24 saat, iki vardiya üzerinden 16 saat, normal mesai (8 saat), fazla mesai veya hafta içinde 5,6,7 gün çalışmak gibi değişik alternatifler vardır. Bunların her biri için kapasite hesabı farklı sonuçlar verir. İşletmelerimizin bu açıdan standart bir yaklaşım içinde bulundukları da söylenemez.

Nihayet kapasite kavramı farklı şekil ve kapsamlarda tanımlanabilmektedir. Farklı kapasite kavramlarının (maksimum kapasite, normal kapasite, optimal kapasite ve fiili kapasite gibi) olması, konuyla ilgilenenler tarafından farklı şekillerde algılanabilmektedir. Öte yandan makinaların tek tek kapasitelerini bulup toplayarak işletmenin tüm kapasitesini belirlemek gibi yanlışlıklara sık sık düşülmektedir. Üretim bilimleri veya iş istasyonları arasındaki ilişkiler, makinaların iş yapma süratları, tamir ve bakımlar, işgücü-makina bağımlılığı vb. pekçok husus kapasiteyi belirlemede dikkatli ve tüiz olmayı gerektirmektedir.

Bu araştırma, yukarıda belirtilen hususlar gözönüne alınarak kapasiteyle ilgili bu mahzurlar asgariye indirilmeye çalışılmıştır. Bu nedenle;

a. Anket formunda sadece normal kapasite ve fiili kapasite sorulmuştur. Ayrıca kapsam açısından aynılığı sağlamak için bu kavramların tanımı anket formunda dikkati çekecek şekilde verilmiştir. Buna göre esas alınan kavramların tanımları şöyledir:

Normal kapasite, işletmenin bir yıl içinde üretebileceği ençok üretim miktarından (maksimum kapasiteden) işleyiş kesilmeleri (montaj ve ayarlamalar, iş öncesi hazırlık, tamir, bekleme vs.) çıkarılmak suretiyle elde edilen üretim miktarıdır. Fiili kapasite ise işletmenin aynı yıl içinde gerçekleştirdiği üretim miktarıdır.

b. Kapasite kullanım oranlarının belirlenmesinde farklılıkları gidermek için soru formuna ayrıca "haftalık fiili çalışma süreleri" ve "günlük vardiya sayısı" ile ilgili sorunlar ilave edilmiştir.

c. Kapasite kullanım oranları tek tek tarafımızdan hesaplanmıştır. Bu hesaplamalarda işletmelerin normal kapasiteleri haftalık fiili çalışma süresi 135 saate ve günlük vardiya sayısı 3'e göre (gerekiyorsa) yeniden hesaplanmış ve böylece standart bir

yaklaşım sağlanmaya çalışılmıştır(*).

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Fiili kapasite de ise işletmelerin belirttikleri üretim miktarı esas alınmıştır. Oranın bulunmasında aşağıdaki formülden yararlanılmıştır:

$$\text{Kapasite Kullanım Oranı} = \frac{\text{Fiili Kapasite}}{\text{Normal Kapasite}}$$

d. Araştırmanın esas amacından sapmamak için kapasite kullanımını etkileyen faktörler üzerinde durulmamıştır.

2. Toplanan Verilerin Yorumlanması : (Tartılı) Kapasite Kullanım Oranları

Değerlendirmeye esa alınan 214 işletmeden 152'si tekstil sanayiinde, 122'si metal eşya sanayiinde faaliyet gösteren işletmelerdir ve büyük bir bölümü özel sektöre aittir. Tablo-1'de gösterilen veriler aşağıdaki gibi yorumlanabilir.

a. Tekstil(dokuma) sanayii kamu sektöründen soruya sadece 6 işletme cevap vermiştir. Bu işletmelerin tamamı 1000' den fazla işçi çalıştırmaktadır. Bu altı işletmenin ortalama kapasite kullanım oranı yaklaşık olarak %77.67 dir. Ancak bu işletmelerin 5' i üç vardiya çalışmaktadır. Sadece üç vardiya çalışan bu beş işletme esas alınırsa, işletmelerde kapasite kullanım oranı %87.80'e çıkmaktadır.

b. Tekstil(dokuma) sanayii özel sektörden cevap veren 23 işletmenin ortalama kapasite kullanım oranı %68.66 dır. Burada üzerinde durulması gereken husus, az sayıda işçi çalıştıran işletmelerin genellikle bir veya iki vardiya çalışmalarıdır(**). Bu tür işletmelerde kapasite kullanım oranı düşük olmasına rağmen, üç vardiya çalışan özel sektör işletmelerinde de bu oran %86.00 dır.

c. Tekstil (dokuma) sanayiindeki tüm işletmelerin kapasite kullanım oranları %70.52 dir.

(*) Gerçekte işletmelerin bir günde 3 vardiya çalışmaları faydalı ve mahzurlu yönleriyle birlikte tartışma konusu yapılabilir. Büyük masraflarla gerçekleştirilen makina ve tesislerin tam gün kullanılmasının bazı mahzurları olmakla birlikte bu çalışmada 3 vardiya esas alınmıştır. Çünkü birim zamandaki çalışma süresini uzatmak , işletmelerin makina ve tesislerin gücünü arttırmak demektir. Aslında üç vardiya uygulamasından sağlanan faydalar sadece makine ve tesislerin üretim gücünün arturılmasıyla kalmaz, mamül başına düşen sabit masraf payları da azalır. Kalkınma sürecini hızlandırma ihtiyacında olan bir toplumda , üretim artışını sağlamanın en kolay ve nisbeten ucuz yolu işletmelerin yoğun bir şekilde çalıştırılmasıdır. Öte yandan kapasite belirleme ve kullanım hesaplamalarında birim zamanda aynı sürenin esas alınması daha sağlıklı bir yöntem olacaktır. Dolayısıyla, verilerin daha geçerli olacağı da açıktır. Biz bu çalışmada belirlenen nedenlerle işletmeler de birim çalışma süresini üç vardiya olarak almayı uygun gördük.

(**) Burada"az sayıda işçi çalıştıran işletmeler genellikle bir veya iki vardiya çalışmaktadırlar" gibi bir genelleme yapmak pek anlamlı olmaz. Ancak burada, bu ifade, sadece cevap veren işletmelerin özelliklerine dikkati çekmek için kullanılmıştır.

TABLO-1 KAPASİTE KULLANIM ORANI

	KAMU		ÖZEL		GENEL	
	FS.	ORT.	FS.	ORT.	FS.	ORT.
TEKSTİL (DOKUMA) SANAYİİ						
0-19 Kişi			3	40.33		
20-49 Kişi			4	46.33		
50-99 Kişi			2	49.50		
100-199 Kişi			1	60.00		
200-499 Kişi			8	86.00		
500-1000 Kişi			-	-		
1000+ Kişi	6	77.67	5	85.20		
TOPLAM:	**6**	**77.67**	**23**	**68.66**	**29**	**70.52**
METAL EŞYA,MAKİNA VE T.						
0-19 Kişi	1	66.00	31	45.48		
20-49 Kişi			43	31.79		
50-99 Kişi			24	39.79		
100-199 Kişi			12	48.75		
200-499 Kişi			7	48.71		
500-1000 Kişi			2	28.50		
1000+ Kişi			3	59.67		
TOPLAM:	**1**	**66.00**	**122**	**40.09**	**123**	**40.30**
GENEL TOPLAM:					**152**	**46.06**

d. Tekstil sanayiinde kamu ve özel sektör arasında ayrıntılı karşılaştırma yapmamakla birlikte 1000'den fazla işçi çalıştıran işletmeler arasında kapasite kullanım açısından büyük bir farklılık yoktur.

e. Metal Eşya, Makine ve Teçhizat, Elektrikli Makina ve Taşıt Araçları Sanayiinde kamu kesiminden sadece 1 işletme kapasite sorusuna cevap vermiştir. Kapasite kullanım oranı % 66'dır.

f. Ana sanayi dışındaki metal sanayiinde özel sektörden toplam 122 işletme cevap vermiştir. Bunların kapasite kullanım oranları ortalama % 40.09'dur.

g. Metal sanayiinde kamu ve özel sektör arasında bir karşılaştırma ve genelleme yapma imkanı olmamakla beraber her ikisinin birlikte ortalaması %40.30'dur.

h. Tekstil (dokuma) sanayii ile metal sanayii dallarında kapasite kullanım oranları (%70.52 ile %40.30) karşılaştırıldığında, tekstil sanayiinde bu oranın daha yüksek olduğu görülmektedir. Bu farklılığın kısmen çalışma sürelerinin farklılığından kaynaklandığı söylenebilir. Çünkü araştırma yaptığımız işletmeler arasında, metal sanayii alanında faaliyet gösteren işletmeler genellikle bir veya iki vardiya çalışılırken , tekstil sanayii işletmeleri üç vardiya çalışmaktadırlar.

ı. Herhangi bir sınıflama yapılmaksızın bütün işletmelerin kapasite kullanım oranları ortalaması ise % 46.06'dır.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

3. Sonuç

Yukarıda açıklanan veriler genel olarak değerlendirilirse, 1986 yılında tekstil (dokuma) sanayii ve ana metal sanayii dışında ki metal sanayii kollarında faaliyette bulunan işletmelerde kapasite kullanımı yeterli seviyeye ulaşamamıştır. İşletmelerde kapasite kullanım oranının düşük olmasının özellikle maliyetler üzerinde arttırıcı bir etkisi olduğu bilinmektedir. Nitekim bu araştırmada kapasite kullanım oranları ile maliyetler arasında ters bir korelasyon görülmüştür. Yani kapasite kullanım oranı düşük olan işletmelerde , satışlara göre maliyet oranları daha yüksek bulunmuştur.

Öte yandan kapasite kullanım oranları ile işgücü giderleri arasında 0.95 güvenlik sınırları içerisinde doğru bir korelasyon bulunmuştur. Yani kapasite kullanım oran düşük olan işletmelerde Toplam maliyetler içinde işgücü giderlerinin oranı da düşük olmaktadır. Başka bir ifadeyle kapasite kullanım oranı arttıkça maliyetler azalmakta ancak bu maliyetler içindeki işgücü giderlerinin payı yükselmektedir. Buradan kapasitenin maliyetler ve işgücü istihdamı üzerinde önemli bir etkiye sahip olduğu sonucu çıkarılabilir.

Kapasite kullanımıyla ilgili olarak yapılan İstanbul Sanayi Odası ve İstanbul Ticaret Odası araştırmalarının sonuçlarına da kısaca değinmekte yarar vardır. İSO ve İTO araştırmalarının sonuçları yıllar itibariyle Tablo-2 de gösterilmiştir.

Tablodan da anlaşılacağı gibi hem İSO'nun hem de İTO'nun araştırma sonuçlarıyla, bu araştırmadan elde edilen sonuçlar arasında farklılıklar bulunmaktadır. Yaptığımız araştırma ile diğer araştırmalar arasındaki bu farklılığın araştırma yönteminin, kapasite tanım ve yamlaşımının farklılığından ileri geldiği düşünülebilir. Ayrıca İTO'nun araştırmalarının sadece küçük sanayii işletmelerini kapsadığı da belirtilmelidir. Tablo-1 ile Tablo-2 birlikte incelenirse , bu araştırmadan elde edilen küçük işletmelere ait kapasite kullanım oranlarının İTO araştırma sonuçlarına yakın olduğu görülmektedir.

TABLO-2 İSO VE İTO ARAŞTIRMALARINDA KAPASİTE KULLANIMI

TEKSTİL SANAYİİ		İSO (*)	İTO (**)	ARAŞTIRMA
	1982	71.2	-	
	1983	76.5	38.95	
	1984	76.2	62.4	
	1985	77.2	55.54	
	1986	80.3		70.52
METAL SANAYİİ				
	1982	59.7		
	1983	62.7	40.96(***)	
	1984	69.3	41.63	
	1985	68.8	44.64	
	1986	69.4		40.3

(*) İSO, İmalat sanayii sektörü ve Kapasite kullanım oranı , 1982,83,84,85 ve 1986 yıllarına ait raporlar
(**) İTO, İstanbul küçük sanayii Kapasite Kullanım Araştırması 1983,84 ve 85 raporları
(***) Metal Sanayii ile ilgili oranlar metal eşya sanayii ile elektrik malzemeleri ve cihazları sanayii ortalamasıdır.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

B. İŞGÜCÜ DEVRİ VE SORUNLARI (*)

1. Genel Açıklamalar:

İşgücü devri oranı, işletmede çalışan personelin işletmeye belirli bir dönem içinde giriş veya çıkışlarının ölçüsünü ifade eder.

Herhangi bir işletmenin başarısı büyük oranda elindeki kaynakların özellikle beşeri kaynakların etkili ve verimli bir şekilde kullanılmasına bağlıdır. İşletmelerde beşeri kaynakların etkili ve verimli bir şekilde kullanılması ise , işletmenin ihtiyaç duyduğu sayıda ve nitelikteki elemanları gereken şekilde sağlanmasıyla mümkündür. Ancak personelin işletmede muhafaza edilebilmesi ve yetiştikten sonra en faydalı olacağı dönemlerde işten ayrılmasını önleyecek tedbirlerin de alınması gerekir.

İşletmelerin genel olarak etkili ve verimli olmaları ile işten ayrılmalar arasında ters bir ilişki bulunmaktadır. Gerçekten de mevcud personelin işten ayrılması, işletmeye karşılıksız bir maliyet artışı getirmektedir. İşden ayrılma işletmeye; ilişki kesme, seçme, işe alma, eğitme gibi bir takım maliyetler yüklemektedir. Ayrıca işten ayrılmanın verimliliğin azalması , başarı seviyesi yüksek olan personeli kaybetme, örgüt ikliminin bozulması ve moralsizlik, aleyhte kamu oyunun oluşması gibi bazı olumsuz sonuçlarından da sözedilebilir.

İşten ayrılmaların genel ekonomik duruma , mevsimlik dalgalanmalara , işletmenin özelliklerine göre pek çok sebebi olabilir. Bu nedenle işten ayrılmaların oranını değerlendirirken özellikle işletmenin kendisine has özellikleriyle ayrılan personelin özelliklerinin gözönüne alınması gerekir .

Mesela mevsimlik işçiler kullanan bir işletmede devir oranının yüksek olması pek anlamlı olmayabilir. Öte yandan işletmeden ayrılan personel önemli bilgi ve becerilere sahipse, işgücü devri oranının çok düşük olması bile önemli sonuçlar doğurabilir. Dolayısıyla işgücü devir oranını ilk bakışta yorumlayarak sonuçlar çıkarmak doğru olmayabilir.

Bu araştırmada elde edilen işgücü devir oranlarıyla ilgili verileri yorumlamadan önce, araştırma kapsamına giren işletmelerin genel özellikleriyle, oranı hesaplarken kullanılan yöntem ve varsayımları açıklamakta yarar vardır:

(*) Bu konuyla ilgili verilerin analizi ve yorumlanması Yrd.Doç.Dr.Ömer DİNÇER tarafından yapılmıştır.

a. İşgücü devri oranı aşağıdaki şekilde hesaplanmıştır:

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

$$\text{İşgücü devri oranı} = \frac{\text{1986 yılı içinde işten ayrılanların sayısı}}{\text{1986 yılı içinde çalışan ortalama personel}}$$

b. İşten ayrılmalar, gönüllü ve gönülsüz işten ayrılma, zorunlu emeklilik, işletmenin kapanması gibi sebeplerle olabilir. Bu araştırmada zorunlu emeklilik , işletmenin kapanması gibi sebeplerle ortaya çıkan işten ayrılamalar, hesaplanmaya dahil edilmemiştir. Yorumlamada daha anlamlı olacağı düşüncesiyle sadece gönüllü ve gönülsüz işten ayrılmalarla işten çıkarmalar gözönünde bulundurulmuştur.

c. Yıl içinde çalışan personel sayısı, sadece işçiler değil , teknik ve idari elemanlarla birlikte tüm personeli kapsamaktadır.

d. Genel ekonomik yapı içinde hem tekstil sanayii hem de metal sanayii sektörleri sağlam bir yapıya sahiptir. Mevsimlik dalgalanmalar söz konusu değildir ve her iki sanayii dalı da büyüyen yapısı nedeniyle vasıflı ve vasıfsız işgücüne ihtiyaç duymaktadır.

e. 1986 yılı içinde araştırma kapsamına giren işletmelerde toplu çıkarma söz konusu olmamıştır.

f. İşten ayrılanların hangi yönetim kademesinde olduklarını ve etkinlik seviyelerini belirlemek oldukça güçtür. Dolayısıyla ayrılanların işletme üzerinde yaptığı etkileri tam olarak belirlemek mümkün değildir.

2. Toplanan Verilerin Yorumlanması : İşgücü Devri Oranları

1986 yılı içinde tekstil (dokuma) sanayii ve metal sanayiindeki işletmelerin işgücü devri oranları Tablo- 3 de gösterilmiştir:

a. Tekstil (dokuma) sanayii kamu sektöründe bu soruya 7 işletme cevap vermiştir. Bu işletmelerin tamamı 1000' den fazla işçi çalıştırmaktadır. İşgücü devri oranları ortalaması 0.11 dir.

b. Tekstil (dokuma) sanayii özel sektöründe toplam 31 işletmede soruyu cevaplandırmış ve buna göre işgücü devri oranı 0.27 olarak bulunmuştur.

Ancak ayrıntıya inildiği zaman değişik sayıda eleman çalıştıran işletmelerde farklılıklar göze çarpmaktadır. Mesela özel sektörde 1000'den fazla eleman çalıştıran işletmelerde bu oran 0.07 dir.

c. Tekstil sanayiinde kamu ve özel sektör birlikte ele alındığı zaman işgücü devri oranı 0.24 olarak bulunmuştur.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO-3 İŞGÜCÜ DEVRİ ORANLARI

	KAMU		ÖZEL		GENEL	
	FS.	ORT.	FS.	ORT.	FS.	ORT.
TEKSTİL (DOKUMA) SANAYİİ						
0-19 Kişi			3	0.27		
20-49 Kişi			9	0.28		
50-99 Kişi			3	0.55		
100-199 Kişi			1	0.09		
200-499 Kişi			8	0.26		
500-1000 Kişi			2	0.34		
1000+ Kişi	7	0.11	5	0.07		
TOPLAM:	**7**	**0.11**	**31**	**0.27**	**38**	**0.24**
METAL EŞYA,MAKİNA VE T.						
0-19 Kişi			40	0.27		
20-49 Kişi			52	0.27		
50-99 Kişi			28	0.22		
100-199 Kişi			16	0.27		
200-499 Kişi			7	0.21		
500-1000 Kişi	1	0.04	2	0.07		
1000+ Kişi			5	0.04		
TOPLAM:	**1**	**0.04**	**150**	**0.24**	**151**	**0.24**
GENEL TOPLAM:					**189**	**0.24**

d. Metal sanayiinde ise, genel olarak işgücü devri oranı 0.24dür. Yani kamu ve özel sektör ortalaması, teksül genel ortalaması ile aynıdır.

e. Metal sanayii kamu sektöründe 1 işletme soruyu cevaplandırmıştır. Bu işletmede 500-999 arası eleman çalışmaktadır ve işgücü devri oranı 0.04 dür.

f. Metal sanayii özel sektöründe ise toplam 150 işletme soruya cevap vermiştir. Bu işletmelerde işgücü devri oranı 0.24dür. Yine özel sektörde , tablo'dan anlaşılacağı gibi değişik sayıda eleman çalıştıran işletmelerde farklı işgücü devri oranları görülmüştür. Mesela 500-999 arası eleman çalıştıran 2 işletmenin işgücü devri oranı 0.07 dir.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

3. Sonuç :

Önceki kısımda ortaya konulan varsayımlar doğrultusunda yukarıdaki verileri şu şekilde yorumlamak mümkündür : Hem tekstil hem de metal sanayiinde işgücü devrinin genelde yüksek olduğu söylenebilir. Ancak işten ayrılmaların nedenleri bu araşurmada inceleme konusu yapılmadığı için kesin bir yargıya varmak doğru değildir. Herşeye rağmen 0.24 oranındaki işgücü devrinin işletmelerde maliyetlerin artması sonucunu doğuracağı ve işgücü verimliliğini olumsuz yönde etkileyeceği açıktır.

Diğer taraftan işgücü devri ile işletme büyüklükleri arasında ters bir ilişki olduğu görülmektedir. İşletmeler büyüdükçe işgücü devri oranı küçülmektedir. Nitekim 100'den fazla eleman çalışturan hem metal hem de tekstil (dokuma) sanayii işletmelerinde bu oranlar 0.07 ye düşmüştür.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

C. İŞGÜCÜ GİDERLERİNİN TOPLAM MALİYETLER İÇİNDEKİ PAYI (*)

1. Genel Açıklamalar

Hızla gelişen iki farklı endüstri kolu olan metal sanayii ve tekstil sanayii kollarında işgücüne ödenen ücretlerin nasıl bir seyir izlediğini görmek ve bu ücretlerin toplam maliyetler içindeki paylarının ne olduğunu ortaya çıkarmak amacıyla yapılan çalışmada ücretlerin maliyetler ile ilişkisi araştırılmıştır. İşletmelerde işgücüne ödenen ücretler, toplam işgücü giderleri , yönetici personele ödenen ücretler, işçi ve teknik personele ödenen ücretler olarak üç grupta ele alınarak incelenmiştir.

2. Verilerin Analizi ve Yorumlanması

a. Toplam İşgücü Giderlerinin Toplam Maliyetler İçindeki Payı

Toplam işgücü giderlerini; yönetici personele ödenen ücretler , personele ödenen ücretler, işçi ve teknik personele ödenen ücretler ve fason ücretler giderlerinin toplamı oluşturmaktadır. Fason ücretler olarak başka firmalara ödenen ücret giderleri alınmaktadır.

Tekstil iş kolunda toplam işgücü giderlerinin maliyetler içindeki payı aşağıda tablo 4'te gösterilmiştir. Tabloda da görüleceği gibi kamu sektöründe 7, özel kesimde ise 41 firma değerlemeye alınmıştır.

Kamu sektöründe toplam ücretlerin maliyetler içindeki payı %17 iken , özel sektörde bu pay %12 olmaktadır.

DİE'nün 1973-1981 yılları arasında yapmış olduğu araştırma sonuçlarına göre tekstil sanayiinde toplam işgücü giderlerinin, toplam maliyetler içindeki payı (bkz. Tablo 5) ortalama olarak %16.7 olarak bulunmuştur. DİE'nün yapmış olduğu araştırma ile, bizim araştırmamızın sonuçları arasında %4.7 gibi bir fark ortaya çıkmaktadır. Ancak bu farklılığı tartışmak oldukça güçtür. Çünkü DİE'nün yapmış olduğu araştırma tüm tekstil sanayiini ele alarak yapılmıştır. Oysa bizim araştırmamızda yalnızca dokuma alt sanayii ele alınarak incelenmiştir. Bu nedenle araştırma sonuçlarında böyle bir farklılığın ortaya çıkması söz konusu olabilir.

(*) Bu konuyla ilgili verilerin analizi ve yorumlanması Yrd.Doç.Dr. İnci ARTAN tarafından yapılmıştır.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO-4 TOPLAM İŞGÜCÜNÜN MALİYETLER İÇİNDEKİ PAYI

TEKSTİL DOKUMA SANAYİİ	ÖZEL		KAMU		TOPLAM	
	Fir. Say.	Ort.	Fir. Say.	Ort.	Fir. Say.	Ort.
0-19	3	0.13				
20-49	6	0.1				
50-99	2	0.18				
100-199	1	0.1				
200-499	7	0.11				
500-999	3	0.05				
1000+++	19	0.11	7	0.17		
Toplam	**41**	**0.11**			**48**	**0.12**

TABLO(5) TEKSTİL SANAYİİ İŞGÜCÜNÜN MALİYETLER İÇİNDEKİ PAYI

1973	1974	1975	1976	1977	1978	1979	1980	1981
%15.65	%13.82	%14.43	%16.31	%18.05	%18.96	%18.24	%19.19	%15.82

Kaynak DİE 1981 araştırma sonuçları

bb. Metal Sanayiinde Toplam ücretlerin Maliyetler içindeki Payı

Metal Sanayiinde 131 si özel 1' i kamu sektöründe olmak üzere toplam 132 işletme değerlemeye alınmıştır. (Bkz. Tablo 6) Kamu sektöründeki tek işletmede ücretlerin maliyetler içindeki payı % 19' dur. Özel sektörde ise toplam ücretlerin maliyetler içindeki payı % 14 dır. Tablo 7 de görülen DİE' nün araştırma sonuçları incelendiğinde 1973-1981 yılları arasında metal sanayii'nde ödenen ücretlerin maliyetlere oranı ortalama olarak %16.6 bulunduğu görülmüştür. Bu sonuçlarla, araştırmamızın sonuçları karşılaştığı zaman, birbirlerine çok yakın olduğu görülmektedir. Metal Sanayiinin

TABLO-6 METAL SANAYİİNDE TOPLAM İŞGÜCÜNÜN MALİYETLER İÇİNDEKİ PAYI

Metal Sanayi	ÖZEL		KAMU		TOPLAM	
	Fir. Say.	Ort.	Fir. Say.	Ort.	Fir. Say.	Ort.
0-19	32	0.14				
20-49	44	0.13				
50-99	21	0.16				
100-199	17	0.15				
200-499	10	0.13				
500-999	3	0.08	1	0.19		
1000+++	19	0.08				
Toplam	**131**	**0.14**			**132**	**0.14**

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

tümünü ele almamız, yapılan iki araştırmanın sonuçlarını birbirlerine yakın çıkarmıştır kanısındayız.

TABLO(7) METAL İŞ KOLUNDA TOPLAM İŞGÜCÜNÜN MALİYETLER İÇİNDEKİ PAYI

1973	1974	1975	1976	1977	1978	1979	1980	1981
%14.89	%14.61	%14.63	%16.88	%18.03	%19.51	%16.99	%16.86	16.62

Kaynak DİE 1981 araştırma sonuçları

b. Yönetici Personele Ödenen Ücretlerin Toplam Maliyetler İçindeki Payı

Yönetici porsonel olarak ele aldığımız kesime ödenen ücretler daha çok sabit maliyet unsuru teşkil eden giderleri oluşturmaktadır. Üretimin artıp eksilmesi ile bu ücret giderlerinde herhangi bir değişiklik olmamaktadır.

TABLO-8 TEKSTİL SANAYİİNDE YÖNETİCİ PERSONELE ÖDENEN ÜCRETLERİN MALİYETLER İÇİNDEKİ PAYI

TEKSTİL DOKUMA	ÖZEL		KAMU		TOPLAM	
SANAYİİ	Fir. Say.	Ort.	Fir. Say.	Ort.	Fir. Say.	Ort.
0-19	1	0.07				
20-49	5	0.03				
50-99	2	0.05				
100-199	1	0.06				
200-499	7	0.01				
500-999	3	0.01				
1000+++	18	0.01	7	0.01		
Toplam	**37**	**0.03**			**44**	**0.03**

ba.Tekstil sanayiinde Yönetici Porsonele Ödenen Ücretleri Toplam Maliyetlen İçindeki Payı

Tetstil sanayiinde incelenen 53 işletmenin 7'si kamu,46'sı özel sektör işletmesidir. Özel sektör işletmelerinin 37'si değerleme kapsamına alınmıştır.Yönetici personelin ücretlerinin toplam maliyetler içindeki payı ortalama 0.03 olarak saptanmıştır. İşletmelerde çalışanların sayılarına göre yapılan büyüklük sıralamasında, çalışanların sayılarının az olduğu yani küçük işletme olarak yorumlanan işletmelerde

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

yönetici personelin ücretlerinin, maliyetler içindeki payları, büyük işletmelere göre daha fazla olmaktadır. Bunun nedeni olarak küçük işletmelerde yönetici personelin daha çok işletme sahiplerinden oluştuğu söylenebilir. Böylece yönetici personele ödenen ücretler yüksek olmaktadır.

bb. Metal sanaiinde Yönetici Personele Ödenen Ücretlerin Maliyetler İçindeki Payı metal sanayiinde 119'ü özel,1'i kamu sektöründe olmak üzere 120 işletme değerlemeye alınmıştır. Kamu sektöründe yönetici personelin ücretlerinin maliyetler içindeki payı incelendiği ortalama 0.025 olarak bulunmaktadır.(Bkz.Tablo.9)

Özel sektörde ise Yönetici personelin ücretlerinin maliyetler içindeki payı ortalama 0.04 dur.Tekstil işkolunda görülen işletme büyüklükleri ile yönetici personel ücretleri arasındaki bağıntı burada görülmemektedir.

c. Teknik İşgücü ve İşcilik Giderlerinin Toplam Maliyetleri İçindeki Payı

Üretime bilfiil katkıda bulunan çalışanlara ödenen ücretleri, teknik işgücü ve işcilik giderleri olarak almaktayız.Bu ücretlerin toplam maliyetler içindeki oranları ise aşağıdaki gibidir.

ca. Tekstil sanayiinde Teknik personel ve işçilik ücretlerinin Toplam Maliyetler İçindeki Payı

Tekstil sanayiinde çalışanlarda yönetici personel dışında kalan,yani teknik personel ve işçiler olarak nitelendirdiğimiz personele ödenen ücretlerin toplam maliyetler içindeki payı ortalama 0.09 tir. Burada da küçük işletmelerin teknik işgücü ve işcilere ödedikleri ücretlerin toplam maliyetler içindeki payların Büyük,büyük işletemelerin ödedikleri ücretlerin paylarının daha küçük olduğu görülmektedir.(Bkz.Tablo 10).

TABLO-9 METAL İŞKOLUNDA YÖNETİCİ PERSONELE ÖDENEN ÜCRETLERİN MALİYETLER İÇİNDEKİ PAYI

	ÖZEL		KAMU		TOPLAM	
METAL SANAYİİ	Fir. Say.	Ort.	Fir. Say.	Ort.	Fir. Say.	Ort.
0-19	28	0.04				
20-49	39	0.02				
50-99	21	0.06				
100-199	16	0.04				
200-499	10	0.04				
500-999	2	0.02	1	0.03		
1000+++	4	0.02				
Toplam	**119**	**0.04**			**120**	**0.04**

Kamu sektöründe ise toplam 7 işletmede işçilerin ve teknik personelin ücretlerinin toplam maliyetler içindeki payları 0.15 olarak görülmektedir.

cb. Metal Sanayii'nde Teknik İşgücü ve İşcilere Ödenen Ücretlerin Toplam maliyet İçindeki Payı

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO-10 TEKSTİL İŞKOLUNDA TEKNİK İŞGÜCÜ VE İŞÇİLERE ÖDENEN ÜCRETLERİN MALİYETLER İÇİNDEKİ PAYI

TEKSTİL(DOKUMA SANAYİİ	ÖZEL		KAMU		TOPLAM	
	Fir. Say.	Ort.	Fir. Say.	Ort.	Fir. Say.	Ort.
0-19	2	0.12				
20-49	4	0.06				
50-99	2	0.13				
100-199	1	0.04				
200-499	7	0.1				
500-999	3	0.04	7	0.15		
1000+++	17	0.03				
Toplam	**36**	**0.09**			**43**	**0.09**

Metal eşya sanayii sektöründe yönetici personel dışında kalan personele ödenen ücretlerin toplam maliyetler içindeki payını araştırmak için de özel kesimde 122 kamu kesiminde 1 olmak üzere 123 işletme incelenmeye tabi tutulmuştur.Bu işletmelerden elde edilen sonuçlara göre Özel kesimde yönetici personel dışında kalan çalışanlara ödenen ücretlerin toplam maliyetler içindeki payı ortalama 0.10,aynı çalışanlar grubuna ödenen ücretlerin toplam maliyetler içindeki payı kamu kesiminde 0.16 olarak saptanmıştır.(Bkz.Tablo 11)

TABLO-11 METAL SANAYİİNDE TEKNİK İŞGÜCÜ VE İŞÇİLERE ÖDENEN ÜCRETLERİN TOPLAM MALİYETLER İÇİNDEKİ PAYI

	ÖZEL		KAMU		TOPLAM	
METAL SANAYİİ	FS.	ORT.	FS.	ORT.	FS.	ORT.
0-19	29	0.11				
20-49	41	0.09				
50-99	20	0.12				
100-199	16	0.11				
200-499	10	0.10				
500-999	2	0.06	1	0.16		
1000+++	4	0.07				
	122	0.10			123	0.1

3. Sonuç

Ücretlerle maliyetler arasındaki ilişkiyi araştırmak için yapılan bu çalışmada tekstil ve metal sanayiinden toplam 190 işletme incelenmiştir. Tekstil (dokuma) alt sanayiinden kamu kesiminde 7, özel kesimden 45 işletme; metal sanayiinde kamu kesiminden 1, özel kesimden 137 işletme ele alınarak incelenmiştir.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Bu incelemelerin sonuçlarına göre toplam işgücü giderlerinin toplam maliyetler içindeki payı, yukarıdaki tablodan da görüleceği gibi kamu kesiminde özel kesime oranla daha yüksek çıkmaktadır.

Metal sanayii ile tekstil sanayii karşılaşturıldığı zaman metal sanayii'nde ücretlerin toplam maliyetler içindeki payı, tekstil sanayiine göre daha yüksek görülmektedir.

Tekstil sanayiinde yönetici personele ödenen ücretlerin toplam maliyetler içindeki payları dışında , hiçbir ücret sınıflamasının işletme büyüklükleri ile ilişkisi kurulmamıştır.

Araştırmanın diğer bölümleri ile bu bölümün sonuçları karşılaşturıldığı zaman bu sonuçların nedenleri de açığa çıkacaktır kanısındayız.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

D. İŞGÜCÜ VERİMLİLİĞİ (*)

1. KAVRAMLARIN TANIMLANMASI :

İşgücü, kullanım değeri olan mal veya hizmetler üretilirken kullanılan akli ve fiziki yeteneklerin toplamıdır. İşgücü giderleri ise; bu üretimi gerçekleştirirken kullanılan akli ve fiziki yeteneklerin satın alınmasında ödenen maliyetlerin toplamını ifade etmektedir. Bir diğer deyişle işgücü giderlerini üretim faktörlerinden emeğin üretime katılma karşılığından aldığı pay olarak tanımlamak olasıdır.

İşgücü, akli veya fiziki yetenekler olarak satılabileceği gibi, kullandığı makina ile birlikte de alım satıma konu olabilir. "Makinalı İşgücü" olarak adlandırılan bu tür işgücü kullanımının da işgücü maliyetlerinin hesaplanmasına katılması zorunludur. Ancak sektörün tümünü kapsayan çalışmalarda, bu tür işgücü giderlerinin ayrıca hesaplamaya katılması bu giderlerin iki kez hesaplamaya katılması sakıncasını yaratacaktır.

Makinalı işgücü kiralayan işletmelerin, örnek kitleye, ayrıca hesaplanıp katılmadığı örnek kitle üzerinde yapılan çalışmalarda, fason ücret ödemesi olarak adlandırılan bu tür ödemelerin de işgücü giderleri tanımına aynı gerekçe ile dahil edilmesi zorunluluğu vardır.

Birçok sektör için geçerli olan fason işgücü ödemelerinin , verimlilik hesaplamalarına dahil edilmesi zorunluluğu, çalışma konusu sektörler için de aşağıda belirlenen boyutları nedeniyle önemlidir. Metal eşya, Makina ve Taşıt Araçları alt sektöründe araştırma kapsamındaki 161 işletmenin 51 adedi , Tekstil ve Dokuma alt sektöründe ise 53 işletmenin 13 adedi fason işgücü ödemesi yaptığını beyan etmiştir.

Verimlilik kavramının genel kabül gören bir tanım bulunmamaktadır. İşgücü verimliliğinin; işçi başına üretim miktarı, işçi başına yaratılan katma değer, işçi başına satış tutarı ile (1) değerlik işgücü gideri başına yaratılan üretim değeri, gibi çeşitli tanımları bulunmaktadır. Üretim faktörlerinin herbiri için benimsenen amaç ve belirlenen varsayımlar çerçevesinde verimlilik hesaplaması yapılabileceği gibi üretimde kullanılan Hammadde, Yardımcı Malzeme vb. girdilerinde verimliliğiveya değiştirilen işsüreçleri sonucunda eski veya yeni süreçlerin verimlilikleri de ayrı ayrı saptanabilir.

Bu ölçüde farklı faktör veya teknikler için yapılabilen verimlilik hesaplamalarının hangi ölçütler kullanılarak yapılabileceği konusunda da , hiçbir ölçüt için geçerli, genel kabül gören ortak yaklaşım bulunmamaktadır. Daha çok ölçüyü yapan kişinin amacına göre ölçütler kullanılmaktadır.

(*) Bu konuyla ilgili verilerin analizi ve yorumlaması Dr.İbrahim ANIL tarafından yapılmıştır.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

İşgücü verimliliği konusu da yukarıda belirlenen sorunsaldan bağımsız olmadığı gibi diğer faktörlerdeki değişmelerden de etkilenmektedir. Bu nedenlerle işgücü verimliliğini tek bir tanımla tanımlanıyor ve tek bir ölçüt sunmuyoruz.

Daha çok karşılaştırma yapılarak anlamlı ilişkiler kurulabilen, çeşitli verimlilik ölçütlerini - herbirinin lehinde ve aleyhindeki tartışmaları, çalışmamızın dışında tutabilmek amacıyla- mümkün olduğunca kullanıcıların yararına sunmak istedik. Çalışma konusu firmalarla sınırlı olması zaafı nedeniyle , bu verilerin ancak benzer koşullardaki işletmeler için geçerli olduğunu söylemeye gerek yoktur. Çalışmanın Sonuçlarının, aynı örnek kütle üzerinde 1987 ve devam edecek yılları izleyen yeni çalışmalarla sürdürülmesi sonucunda, aynı tanım ve varsayımlarla ulaşılacak yeni sonuçlarla karşılaştırılması anlamlı olabilecektir.

2- ÇEŞİTLİ VERİMLİLİK ÖLÇÜTLERİ ve ARAŞTIRMA BULGULARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

1- İşçi Başına Üretim Değeri Ölçütü : İşçi başına üretim değeri ile ilgili tanımlamalarımız , varsayımlarımız ve çeşitli ölçütlerimiz aşağıda sunulmuştur.

a- İşçi Başına Üretim Maliyeti : Bir işçinin yarattığı üretimin miktarını gösteren ölçüttür. Araştırmaya katılan 53 adet tekstil ve dokuma sanayi işletmesinin 52 adedi ile, 161 adet Metal Eşya İşletmesinin değerlendirmeye tabi tutulan 135 adedine ilişkin veriler çeşitli işletme büyüklüklerine göre aşağıda 12 no.lu tabloda sunulmuştur.

Bu oran kullanılarak verimlilik ölçülebilmesi veya verimlilik karşılaştırması yapılabilmesi için, inceleme konusu firmaların benzer teknolojilerle üretim yapan, benzer nitelikteki personeli üretimde kullanan işletmeler olması gerekmektedir. Bu benzerliğin saptanması ölçütü olarak; çalışan personel başına sabit sermaye yatırımı ölçütü kullanılabilir. Yorumlamalarda bu varsayımdan hareket edilmiştir.

Her iki sektörde de işletme büyüklüklerinin artmasına oranlı olarak işçi başına düşen üretim maliyeti de artmaktadır. Büyüyen işletmelerde sabit sermaye yatırımlarının da göreli büyüklüğü, (x) yeni işsüreçleri geliştirmek gibi yönetim teknikleri yanında bu üretim artışını sağlayan olgudur. Tekstil işkolunda, işçi başına ortalama üretim maliyetinin metal eşya işkoluna göre daha yüksek olduğu gözlenmektedir.

(x) Sabit Sermaye yatırımlarının verimlilik artışını etkilediğine ilişkin çalışmalar ekonomi literatüründe yaygın olarak bulunmaktadır. E. Monsfield, The Economics of Technological Change, W.W Norton Co. 1968, A.Maddison, Economic Growth in the West , The Twentieth Century Fund, 1964

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO-12 TEKSTİL DOKUMA SANAYİİ

TEKSTİL DOKUMA SANAYİİ	ÖZEL (1000.- TI)		KAMU	
	Firma Sayısı	ÜRETİM MİK. PERS. SAYISI	Firma Sayısı	ÜRETİM MİK. PERS. SAYISI
0-19	3	16,986	-	
20-49	8	17,490	-	
50-99	2	7,779	-	
100-199	1	15,008	-	
200-499	9	23,275	-	
500-999	3	26,306	-	
1000+++	19	19,494	7	14,229
Toplam	**45**		**7**	**14,229**

METAL EŞYA VE TAŞIT ARAÇLARI

METAL EŞYA SANAYİİ	ÖZEL (1000.- TI)		KAMU	
	Firma Sayısı	ÜRETİM MİK. PERS. SAYISI	Firma Sayısı	ÜRETİM MİK. PERS. SAYISI
0-19	33	9,363	-	
20-49	45	12,901	-	
50-99	21	11,442	-	
100-199	16	15,064	-	
200-499	11	16,374	-	
500-999	2	57,924	-	
1000+++	6	31,208	1	14,629
Toplam	**132**		**1**	14,629

X- 500-999 arası işçi çalıştıran işletmeler, yorumlama için gerekli sayıya ulaşmadığından genel ortalamaya dahil edilmemiştir.

Özel sektördeki işçi başına ortalama üretim maliyeti , kamu sektöründen 5332x100= 14.229=%37 oranında daha fazladır. Kamu sektöründe, iki işkolunun üretim maliyetleri ise- yeterli sayıda firma incelemesi yapılmamasına rağmen incelemeye katılan işletmeler için benzerdir.

b- 1TL' lık Üretim Maliyetinde Üretim Payı; 1 TL'lık işgücü gideri başına üretim maliyeti ; 1 TL'lık işgücü giderinin işletmeye sağladığı üretim miktarını gösteren ölçüttür. Araştırmaya katılan toplam 182 işletmede herbir lira işgücü giderinin yarattığı üretim miktarı, çeşitli işletme büyüklüklerine göre aşağıda TABLO . 13 de gösterilmiştir.Tablo değerlerinin incelenmesinde işletme büyüklüklerinin artışına paralel olarak ücretlerin yarattığı üretim maliyeti de artmaktadır. Kamu kesimi için çeşitli büyüklüklere göre verimlilik karşılaştırmasına olanak sağlayacak veri elde bulunmasına rağmen aynı büyüklükteki özel sektör işletmelerine oranla verimliliğin daha

TABLO-13 TEKSTİL DOKUMA SANAYİİ

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

İŞLETME BÜYÜKLÜĞÜ	ÖZEL SEKTÖR		KAMU SEKTÖRÜ	
	Firma Sayısı	1 Tl. nin yarattığı ÜRETİM MALİYETİ	Firma Sayısı	1 Tl. nin yarattığı ÜRETİM MALİYETİ
0-19	3	7.69	-	
20-49	6	10.00	-	
50-99	x2	5.56	-	
100-199	x1	10.00	-	
200-499	9	9.08	-	
500-999	x3	20.00	-	
1000+++	19	9.09	7	6.25
Toplam	35	8.97		6.25

x ortalamaya dahil edilmemiştir.

METAL EŞYA VE TAŞIT ARAÇLARI

İŞLETME BÜYÜKLÜĞÜ	ÖZEL SEKTÖR		KAMU SEKTÖRÜ	
	Firma Sayısı	1 Tl. nin yarattığı ÜRETİM MALİYETİ	Firma Sayısı	1 Tl. nin yarattığı ÜRETİM MALİYETİ
0-19	32	7.14	-	
20-49	44	7.69	-	
50-99	21	6.25	-	
100-199	17	6.66	-	
200-499	10	7.69	-	
500-999	x2	12.50	1	5.26
1000+++	5	12.50	-	
Toplam	129	7.99		5.26

x ortalamaya dahil edilmemiştir.

düşük olduğunu söylemek mümkündür.

c- İşçi Başına ve 1 TL Başına Yaratılan Net Katma Değer Ölçüleri :

Net Katma Değerin Hesaplanması: Satışlar ve yıl sonu mamül ve yarı mamül stokları toplamından ; başka işletmelerden sağlanan girdilerle yılbaşı mamül stoklarının çıkartılması ile net katma değer , bu rakama amortismanlarının eklenmesi ve sübvansiyonların çıkartılması ile de brüt katma değer bulunmaktadır.

Anket cevaplarının toplanması aşamasında işletmelerce yeterli özenin gösterilmemiş olması bu ölçütle ilgili tüm işletmeler için geçerli genelleme yapılmasına olanak sağlayacak hesaplamaları, olanaksız kılmaktadır. Bundan sonraki dönemle ilgili tekrarlanacak çalışmada bu eksikliğin giderilmesi bu ölçütle çalışma yapmak isteyenlere de veri sağlama olanağı yaratacakdır.

Yukarıda verilen hesaplama biçiminden anlaşılacağı üzere bu yöntemle işgücü

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

verimliliği hesaplaması diğer yöntemlerin içerdikleri zaaflardan başka ilave zaaflar da içermektedir.

Bilindiği gibi katma değer; işletmenin yarattığı kar+faiz+kira+ işçilik ve amortismanlardan oluşmaktadır. Bu bileşimin elde edilmesinde emeğin payını inkar etmek olanaksızdır. Ancak seviyelerin belirlenmesinde katkısı hiç yoktur. Sadece toplam katma değer içinde emeğin payının oranında, yarattığı verimlilik kadar etkili olabilir. Bu verimlilik artışı ise işgücü verimliliğinden çok diğer faktörlerin verimliliği üzerinde etkili olacaktır.

Maliye ve Para Politikası araçları ile bu payların miktarlarını belirlemek veya etkilemek emeğin verimliliği ile hiç ilişkili bulunmayan bir sonuçtur.

Örneğin, Para politikası araçlarından, faiz fiyatlarının yükseltilmesi -sermaye karrlılığı oranlarının değişmediğini varsayansak- katma değer tutarını ve dolayısı ile katma değere bağlı verimlilik ölçütlerini etkileyecektir. Ayrıca döviz kurlarındaki düzenlemelerle, taban fiyat belirlemelerde kullanılan ölçütlerdeki farklılıklar, faktörlerin paylarında değişiklik yaratacak ve sağlıklı verimlilik hesaplamasını engelleyecektir. Üretilen birim düzeyinde yapılacak bir çalışma, bu sakıncaların önemli bölümünü ortadan kaldırabilirdi. Oysa yukarıda açıklanan nedenlerle veri toplama aşamasındaki eksiklik bu ölçütle ilgili veri sunmamızı olanaksız hale getirmiştir.

2- İşçi Başına Yaratılan Satış Değer Ölçütü : Bir işçinin yarattığı satış değerini gösteren ölçüttür. Araştırmaya katılan 267 işletmeden değerlendirmeye tabi tutulan 239 adedinin işçi başına yaratılan satış değeri tutarı, çeşitli büyüklükler itibarıyla TABLO-14 'de verilmiştir.

TABLO 14

TEKSTİL ve DOKUMA SANAYİ

	Özel Sektör		Kamu Sektörü	
İşletme Büyüklüğü	Firma Sayısı	İşçi Başına Satış Tutarı 1000 TL	Firma Sayısı	İşçi Başına Satış Tutarı1000 TL
0-19	2	10.997		
20-49	8	18.924		
50-99	2	9.640		
100-199	1	17.225		
200-499	8	77.544		
500-999	x2	25.728		
1000den fazla	19	21.156	7	9.741
GENEL TOPLAM	40	15.911	7	9.741

X- Ortalamaya Dahil Edilmemiştir.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 14

METAL EŞYA MAKİNA VE TAŞIT ARAÇLARI

	Özel Sektör		Kamu Sektörü	
İşletme Büyüklüğü	Firma Sayısı	İşçi Başına Satış Tutarı 1000 TL	Firma Sayısı	İşçi Başına Satış Tutarı 1000 TL
0-19	29	9.032		
20-49	45	13.950		
50-99	22	12.582		
100-199	14	14.889		
200-499	11	13.722		
500-999	x2	57.320	1	15.369
1000'den fazla	6	31.674		
GENEL TOPLAM	127	15.975	1	15.369

x- Ortalamaya Dahil Edilmemiştir.

İşçi başına satış değeri ölçütü, bütün firmaların benzer satış ve stok politikaları izlediği varsayımına göre yorumlanabilir. TABLO 12'deki üretim maliyeti değerleri ile karşılaştırıldığında işkolları itibarıyla benzerlik açıkça gözlenmektedir. İşkollarını ele aldığımızda tekstil işkolunda stok tutma eğiliminin daha fazla olduğu gözlenmekte ve işletme büyüklükleri artınca verimlilik oranın bu ölçüte göre de arttığı gözlenmektedir.

Kamu sektörü ile ilgili tahliler için yeterli veri bulunmasına karşın incelemeye konu olan işletme sayısının , verimlilik oranı özel sektördeki aynı büyüklükle kıyaslandığında ; Kamu Sektöründeki verimliliğin daha düşük olduğu gözlenmektedir.

3. Sonuç

Çalışmanın sonucu olarak verimlilik artışı ile ilgili sonuç elde edemeyeceğimizi başlangıçta açıklamıştık. Bu aşamada sadece elde edilen sonuçları , başka araştırmaların sonuçları ile karşılaştırarak verimlilik artışı saptama olanağı bulunmaktadır.(2) Aynı alanda aynı teknolojilerle üretim yapan benzer işletmelere ilişkin sonuçlar elimizde bulunmadığından , bu tür yorumlardan özellikle kaçınılmıştır.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Çalışmanın işgücü verimliliği ile ilgili iki sonucu ise;

a- İşletme büyüklükleri arttıkça işgücü verimliliğinin artmakta olduğu ancak, bu sonuçları sabit sermaye yatırımları ile birlikte değerlendirmenin anlamlı olacağıdır Çünkü bu farkı yaratan, kullanılan teknolojideki farklılıkmıdır? Yoksa yönetim teknikleri veya iş süreçlerindeki farklılıkmıdır? Soruların yanıtı ancak bu tahlillerden sonra verilebilecektir ki; bu ise ayrı çalışmalarla incelenmesi gereken bir konudur.

b- Kamu sektöründeki işletmelerin aynı büyüklükteki özel işletmelere göre daha az verimli çalışmakta olduğudur.

(2) Verimlilik karşılaştırmalarının özel sorunları konusunda birçok çalışma bulunmaktadır.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

E. FİNANSMAN GİDERLERİNİN TOPLAM MALİYETLER İÇİNDEKİ PAYI(*)

1. Genel Açıklamalar

Bu çalışmada finansman giderleri içinde yer alan giderler işletmelerin kısa ve uzun vadeli borçları dolayısıyla ödemiş oldukları kısa ve uzun vadeli borç faizleri, bunların temininde katlanmış oldukları diğer giderler, zamanında ödenmiyen SSK primleri, vergi ve diğer ödemelerin tahakkuk eden gecikme zamları ve alışlarla ilgili olarak hesaplanan vade farklarıdır.

Bütün bu gider kalemlerinin finansman giderleri olarak kabul edilmesi bunların belli bir maliyetle sağlanan fon özelliği taşıdığının düşünülmesidir.

Zamanında ödenmeyen SSK primleri vergi ve diğer ödemelerden %75 oranında gecikme zammı hesaplanmaktadır. Diğer yandan peşin veya vadeli alışlarda sektörler itibarı ile küçük farklılıklar göstermesine rağmen belli oranlarda vade farkları hesaplanmaktadır. Bu vade farkları bazen alış bedeli içinde yer almakta, bazen de sonradan vade farkları olarak fatura edilmektedir.

Bu çalışmada bütün bu finansman gider kalemleri ayrı ayrı belirlenmeye çalışılmıştır. Ancak anket sorularına cevap veren tüm işletmeler aynı ayrıntı düzeyinde bilgi verememişler, bu nedenle vade farkları ile cevap alınamayan işletmelerle ilgi olarak bu rakamlar, işletmenin dönem başı ve dönem sonu satıcılara olan borçları esas alınarak hesaplanmıştır. Bu biçimde elde edilen veriler değerlendirilmeye tabi tutularak araştırma kapsamına giren işletmelerde toplam maliyetler içinde finansman giderlerinin payı ölçülmeye çalışılmıştır.

2. Araştırma Verilerinin Analizi ve Yorumlaması

Araştırmada anket sorularına cevap veren işletme sayısı 214 dür. Buna karşılık finansman giderleri ile sorulara cevap veren işletme sayısı yalnızca 160dır. Bu nedenle finansman giderlerinin toplam maliyetler içinde ki payı 160 işletme esas alınarak değerlendirilmiştir. Diğer yandan bu 160 işletme finansman giderlerini , uzun vadeli, kısa vadeli, SSK prim ve vergi gecikme zamları ve alışlarla ilgili vade farkları biçiminde ayrı ayrı cevaplamamıştır.

(*) Bu konuyla ilgili verilerin analizi ve yorumlanması Dr. Binali DOĞAN tarafından yapılmıştır.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Bu nedenle finansman giderleriyle ilgili değerlendirme, toplam finansman giderleri esas alınarak yapılmıştır. Eldeki veriler çerçevesinde, işletme büyüklükleri, Kamu Sektörü, Özel Sektör, Tekstil Dokuma Sanayi ve Metal eşya, Makina ve Taşıt araçları Sanayi ayrımına göre elde edilen veriler aşağıdaki tabloda verilmiştir.

TABLO-15 GİDERLERİN TOPLAM MALİYETLER İÇİNDEKİ PAYI

	KAMU		ÖZEL		GENEL	
	FS.	ORT.	FS.	ORT.	FS.	ORT.
TEKSTİL (DOKUMA) SANAYİİ						
0-19 Kişi			2	0.08		
20-49 Kişi			3	0.10		
50-99 Kişi			1	0.01		
100-199 Kişi			1	0.12		
200-499 Kişi			7	0.13		
500-1000 Kişi			3	0.11		
1000+ Kişi	6	0.20	18	0.19		
TOPLAM:	**6**	**0.20**	**35**	**0.15**	**41**	**0.16**
METAL EŞYA,MAKİNA VE T.						
0-19 Kişi			19	0.09		
20-49 Kişi			37	0.05		
50-99 Kişi			19	0.10		
100-199 Kişi			15	0.11		
200-499 Kişi			8	0.14		
500-1000 Kişi	1	0.08	2	0.09		
1000+ Kişi			6	0.07		
TOPLAM:	**1**	**0.08**	**106**	**0.07**		
GENEL TOPLAM:			**151**	**0.11**	**158**	**0.11**

a- İşletmeler Genelinde Finansman Giderlerinin Toplam Maliyetler İçindeki Payı:

Araştırma kapsamına giren 158 işletme genelinde finansman giderlerinin toplam maliyetler içindeki payı tartılı ortalama esas alınarak hesaplandığında elde edilen değer 0.11 olmuştur. Elde edilen yaklaşık yüzde 11, finansman giderleri payı değişik özellikler gösteren ve farklı sektörlerde faaliyet gösteren işletmeler ortalamasıdır. Bu nedenle bu yüzde bir genelleme yapmayı zorlaştırmaktadır. Öte yanadan bu çalışmada finansman giderleri ile ilgili olarak elde edilen veriler araştırma kapsamının farklılığından dolayı diğer araştırma sonuçlarıyla karşılaştırma yapma olanağını zorlaştırmaktadır.

Diğer araştırmalardan farklı olarak, işletme büyüklüklerinde görülen farklılıklar, sektör sınırlaması, bu çalışmada finansman giderleri kavramının farklı biçimde tanımlanması karşılaştırmalara izin vermemektedir. Bu nedenle eldeki verilerin kendi

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

içinde değerlendirilmesiyle yetinilmiştir.

b. Kamu Sektöründe ve Özel Sektörde Finansman Giderlerinin Toplam Giderler İçindeki Payı

Finansman giderlerinin payının kamu ve özel sektör için bir farklılık gösterip göstermediği araştırma planlanırken dikkate alınmış olmasına rağmen elde edilen veriler sağlıklı sonuçlar için sınırlı kalmıştır. Kamu sektöründe araştırmaya dahil edilen işletme sayısı yalnızca 7 dir. Buna karşılık özel sektör işletme sayısı 151 dir. Verilerdeki bu dengesizlik bir genelleme yapmaya imkan vermemektedir.

c. Tekstil (Dokuma) Sanayinde Finansman Giderlerinin Kamu Sektörü ve Özel Sektöre Göre Dağılımı

Tekstil Dokuma Sanayinde Anket sorularına cevap veren işletme sayısı toplam 41 olup, bunun 6 tanesi kamu ve 35 tanesi özel sektör işletmesidir. İşletme sayılarındaki farklılıklara rağmen iki sektör arasındaki farklılıklar yorumlanabilir görünmektedir. Kamu sektöründe işletme sayısının göreceli olarak az olması anket sonuçlarıyla uyumludur denilebilir.

Kamu sektöründe 6 işletmenin finansman giderlerinin toplam maliyetler içindeki payı .20 dir. Buna karşılık 35 özel sektör işletmesinin finansman giderlerinin toplam maliyetler içindeki payı ise .15 dır. Elde edilen verilere göre kamu sektöründe finansman giderlerinin payı daha yüksek olarak çıkmaktadır. Bu farklılık çeşitli nedenlerle açıklanabilir. Ancak sağlıklı bir yorum getirebilmek diğer girdilerin paylarının (ki bu husus sonuç bölümünde yeniden tartışılacaktır.) ve bunların sağlanmasında sektörler itibari ile sahip olunan koşulların ayrıntılı bir biçimde incelenmesiyle mümkündür.

Kamu sektöründe vadeli alış yapılmaması, toplu alımlar ve alışların sağlandığı kaynakların farklılığı, ücret düzeyleri gibi girdi fiyatlarındaki farklılıklar finansman giderlerinin payını değiştirebilmektedir. Özel sektör işletmeleri ve kamu sektörü işletmeleri işletme büyüklüğü esasına göre karşılaştırıldığında iki sektör arasındaki farklılığın azaldığı görülmektedir. Bu büyüklük ölçüsünde kamu sektöründe finansman giderlerinin payı .23 , özel sektör 18 işletmesinde ise bu pay .19 dur.

Bu sonuçlar değerlendirilirken özel sektör işletmelerinde bazı finansman giderlerinin hesaba dahil edilmediği, örneğin gecikme zamlarının SSK prim ve vergi borçları ödenme gerçekleşmedikçe tahakkukun yapılmamış olması gibi nedenlerle finansman giderlerinin olduğundan da düşük olduğu düşünülebilir.

Tekstil Dokum Sanayiinde işletmeler geneli için finansman giderlerinin toplam

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

maliyetler içindeki payı .16 olarak elde edilmiştir.

d. Metal Eşya Makine ve Taşıt Araçları Sanayinde Finansman Giderlerinin Toplam Maliyetler İçindeki Payı

Metal Eşya, makine ve taşıt araçları sanayinde kamu sektörü ve özel sektör ayırım için finansman giderlerinin toplam maliyetler içindeki payı firma sayılarındaki dağılımın çok dengesiz olması nedeniyle yapılamamıştır. Özel sektör de değişik büyüklükteki 106 işletme için finansman giderlerinin toplam maliyetler içindeki payı 0.07 elde edilmiştir. Burada elde edilen yüzde tekstil dokuma sanayine göre oldukça düşük görülmektedir. Bu farklılığın nedenleri araştırma kapsamına dahil edilmediği için konuyla ilgili sağlıklı ve kesin bir yargıya varmak doğru olmayacaktır

e- Tekstil Dokuma Sanayinde Finansman Giderlerinin ve Vade Farklarının Yıllara Göre Değişimi

Tekstil Dokuma sanayi özel sektörde anket sorularına cevap veren işletmelerin 17 tanesi 1984-1985 ve 1986 yıllarına ait finansman giderlerine ve vade farklarına cevap vermiştir. Bu veriler değerlendirilerek 17 işletme için yıllara göre finansman giderlerinde bir farklılaşma olup olmadığı gözlenmeye çalışılmış ve vade farklarının bu değişmelerdeki etkisi görülmeye çalışılmıştır. Elde edilen sonuçlar aşağıdaki tabloda verilmiştir.

TABLO - 16 : YILLARA GÖRE TOPLAM MALİYETLER, FİNANSMAN GİDERLERİ VE FİNANSMAN GİDERLERİ İÇİNDE VADE FARKLARININ PAYI

Yıllar	Toplam Maliyetler	Finansman Giderleri	%	Vade Farkları	Fin. Gid. İçinde Vad. Fark. Payı
1984	179186100	26142241	.145	11896098	0.45
1985	268553780	53071281	.197	15339270	0.29
1986	431500780	90065958	.209	22086542	0.25

17 işletme esas alınarak veriler değerlendirildiğinde şu sonuçlar ortaya çıkmaktadır:

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Toplam maliyetler içindeki finansman giderlerinin payı bir artış göstermektedir. Bu artış, 1984, 1985 ve 1986 yılları için sırasıyla .145, .197 ve .209 olarak gerçekleşmektedir.

Toplam finansman giderleri içinde vadeli alışlardan hesaplanan vade farklarının payı ise yıllara göre bir azalma göstermektedir. Vade farklarının toplam finansman giderleri , 1984,1985 ve 1986 yılları için sırasıyla .45, .29 ve .25 olarak elde edilmiştir. Bu değişmeler sağlıklı yorumlar için elbetteki yetersizdir. Ancak elde edilen verilerin tümünün büyük işletmelere ait olması bir ip ucu vermesi açısından önemlidir. Nitekim aynı veriler araştırma konusu iki sanayi için de aynı sonuçları vermektedir. Metal Eşya Makina ve taşıt araçları ve Tekstil Dokuma Sanayinde aynı sorulara 3 yıl için cevap veren toplam 23 işletmenin verileri aşağıdaki tabloda verilmiştir.

TABLO-17: 23 İŞLETMEDE YILLARA GÖRE TOPLAM MALİYETLER, FİNANSMAN GİDERLERİ VE VADE FARKLARININ PAYI

YILLAR	Toplam Maliyetler	Finansman Giderleri	%	Vade Farkları	Fin. Gid. İçinde Vad. Fark. Payı
1984	192376391	27860469	0.145	12662659	0.45
1985	284527938	55013442	0.193	16489264	0.30
1986	445365180	91975964	0.206	22737399	0.25

3. Sonuç

İşletmelerde finansman giderlerinin toplam maliyetler içindeki payı ile ilgili elde edilen veriler değerlendirildiğinde özetle aşağıdaki sonuçlara ulaşmak mümkündür.

Kamu ve özel sektör işletmelerinde finansman giderlerinin toplam maliyetler içindeki paylarında bir farklılık olup olmadığı eldeki verilerin yetersizliği nedeniyle kesin olarak belli olmamıştır. Ancak tekstil dokuma sanayi bazında, kamu sektöründe finansman giderlerinin payı daha yüksek olarak çıkmıştır.

Metal Eşya Makına sanayi ve tekstil dokuma sanayi karşılaştırıldığında genelde tekstil dokuma sanayinde hem işletmeler genelinde hem de özel sektör işletmelerinde finansman giderlerinin toplam maliyetler içindeki payı daha yüksek olarak çıkmıştır. Bu farklılıkların nedenleri ancak daha ayrıntılı çalışmalarla ortaya çıkacaktır.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

F. HAMMADDE VE MALZEME GİDERLERİNİN TOPLAM MALİYETLER İÇİNDEKİ PAYI (*)

1. Genel Açıklamalar :

Önemli bir üretim faktörü olan hammadde, kullanış amaçları ve üretime yüklenme şekilleri açısından farklılıklar göstermektedir. Çalışmamızda hammadde, üretimle ilgisi açısından iki grupta ele alınmıştır: Direkt madde ve endirekt madde (yardımcı malzemeler , işletme malzemeleri)

Direkt madde, o tür üretim gideridir ki, satın alınış maliyeti doğruca ve tereddütsüz üretilen ürüne yüklenebilir. Direkt madde dışında kalan maddelere de endirekt madde denir.

Endirekt maddeyi iki gruba ayırabiliriz: a. Yardımcı maddeler, mamülün üretilmesinde , hammaddenin normal hale gelmesine yardım eden, mamül bünyesine giren ve mamülün arzu edilen şekli almasını sağlayan maddelerdir. Bunlar mamülün maliyetine doğrudan girmekle beraber katkı oranları hammaddeye oranla daha az olan maddelerdir. b. İşletme malzemesi, üretime yarayan ve bu işlemi sağlayan maddelerdir. Bunlar mamülün içerisinde yer almazlar, yalnızca mamülün meydana gelmesini sağlayan giderlerdir.

2- Araştırma Verilerinin Analiz ve Yorumu:

Bu araştırmada anket sonuçlarına cevap veren işletme sayısı 214 olup, hammadde giderleriyle ilgili olarak değerlendirmeye tabi tutulan işletme sayısı 188 idir. Bunların sektörlere göre ve işletme büyüklüklerine göre dağılımı Tablo-18 de görülmektedir.

a- Hammadde Giderlerinin Toplam Maliyetler İçindeki Payı :

Araştırma konusu 180 işletme hammadde giderlerinin toplam maliyetler içindeki payı .54 dir. Bu yüzde, kamu, özel imalat ile metal eşya , makina ve otomotiv sanayi işletmelerinin ağırlık ortalaması olarak ortaya çıkmaktadır. Ancak sektörler itibari ile hammadde giderlerinin toplam maliyetler içindeki payı farklılıklar göstermektedir.

(*) Bu konuyla ilgili verilerin analizi ve yorumlaması Yrd.Doç.Dr. Canan ÇETİN tarafından yapılmıştır.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO-18 HAMMADDE GİDERLERİNİN MALİYETLER İÇİNDEKİ PAYI

	KAMU		ÖZEL		GENEL	
	FS.	ORT.	FS.	ORT.	FS.	ORT.
TEKSTİL (DOKUMA) SANAYİİ						
0-19 Kişi			3	0.67		
20-49 Kişi			6	0.64		
50-99 Kişi			2	0.41		
100-199 Kişi			1	0.50		
200-499 Kişi			7	0.56		
500-1000 Kişi			3	0.53		
1000+ Kişi	7	0.38	19	0.44	26	0.41
TOPLAM:	**7**	**0.38**	**41**	**0.49**	**48**	**0.48**
METAL EŞYA,MAKİNA VE T.						
0-19 Kişi			32	0.57		
20-49 Kişi			44	0.58		
50-99 Kişi			21	0.52		
100-199 Kişi			16	0.53		
200-499 Kişi			10	0.52		
500-1000 Kişi	1	0.55	2	0.68		
1000+ Kişi			6	0.67		
TOPLAM:	**1**	**0.55**	**131**	**0.56**	**132**	**0.56**
GENEL TOPLAM:	**8**	**0.40**	**180**	**0.55**	**180**	**0.54**

b- Tekstil (Dokuma) Sanayiinde Hammadde Giderlerinin Toplam Maliyetler İçindeki Payı:

Araştırmada, tekstil(dokuma) sanayinde toplam 48 işletme değerlendirmeye tabi tutulmuştur. Bu işletmelerin 7'si kamu ve 41 işletme ise özel sektör işletmesidir. Tekstil (dokuma) sanayinde 48 işletme için hammadde giderlerinin toplam maliyetler içindeki payı .48 olarak gerçekleşmiştir. Bu oran, araştırma kapsamına giren tüm işletmeler ortalamasından daha düşüktür. Diğer yandan tekstil dokuma sanayinde kamu, özel ayırımı dikkate alındığında , daha büyük farklılıkların olduğu gözlenmektedir. Özel sektör 41 işletmesinde hammadde giderlerinin payı .49 olarak , kamu sektörü 7 işletmesinde ise bu pay .38 olarak gerçekleşmiştir. Özel sektör işletmelerinde farklı büyüklükte işletmelerin olması, sağlıklı bir yorumu güçleştirmekte ise de , aynı büyüklükteki işletmelerde kamu-özel ayırımı bu farklılığı sürdürmektedir. Tabloda görüldüğü gibi , 1000 ve daha fazla eleman çalışturan işletmelerde 7 kamu işletmesinde hammadde giderlerinin payı .38 ve 19 özel sektör işletmesinde bu pay .44 olarak gerçekleşmiş ve iki kesim arasında 0.06 bir fark olduğu görülmektedir.

Elde edilen bu sonuçlar kamu sektöründe hammadde girdi maliyetlerinin göreceli olarak daha düşük olduğunu göstermektedir. Bu kamu sektöründeki girdilerin

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

sağlanması konusunda daha avantajlı olmaları biçiminde yorumlanacağı gibi başka nedenlere de bağlanabilir. Eğer, iki kesim maliyetlerinin karşılaştırılması olanağı elde edilirse, daha sağlıklı yorumlar yapılabilir. Nitekim 41 özel kesim işletmesinde hammadde giderlerinin toplam maliyetler içindeki payı işletme büyüklüklerine göre ele alındığında işletme büyüklüklerine göre dalgalanma göstermekle birlikte farklılaşmaların meydana geldiği görülmektedir. Ancak yine de kesin sonuçlara gidebilmek için daha ayrıntılı çalışmalara ihtiyaç vardır.

c- Metal Eşya, Makina ve Otomotiv Sanayiinde Hammadde Giderlerinin Toplam Maliyetler İçindeki Payı :

Bu kesimde eldeki verilerin sağlıksız dağılımı nedeniyle kamu-özel sektör ayırımı yapılamamıştır. 132 işletme içinde yalnızca bir işletme kamu sektörüdür. Diğer yandan özel sektörde işletmelerin büyüklük grupları olarak dağılımı da, işletme büyüklüklerine göre hammadde giderlerinin bir farklılaşma göstermediğini göstermekte yetersiz kalmaktadır. Aynı şekilde kullanılan teknolojiler hakkında da verilerin olmaması, herhangi bir yoruma olanak vermemektedir. Ancak bu sektörde hammadde giderlerinin toplam maliyetler içindeki payı Tekstil (Dokuma) sektörüne göre daha yüksek olarak gerçekleşmiştir. 131 özel sektör işletmesinde hammadde giderlerinin toplam maliyetler içindeki payı .56 olarak gerçekleştiği halde, tekstil (dokuma) sektöründe bu pay .49 olarak gerçekleşmiştir.

3. Sonuç

Araştırma konusu 188 işletmede, tekstil dokuma sanayiinde kamu işletmelerinde hammadde giderlerinin toplam maliyetler içindeki payı .38 olarak en düşük düzeyde çıkmıştır. Bu maliyetler içindeki diğer giderlerin yüksek olması biçiminde yorumlanabileceği gibi, hammadde ve malzemelerin elde edilme olanak ve biçimlerinde kamu işletmelerinin daha avantajlı olduğu biçiminde de yorumlanabilir. Nitekim, bu işletmelerin sipariş miktarları, parasal olanakları , alım miktarları ve hammaddelerin sağlandığı kaynakların özellikleri bu yorumu güçlendirmektedir. Kamu işletmelerinin sahip olduğu bu olanaklar, aynı hammadde girdilerini özel işletmelere kıyasla daha düşük maliyetlerle sağlama imkanı vermektedir.

Eldeki verilerle açıkca belli olmasa da, işletmede büyüklüklerine göre de hammadde giderlerinin toplam maliyetler içindeki payında farklılaşma beklenmelidir. Ancak büyük işletmelerin ölçek ekonomilerinden yararlanmaları yalnızca, hammadde girdileri açısından değil tüm girdiler için geçerli olacaktır.

Metal sanayiinde hammadde giderlerinin toplam maliyetleri içindeki payı, tekstil

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

(dokuma) sanayiindeki hammadde giderlerinin toplam maliyetler içindeki payına oranla daha yüksek görünmektedir. Bunun nedeni olarak, metal sanayiinde hammaddelerin daha çok ithal girdisi gerektirmesi ve dolayısıyla yabancı para cinsinden ödenmesi söylenebilir. Tekstil (dokuma) sanayiinde ise hammadde temini çoğunlukla yurt içi imkanlarla gerçekleştirilmektedir.

Araştırma kapsamına giren işletmelerde tekstil, (dokuma) sanayi özel işletmelerinde hammadde girdilerinin toplam maliyetler içindeki payı metal eşya, makina ve otomotiv sanayi işletmelerine göre daha düşük olarak gerçekleşmiştir. Bu iki sektör arasındaki farklılığı yorumlayabilmek için daha ayrıntılı verilere ihtiyaç vardır.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

G. İŞLETMELERİN MALİ YAPISI (*)

1. Genel Açıklamalar:

İşletmelerin mali yapısının analizinde, değişik oranlardan yararlanılır. Bu oranlar, işletmenin kullandığı borçlar ile özsermayesi arasında hesaplanan çeşitli formüllerden oluşmaktadır. Oranların özellikleri ve çalışmamızda esas aldığımız varsayımlar ve yöntemler aşağıdaki bölümlerde yeri geldikçe açıklanacaktır.

Bu bölümde yapılan çalışmanın amacı, araştırma kapsamındaki işletmelerin mali yapılarının saptanması değildir. Mali oranlara ilişkin veriler, kontrol amacıyla toplanmış olan bilgilerden oluşmaktadır. Araştırma aşamasında elde edilen veriler, tutarlılıkları açısından teste tabi tutulmuş ve bunlar arasından geçerli olanlar gözönüne alınarak yorumlanmışur.

Mali oranlarla ilgili çalışmanın araştırma kapsamında incelenme nedenleri arasında:

1) Mali oranlarla ilgili olarak bugüne kadar yapılan çalışmaların sonuçları ile kendi çalışmamızın sonuçlarını karşılaştırma olanağını sağlamak,

2) Çalışmada, belli bir amaç doğrultusunda elde edilen sonuçların, hangi tür mali yapıya sahip işletmelerden elde edildiğini göstermek,

3) Çeşitli büyüklükteki işletmelerde bu yapıların nasıl biçimlendiğini göstererek, bugüne değin üzerinde fazla durulmamış olan büyüklük ve mali yapı arasındaki ilişkiyi incelemek ve bunun sonucunda elde edilen bilgileri araştırmacıların bilgisine sunmayı amaçlamak olmuştur.

2. Araştırma Verilerinin Analizi ve Yorumlaması:

Araştırmada anket sorularına cevap veren işletme sayısı 214'dür. İşletmelerin mali yapısını belirlemek amacıyla 214 anket formunun ilgili bölümü tek tek incelenmiş ve bu inceleme sonucunda doğruluğundan şüphe edilen, eksik ya da yanlış bilgi içerdiği belirlenen, bazı anket formları değerlendirme dışı bırakılmıştır. Bu nedenle bu bölümle ilgili araştırma verilerinin analizi ve yorumu toplam 214 işletmeden, geçerli olarak kabul edilen yaklaşık 134 işletmeye ilişkin sonuçları kapsamaktadır.

Genel bilgilerin verilmesinden sonra ,mali oranlarla ilgili yorumların yapılması uygun olacaktır.Bu oranlar aşağıda açıklanmıştır.

(*) bu konuyla ilgili verilerin analizi ve yorumlanması Dr. Nevin DENİZ tarafından yapılmıştır.

İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

a-ÖZSERMAYE / AKTİF TOPLAMI ORANI

Bu oran, işletmenin kullandığı varlıkların ne kadarının işletme sahiplerince finanse edildiğini gösterir.Tekstil(dokuma)ve Metal sanayiinde faaliyet gösteren araştırma kapsamındaki işletmelerde bu oranın durumu aşağıdaki gibidir.(tablo-19):

TABLO-19 ÖZSERMAYE / AKTİF TOPLAMI

	KAMU		ÖZEL		GENEL	
	FS.	ORT.	FS.	ORT.	FS.	ORT.
TEKSTİL (DOKUMA) SANAYİİ						
0-19 Kişi			1	0.45*		
20-49 Kişi			6	0.56		
50-99 Kişi			1	0.41*		
100-199 Kişi			1	0.3*		
200-499 Kişi			7	0.48		
500-1000 Kişi			2	0.24*		
1000+ Kişi	5	0.36	19	0.36		
TOPLAM:	**5**	**0.36**	**37**	**0.4**	**42**	**0.43**
METAL EŞYA,MAKİNA VE T.						
0-19 Kişi			12	0.31		
20-49 Kişi			29	0.51		
50-99 Kişi			14	0.47		
100-199 Kişi			12	0.35		
200-499 Kişi			10	0.46		
500-1000 Kişi	1	0.36	2	0.17*		
1000+ Kişi			6	0.36		
TOPLAM:	**1**	**0.36**	**85**	**0.44**	**86**	**0.44**
GENEL TOPLAM:					**128**	**0.44**

* Bu aralıklarda yeterli işletme sayısına ulaşılamadığı için ortalamaya ve yoruma dahil edilmemiştir.

Yukarıdaki tablo değerleri incelendiğinde:

aa)Tekstil(dokuma)sanayii kamu sektöründen bu oranla ilgili olarak 5 işletme cevap vermiştir ve bunların ortak özelliği 1000 kişiden fazla personel çalıştırmalıdır. Bu işletmelerin özsermaye/ aktif toplamı ortalaması 0.36'dır.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

ab) Metal sanayi kamu sektöründen yalnızca bir işletme cevap vermiştir.

Bu işletmenin özsermaye/aktif toplamı ortalaması 0.36'dır.

ac) Tekstil (dokuma) sanayii özel sektöründe oranla ilgili olarak cevap veren işletme sayısı 37' dir ve bunların oranla ilgili ortalaması 0.40' dır. Bu işletmeler incelendiğinde, işletme büyüklüklerinin artmasına paralel olarak, özsermaye kullanım oranlarının düştüğü görülmektedir. Diğer bir deyişle, işletmelerin çeşitli büyüklüklere ulaştıkça borç sermaye kullanma eğilimleri artmaktadır. Bu durumun finansman masrafları oranına yansıyacağı da kuşkusuzdur.

ad) Metal sanayii özel sektöründe, oranla ilgili olarak cevap veren işletme sayısı 85'dir ve bunların oranla ilgili ortalaması 0,44'dür.Bu işletmeler incelendiğinde öz sermaye kullanım oranının işletme büyüklüklerine göre anlamlı bir değişiklik göstermediği belirlenmiştir.

Bu durumda işletmelerin büyüdükçe, özsermaye yerine borç sermaye kullanma eğimlerinin arttığı söylenebilir.

b-ÖZSERMAYE DEVİR HIZI

Bir işletmenin özsermaye devir hızı, toplam satış tutarının özsermayeye bölünmesiyle elde edilir. Bu oran, bir işletmenin özsermayesini ne ölçüde verimli kullandığını ifade eden bir göstergedir.

Özsermaye devir hızı ile ilgili elde edilen çalışma sonuçları aşağıda gösterilmiştir: (Tablo-20)

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO-20 TOPLAM SATIŞ HASILATI / ÖZSERMAYE

	KAMU		ÖZEL		GENEL	
	FS.	ORT.	FS.	ORT.	FS.	ORT.
TEKSTİL (DOKUMA) SANAYİİ						
0-19 Kişi			2	2.98*		
20-49 Kişi			8	6.19		
50-99 Kişi			2	5.35*		
100-199 Kişi			1	5.98*		
200-499 Kişi			9	4.15		
500-1000 Kişi			3	4.23		
1000+ Kişi	6	3.76	19	3.61		
TOPLAM:	**6**	**3.76**	**44**	**4.34**	**50**	**4.27**
METAL EŞYA,MAKİNA VE T.						
0-19 Kişi			25	6.45		
20-49 Kişi			37	6.88		
50-99 Kişi			20	4.54		
100-199 Kişi			14	3.67		
200-499 Kişi			11	3.07		
500-1000 Kişi	1	3.02	2	5.95*		
1000+ Kişi			5	5.92		
TOPLAM:	**1**	**3.02**	**114**	**5.55**	**115**	**5.53**
GENEL TOPLAM:					**165**	**5.15**

* Bu aralıklarda yeterli işletme sayısına ulaşılamadığı için ortalamaya ve yoruma dahil edilmemiştir.

Konuyla ilgili İSO araştırmalarından elde edilen sonuçlar ise şöyledir(1):

Tekstil dokuma alt sektörü için:

Özsermaye devir hızı

Yıllar	Satışlar/ÖZsermaye
1979	3.66
1980	4.68
1981	4.73
1982	3.24
1983	5.18
1984	4.55
1985	4.11

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Metal eşya alt sektörü için:

Yıllar	Satışlar/özsermaye
1979	4.37
1980	5.16
1981	5.44
1982	5.43
1983	6.05
1984	5.05
1985	6.79

(1) "100 Büyük Firmanın Satış ve Karlılıktaki Değişimleri".(1979-1985)
İSO Araştırma Dairesi. Yayın No: 1987/15 s.99

Tablo 20'de belirtilen çalışma sonuçlarına bakıldığında:

Gerek tekstil (dokuma) ve gerekse metal sanayiinde yer alan işletmelerde, işletme büyüklüklerinin artmasıyla ters orantılı olarak, özsermaye devir hızı oranlarında düşme gözlenmektedir.

Özsermaye devir hızı konusunda İSO' nun çalışma sonuçlarıyla çalışmamızın sonuçları karşılaştırıldığında :

Çalışmamızda tekstil (dokuma) sanayinde bu oran ortalama olarak 4.27 ' dir.

İSO 'nun çalışma sonuçlarına yıllar itibariyle bakıldığında , özsermaye devir hızı oranı çalışmamızdaki rakama yakın olarak çıkmıştır. Bu durumda bizim araştırma sonuçları ile İSO ' nun araştırma sonuçları arasında bir farklılık göze çarpmamaktadır.

Çalışmamızda metal sanayiinde bu oran ortalama olarak 5.53 ' dür. Bu rakam da İSO 'nun çalışmasındaki rakama yakın olarak çıkmış bulunmaktadır.

c-BORÇLARIN AKTİF TOPLAMINA ORANI

Bu oran aktiflerin yüzde kaçının borç sermaye ile finanse edildiğini gösterir. Sözkonusu oranın yüksek olması, işletmenin spekülatif tarzda finanse edildiğini, kredi verenler açısından emniyet marjının dar olduğunu, işletmenin faiz ve ana para taksitlerini ödeyememek nedeniyle mali yönden güç durumlara düşme olasılığının yüksek olduğunu göstermesine karşılık, bu oranın yüksek olmasının işletme sahiplerine sağlayacağı yararlar da vardır. Örneğin, işletme sahipleri az bir sermaye ile çok geniş kaynakların kullanımına egemen olacakları gibi, finansman kaldıracının olumlu etkisinden yararlanma olanağını da elde ederler.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Araştırma kapsamına alınan işletmelerin borçlanmalarında hangi tür borçlanmaya eğilimli olduklarını , işletme büyüklüklerine göre gösteren tablolar aşağıdaki gibidir (Tablo 21 ve 22):

TABLO-21 KISA VADELİ BORÇLAR / AKTİF TOPLAMI

	KAMU		ÖZEL		GENEL	
	FS.	ORT.	FS.	ORT.	FS.	ORT.
TEKSTİL (DOKUMA) SANAYİİ						
0-19 Kişi			1	0.55*		
20-49 Kişi			6	0.17		
50-99 Kişi			1	0.59*		
100-199 Kişi			1	0.59*		
200-499 Kişi			7	0.1		
500-1000 Kişi			2	0.40*		
1000+ Kişi	5	0.28	19	0.43		
TOPLAM:	**5**	**0.28**	**37**	**0.39**	**42**	**0.38**
METAL EŞYA,MAKİNA VE T.						
0-19 Kişi			12	0.57		
20-49 Kişi			29	0.42		
50-99 Kişi			14	0.39		
100-199 Kişi			12	0.5		
200-499 Kişi			10	0.45		
500-1000 Kişi	1	0.47	2	0.71		
1000+ Kişi			6	0.68		
TOPLAM:	**1**	**0.47**	**85**	**0.49**	**86**	**0.49**
GENEL TOPLAM:					**128**	**0.45**

* Bu aralıklarda yeterli işletme sayısına ulaşılamadığı için ortalamaya ve yoruma dahil edilmemiştir.

Tablo 21 ve 22'nin değerlendirilmesi yapılacak olursa :

ca) Tekstil (dokuma) sanayii kamu ve özel sektöründe kısa vadeli borç/aktif toplamı oranıyla ilgili olarak cevap veren toplam işletme sayısı 42'dir. Bu işletmelerin belirtilen oranla ilgili ortalamaları ise 0.38 olarak hesaplanmıştır.

cb) Tekstil (dokuma) sanayii kamu ve özel sektöründe uzun vadeli borç/aktif toplamı oranıyla ilgili olarak ise 42 işletme cevap vermiş olup bu işletmelerin belirtilen oranla ilgili ortalamaları 0.21 olarak belirlenmiştir.

cc) Metal sanayii kamu ve özel sektöründe kısa vadeli borç/aktif toplamı oranıyla ilgili olarak 86 işletme cevap vermiştir. Bu işletmelerin oranla ilgili ortalamaları 0.49'dur.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO-22 UZUN VADELİ BORÇLAR / AKTİF TOPLAMI

	KAMU		ÖZEL		GENEL	
	FS.	ORT.	FS.	ORT.	FS.	ORT.
TEKSTİL (DOKUMA) SANAYİİ						
0-19 Kişi			1	0.01		
20-49 Kişi			6	0.27		
50-99 Kişi			1	0.01		
100-199 Kişi			1	0.12*		
200-499 Kişi			7	0.1		
500-1000 Kişi			2	0.22*		
1000+ Kişi	5	0.36	19	0.18		
TOPLAM:	**5**	**0.36**	**37**	**0.19**	**42**	**0.21**
METAL EŞYA,MAKİNA VE T.						
0-19 Kişi			12	0.12		
20-49 Kişi			29	0.06		
50-99 Kişi			14	0.15		
100-199 Kişi			12	0.15		
200-499 Kişi			10	0.88		
500-1000 Kişi	1	0.17	2	0.11*		
1000+ Kişi			6	0.07		
TOPLAM:	1	0.17	85	0.09	86	0.1
GENEL TOPLAM:					**128**	**0.14**

* Bu aralıklarda yeterli işletme sayısına ulaşılamadığı için ortalamaya ve yoruma dahil edilmemiştir.

cd) Metal sanayii kamu ve özel sektöründe uzun vadeli borç/aktif toplamı oranıyla ilgili olarak ise 86 işletme cevap vermiştir. Bu işletmelerin bu oranla ilgili ortalamaları 0.10'dir.

Gerek tekstil (dokuma) ve gerekse Metal sanayiindeki işletmelerin borçlanmalarıyla ilgili eğilimleri incelendiğinde :

1) Bu işletmelerde kısa vadeli borçlanmanın, uzun vadeli borçlanmaya oranla daha fazla olduğu görülmüştür.

2) Borçlanma oranının işletme büyüklüklerine göre anlamlı bir değişiklik göstermediği belirlenmiştir.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

d- ÖZSERMAYE BORÇ SERMAYE İLİŞKİSİ

Bu ilişki, işletmenin borçlar toplamının özsermayesine bölünmesiyle hesaplanır ve buna borçlar özsermaye oranı denilir. Bu oran, işletmenin borçlanma yoluyla sağladığı yabancı kaynak ile işletmenin sahip ya da sahiplerinin kattığı sermaye arasındaki ilişkiyi gösterir. Bu oranın 1/1'den daha büyük olması, işletmeye kredi verenlerin , işletme sahip ya da sahiplerine oranla o işletmeye daha fazla yatırımda bulunmuş olduklarını ortaya koyar.

Çalışma kapsamındaki işletmelerin özsermayesi ile kısa vadeli ve uzun vadeli borçlar oranları çeşitli işletme büyüklükleri için aşağıdaki gibidir (Tablo 23,24):

Tablo 23 ve 24 incelendiğinde :

TABLO-23 KISA VADELİ BORÇLAR/ÖZSERMAYE

	KAMU		ÖZEL		GENEL	
	FS.	ORT.	FS.	ORT.	FS.	ORT.
TEKSTİL (DOKUMA) SANAYİİ						
0-19 Kişi			1	1.24*		
20-49 Kişi			4	0.62		
50-99 Kişi			1	1.42*		
100-199 Kişi			1	1.98*		
200-499 Kişi			8	2.78		
500-1000 Kişi			2	2.63*		
1000+ Kişi	5	1.28	19	1.36		
TOPLAM:	**5**	**1.28**	**36**	**1.68**	**41**	**1.63**
METAL EŞYA,MAKİNA VE T.						
0-19 Kişi			14	5.32		
20-49 Kişi			29	3.68		
50-99 Kişi			19	2.12		
100-199 Kişi			13	2.98		
200-499 Kişi			10	1.29		
500-1000 Kişi	1	1.29	2	6.26*		
1000+ Kişi			6	4		
TOPLAM:	1	1.29	93	3.33	94	3.31
GENEL TOPLAM:					**135**	**2.8**

* Bu aralıklarda yeterli işletme sayısına ulaşılamadığı için ortalamaya ve yoruma dahil edilmemiştir.

Tekstil (dokuma) sanayinde , işletme büyüklüğünün artmasına paralel olarak kısa vadeli borç kullanma oranının da artma eğiliminde olduğu görülmektedir. Diğer bir deyişle , işletmelerin büyüklükleri arttıkça uzun vadeli borç kullanma oranında belli bir azalma sözkonusu olmaktadır.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO-24 UZUN VADELİ BORÇLAR/ÖZSERMAYE

	KAMU		ÖZEL		GENEL	
	FS.	ORT.	FS.	ORT.	FS.	ORT.
TEKSTİL (DOKUMA) SANAYİİ						
0-19 Kişi						
20-49 Kişi			5	0.85		
50-99 Kişi						
100-199 Kişi			1	0.39*		
200-499 Kişi			6	0.67		
500-1000 Kişi			2	0.86*		
1000+ Kişi	4	2.47	19	0.52		
TOPLAM:	4	2.47	33	0.62	37	0.82
METAL EŞYA,MAKİNA VE T.						
0-19 Kişi			7	1.2		
20-49 Kişi			10	2.17		
50-99 Kişi			9	4.51		
100-199 Kişi			9	4.76		
200-499 Kişi			9	0.19		
500-1000 Kişi	1	0.47*	1	3.29*		
1000+ Kişi			6	0.41		
TOPLAM:	1	0.47	51	2.37	52	2.34
GENEL TOPLAM:					89	1.7

* Bu aralıklarda yeterli işletme sayısına ulaşılamadığı için ortalamaya ve yoruma dahil edilmemiştir.

Metal sanayiinde ise, 0-500 arası personel çalıştıran işletmelerde kısa vadeli borç kullanım oranının azalmasına karşın, daha fazla personel çalıştıran işletmelerde bu oranın artma eğiliminde olduğu görülmektedir.

e- MADDİ DURAN VARLIKLARIN FİNANSMANI (Özsermaye / Maddi duran varlıklar)

Bu oran, işletmenin özsermayesinin ne ölçüde maddi duran varlıkların finansmanında kullanıldığını göstermektedir. Bu oranın 1/1'den büyük olması , maddi duran varlıkların tamamının özsermaye ile finanse edildiğini gösterir.

Çalışma kapsamındaki işletmeler için özsermaye maddi duran varlıklar oranı aşağıdaki gibidir (Tablo 25) :

Tablo 25 incelendiğinde :

Tekstil (dokuma) sanayiinde yer alan işletmelerde maddi duran varlıkların tamamının özsermaye ile karşılandığı gözlenmektedir.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO-25 ÖZSERMAYE / MADDİ DURAN VARLIKLAR

	KAMU		ÖZEL		GENEL	
	FS.	ORT.	FS.	ORT.	FS.	ORT.
TEKSTİL (DOKUMA) SANAYİİ						
0-19 Kişi			3	159.54**		
20-49 Kişi			8	2.17		
50-99 Kişi			2	0.50*		
100-199 Kişi			1	0.26*		
200-499 Kişi			9	1.76		
500-1000 Kişi			3	187.30**		
1000+ Kişi	6	14.49	19	26.5		
TOPLAM:	**6**	**14.49**	**45**	**35.07**	**51**	**32.65**
METAL EŞYA,MAKİNA VE T.						
0-19 Kişi			32	2.41		
20-49 Kişi			44	1.46		
50-99 Kişi			21	1.74		
100-199 Kişi			16	28.16		
200-499 Kişi			11	1.04		
500-1000 Kişi	1	0.89	2	1.40*		
1000+ Kişi			6	1.56		
TOPLAM:	1	0.89	132	4.89	133	4.86
GENEL TOPLAM:					**184**	**12.57**

* Bu aralıklarda yeterli işletme sayısına ulaşılamadığı için ortalamaya ve yoruma dahil edilmemiştir.

** Yeniden değerleme hükümlerine göre tüm işletmeler maddi duran varlıkları yaşlarına göre arttırmışlar ve karşılığında özsermayelerini çoğaltmışlardır. Amortismana tabi tutulma durumlarına göre payın değişmesi farklı yeni oranlar ortaya çıkartmıştır. Araştırma konusu işletmelerin 0-19 ila 500-999 arası personel çalıştıran büyüklükte olanlarda özsermaye tutarındaki artış daha büyük olmuştur.

Metal sanayiinde ise, 500 kişiye kadar personel çalıştıran işletmelerde maddi duran varlıkların tamamının özsermaye ile karşılandığı, buna karşın 1000 kişiden fazla personel çalıştıran işletmelerde ise maddi duran varlıkların yaklaşık olarak yarısının özsermaye ile geri kalan kısmının ise borç sermaye ile karşılandığı görülmektedir.

Maddi duran varlıkların uzun vadeli borçlarla ilişkisine ait araştırma sonuçları ise tablo 26'da gösterilmiştir.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Tablo-26 MADDİ DURAN VARLIKLAR/UZUN VADELİ BORÇLAR

	KAMU		ÖZEL		GENEL	
	FS.	ORT.	FS.	ORT.	FS.	ORT.
TEKSTİL (DOKUMA) SANAYİİ						
0-19 Kişi						
20-49 Kişi			5	9.8		
50-99 Kişi						
100-199 Kişi			1	9.64*		
200-499 Kişi			6	3.73		
500-1000 Kişi			2	1.73*		
1000+ Kişi	5	1.6	19	169.54**		
TOPLAM:	5	1.6	33	100.18	38	87.2
METAL EŞYA,MAKİNA VE T.						
0-19 Kişi			7	22.37		
20-49 Kişi			10	12.17		
50-99 Kişi			9	35.87		
100-199 Kişi			9	37.51		
200-499 Kişi			9	15.64		
500-1000 Kişi	1	2.41*	1	0.91*		
1000+ Kişi			6	7.98		
TOPLAM:	1	2.41	51	22.12	52	21.74
GENEL TOPLAM:					90	49.38

* Bu aralıklarda yeterli işlem sayısına ulaşılamadığı için ortalamaya ve yoruma dahil edilmemiştir.

** Vergi Usul Yasasının geçici 11 inci maddesinde yapılan değişiklikle, işletmelere sahip oldukları maddi duran varlıkları, yeniden değerleme hakkı sağlanmıştır. İşletmelerin yaşlarına göre 13 kata yaklaşan değer arttırımları, oranın sadece payını büyütmüş ve bu oranın yükselmesi sonucunu yaratmıştır. Büyük işletmelerde maddi duran varlıklar, miktar olarak büyük olduğundan, çok büyük artış meydana gelmiştir.

f- ÖDENMİŞ SERMAYE ÖZSERMAYE İLİŞKİSİ (Ödenmiş sermaye / Özsermaye)

Bu oran işletmede kullanılan özsermaye miktarının ne kadarının işletme sahiplerince işletmeye konulan sermaye olduğunu gösterir. Bir diğer deyişle, işletmenin kendi yarattığı özsermaye miktarının , işletme sahiplerince başlangıçta ya da süregelen süreçte koydukları sermaye oranını göstermektedir. Bu oran ile ilgili olarak çalışma sonuçları aşağıdaki gibidir (Tablo 27):

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO-27 ÖDENMİŞ SERMAYE / ÖZSERMAYE

	KAMU		ÖZEL		GENEL	
	FS.	ORT.	FS.	ORT.	FS.	ORT.
TEKSTİL (DOKUMA) SANAYİİ						
0-19 Kişi			3	0.69		
20-49 Kişi			8	0.7		
50-99 Kişi			2	0.68*		
100-199 Kişi			1	0.20*		
200-499 Kişi			9	0.47		
500-1000 Kişi			3	0.53		
1000+ Kişi	6	0.47	19	0.46		
TOPLAM:	**6**	**0.47**	**45**	**0.53**	**51**	**0.52**
METAL EŞYA,MAKİNA VE T.						
0-19 Kişi			30	0.54		
20-49 Kişi			46	0.36		
50-99 Kişi			22	0.33		
100-199 Kişi			16	0.39		
200-499 Kişi			10	0.43		
500-1000 Kişi	1	0.57	2	0.22*		
1000+ Kişi			6	0.44		
TOPLAM:	1	0.57	132	0.41	133	0.41
GENEL TOPLAM:					184	0.44

* Bu aralıklarda yeterli işletme sayısına ulaşılamadığı için ortalamaya ve yoruma dahil edilmemiştir.

Tablo-27 İncelendiğinde :

a) İşletme büyüklüğü arttıkça, özsermaye unsurlarını oluşturan karşılıklar, dağıtılmayan karlar ve özellikle yeniden değerleme fonu artmaktadır.

b) İşletmelerin başlangıçta ödenen sermayelerinin tekstil (dokuma) sanayiinde 2 katı , metal sanayiinde ise 2.5 katı tutarında özsermaye ile çalışıklarını , diğer bir ifadeyle, karlılık %'lerinin bulunmasında sermaye yerine özsermaye kullanılmasının sağlıklı olacağını göstermektedir.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

3. Sonuç:

Buraya kadar yapılan değerlendirmelerimizin sonucunda , mali analiz ile ilgili olarak ulaştığımız sonuçları iki bölümde özetlememiz mümkündür:

1) Araştırma kapsamında incelenen işletmelerden sağlanan verilerle, yapılan diğer çalışmaların verileri karşılaştırıldığında sonuçların benzer olduğunun gözlenmesi, araştırma yapılan kitlenin, genelin özelliklerini taşıyan işletmeler grubu olduğunu göstermektedir.

2) Araştırma yapılan işletmelerin mali yapıları ile ilgili elde edilen sonuçlar aşağıdaki şekilde özetlenebilir:

a) İşletmelerin özsermaye kullanım oranları incelendiğinde :

Tekstil (dokuma) sanayiinde yer alan işletmelerin, büyüklüklerinin artmasıyla ters orantılı olarak özsermaye kullanım oranlarının azaldığı,

Metal sanayiinde yer alan işletmelerde ise, özsermaye kullanım oranıyla, işletme büyüklüğü arasında, doğrudan bir ilişkinin olmadığı saptanmıştır.

b) Gerek tekstil (dokuma) ve gerekse metal sanayiinde yer alan işletmelerde, işletme büyüklüğünün artmasına paralel olarak, özsermaye devir hızı oranlarının düştüğü belirlenmiştir.

c) Araştırma kapsamındaki işletmelerin borçlanmayla ilgili olarak genel eğilimleri incelendiğinde; kısa vadeli borçlanmanın, uzun vadeli borçlanmaya göre daha fazla olduğu görülmüştür. Ayrıca, borçlanma oranının, işletme büyüklüklüklerine göre anlamlı bir değişiklik göstermediği gözlenmiştir.

d) Araştırma yapılan işletmelerin maddi duran varlıkları ile ilgili durumları incelendiğinde:

- Yeniden değerleme sonucu, varlık toplamları içinde maddi duran varlıkların payının önemli ölçüde yükseldiği,

- Tekstil (dokuma) sanayiinde, işletmelerin maddi duran varlıklarının tümünü özsermayeleri ile karşıladıkları,

- Metal sanayiinde ise , 500 kişiye kadar personel çalıştıran işletmelerin maddi duran varlıklarının tamamını özsermaye ile karşıladıkları, 1000 kişiden fazla personel

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

çalıştıran işletmelerin ise maddi duran varlıklarının yaklaşık olarak yarısını özsermayeleri ile geri kalan miktarını ise borç sermaye ile karşıladıkları saptanmıştır.

e) Araştırma kapsamındaki işletmelerin ödenmeş sermaye özsermaye oranları incelendiğinde, tekstil (dokuma) sanayiinde yer alan işletmelerin başlangıçta ödenen sermayelerin 2 katı tutarında, metal sanayiinde yer alan işletmelerin ise 2.5 katı tutarında özsermaye ile çalıştıkları belirlenmiştir.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ 1883

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

III. BÖLÜM

ARAŞTIRMA SONUÇLARININ GENEL BİR DEĞERLENDİRMESİ

İkinci bölümde , toplanan veriler kapasite , işgücü devri, işgücü verimliliği, işgücü-finansman ve hammadda giderlerinin toplam maliyetler içindeki payları gibi çeşitli konularda ayrı ayrı analiz edildi veyorumlandı. Bu bölümde hem önceki bölümde yapılan analizlerin sonuçları hem de bu sonuçlar arasındaki ilişkiler belirlenmeye çalışılacaktır.

Toplanan bütün veriler birlikte incelendiğinde elde edilen sonuçları ve bunlar arasındaki etkileşimi aşağıdaki gibi özetlemek mümkündür (Tablo-28);

1- 1986 yılında tekstil (dokuma) sanayii ile ana metal sanayii dışındaki metal sanayii dallarında kapasite kullanımı yeterli seviyeye ulaşamamıştır. Kapasite kullanımı, tekstil (dokuma) sanayiinde %70.52, metal sanayiinde ise %40.30 oranında gerçekleşmiştir. Bu oran, her iki sanayii dalı birlikte ele alındığı zaman %46.06 olmaktadır.

Bu oranla işletmelerin büyüklüğü veya küçüklüğü arasında anlamlı bir bağ bulunmamakla beraber, 500'den fazla eleman çalıştıran büyük işletmelerde (özellikle tekstil sanayiinde) günlük olarak üç vardiya çalışıldığı ve dolayısıyla kapasite kullanım oranlarının %86'a ulaştığı görülmektedir.

2- Hem tekstil (dokuma) sanayii hem de metal sanayii alanındaki işletmelerde işgücü devrinin , 0.24 oranla oldukça yüksek olduğu söylenebilir.

Kamu sektörü ile özel sektör arasında bir karşılaştırma yapılırsa, hem tekstil (dokuma) hem de metal sanayii özel sektöründe işletmelerin işgücü devrinin daha yüksek olduğu görülmektedir. Bu durum kamu sektörünün istihdam sağlama fonksiyonu ile yorumlanabileceği gibi, işletmelerin büyüklüğüyle de açıklanabilir. Çünkü 1000'den fazla eleman çalıştıran işletmeler de bu oran 0.04'e kadar düşmektedir.

Diğer taraftan tekstil (dokuma) sanayii ile metal sanayii birlikte ele alındığında bu oranın tekstil sanayiinde 0.27 ile metal sanayiinden daha yüksek olduğu görülmüktedir. Bunun nedenleri kesin olmamakla birlikte, tekstil sanayiindeki standardizasyon ve gelişmiş teknoloji nedeniyle vasıfsız işçi kullanabilme imkanlarından ileri geldiği düşünülebilir.

3. Kapasite kullanım oranlarının yetersiz bir seviyede olmasının nedenleri, bu araştırmada incelenmiştir. Bu nedenle bu sorunun genel ekonomik yapıdan dolayı mı yoksa yönetimin etkili ve verimli olmayışından mı kaynaklandığını belirtmek mümkün olmamaktadır. Aynı şekilde işgücü devir oranlarının da yapısal mı yoksa kötü yönetimden mi kaynaklandığı bilinmemektedir. Ancak bu hususların işletmelerde verimsizliğin nedenlerinden olduğu açıktır. Herşeye rağmen bu tür sorunların çözümünde, etkili bir yönetim şarttır. Dolayısıyla söz konusu problemlerin ortaya çıkışında yönetim yetersizliklerinin payının yüksek olduğu söylenebilir.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

4. İşgücü giderlerinin maliyetler içindeki payı tekstil (dokuma) sanayii özel sektöründe 0.11, kamu sektöründe 0.17 dır. Metal sanayiinde ise , özel sektörde 0.16, kamu sektöründe 0.19 dur. Yani metal sanayiinde işgücü giderlerinin toplam maliyetler içindeki payı , tekstil (dokuma) sanayiine göre daha yüksektir. Ayrıca her iki sanayii dalında da sektöründe bu oranın daha yüksek olduğu görülmektedir.

Tablodan da anlaşılacağı gibi işgücü giderlerinin toplam maliyetler içindeki oranı ile işletmelerin büyüklüğü ve küçüklüğü arasında bir farklılaşma bulunmaktadır. İşletmeler büyüdükçe işgücü giderleri nisbi olarak azalmaktadır. Bu, a) büyük işletmelerin genellikle üç vardiya çalışmaları ve kapasite kullanım oranlarının yüksek olması dolayısıyla diğer üretim faktörlerinin giderlerinin de artmasıyla, b) üç vardiya ile çalışılması durumunda yönetici giderlerinin sabit kalmasıyla ve nihayet c) işletmenin büyüklüğüne bağlı olarak maddi sabit varlıkların artması ve ölçek ekonomisinin avantajlarına sahip olmasıyla açıklanabilir. Nitekim tekstil (dokuma) sanayiinde kapasite kullanımı oranı %70.52 , işgücü giderlerinin payı 0.11, metal sanayiinde ise kapasite kullanım oranı %40.30, giderlerinin payı 0.16 olarak gerçekleşmiştir.

Diğer taraftan söz konusu sanayii dallarında işgücü giderlerinin toplam maliyetler içindeki payları ile işgücü devri arasında anlamlı bir bağ bulunamamıştır.Genel olarak değerlendirildiği takdirde, iş gücü devri oranı her iki sanayii de 0.24' dür.İşgücü devrinin işletmeye bir maliyet yüklediği varsayılırsa bunun ne oranda olduğunu belirtmek, bu araştırmayla mümkün olmayacakur.Ayrıca tekstil (dokuma) sanayiinde işgücü devri daha yüksek (0.27)olmasına rağmen, işgücü giderlerinin payı daha küçük (0.11) görünmektedir. Bu konuda daha ayrıntılı araştırma ve incelemelere ihtiyaç vardır.

5. İşletme büyüklüğü arttıkça, işgücü verimliliği de artmaktadır. Hem tekstil Hem de metal sanayiinde bu konuda bir farklılık yoktur. Bu durum işletmelerin maddi sabit varlıklarının büyümesiyle de ilgili olabilir. Ancak kamu ve özel sektör arasında bir karşılaştırma yapılırsa, verimlilik oranının özel sektörde dahha yüksek olduğu anlaşılmaktadır. Bu, kamu sektörünün istihdam fonksiyonuyla ilgili olabilir. Ayrıca işgücü verimliliği küçük işletmelerde , büyük işletmelere oranla daha düşüktür, bu da küçük işletmelerin kapasite kullanım oranlarının düşük olmasından etkilenebilir.

6.Toplam maliyetler içinde finansman giderlerinin oranı şöyledir; tekstil(dokuma) sanayiinde ortalama 0.16, metal sanayiinde ise 0.07 dur. Bu oran tekstil (dokuma) sanayii özel sektöründe 0.15 kamu sektöründe 0.20, metal sanayii özel sektöründe 0.07, kamu sektöründe 0.08 dir. Hem tekstil hem de metal sanayiinde özel-kamu ayırımı yapılmaksızın finansman giderlerinin toplam maliyetler içindeki payı %11 olarak bulunmuştur.

Buna göre , teksül sanayiinde finansman giderleri , daha yüksektir. İşletmelerin büyüklük ve küçüklüğüyle finansman giderleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır. Halbuki daha önceden değinildiği gibi , işletmeler büyüdükçe borçlanma oranı artmaktadır. Dolayısıyla ilk bakışta borçlanma artışının finansman giderlerini yükseltiği düşünülür. Ancak büyük işletmelerde borçlanma oranı artmakla beraber , finansman giderlerinin toplam maliyetler içindeki payının artmaması; üretim artışı,

özsermaye devri hızının nisbeten düşük olması veya büyük işletmelerin fon tedariği konusundaki ayrıcalıkları (ortakları arasında finansman şirketleri ve bankadan işletmelerin hepsi büyük işletmedir.) nedeniyle olabilir.

7. Hammadde giderlerinin , her iki sanayii dalının kamu ve özel sektörü birlikte ele alındığı zaman , toplam maliyetler içindeki oranı 0.54 dir. Bu oranlar tekstil (dokuma) sanayiinde ortalama 0.48 (kamu:0.38, özel: 0.49), metal sanayiinde ortalama 0.56 (kamu; 0.55 , özel; 0.56)dir.

8. Toplam maliyetler içinde , işgücü, finansman ve hammadde giderleri birlikte incelendiğinde aşağıdaki gibi bir sonuç çıkabilir (Tablo-29);

TABLO-29

	KAMU	ÖZEL	ORTALAMA
TEKSTİL (DOKUMA) SANAYİİ			
İŞGÜCÜ GİDERLERİ	0.17	0.11	0.12
FİNANSMAN GİDERLERİ	0.20	0.15	0.16
HAMMADDE GİDERLERİ	0.38	0.49	0.48
DİĞER GİDERLER	0.25	0.25	0.25
TOPLAM:	1.00	1.00	1.00
METAL SANAYİİ			
İŞGÜCÜ GİDERLERİ	0.19	0.16	0.16
FİNANSMAN GİDERLERİ	0.08	0.07	0.07
HAMMADDE GİDERLERİ	0.55	0.56	0.56
DİĞER GİDERLER	0.18	0.21	0.21
TOPLAM:	1.00	1.00	1.00

Tablodan tekstil (dokuma) sanayii ile metal sanayii arasında bazı farklılıklar görülmektedir. Mesela tekstil (dokuma) sanayiinde toplam maliyetler içinde finansman giderleri , hammadde giderlerinden sonra ikinci sırayı almıştır. Halbuki metal sanayiinde işgücü giderleri ikinci sıradadır. Bu farklılığın yine özsermaye devir hızındaki farklılıktan kaynaklandığı söylenebilir.

Bunun yanında metal sanayii ile tekstil (dokuma) sanayii arasında hammadde giderleri açısından da bir farklılık görülmektedir. Metal sanayiinde sermayenin yüksek devir hızı, ithal girdi sağlanması gibi faktörler hammadde giderlerinin oranını yükseltmiş olabilir.

9. Toplam maliyetler içinde diğer giderler başlığında toplanmış olan genel üretim , genel yönetiml, bakım-onarım , amortisman gibi giderlerin oranı hammadde giderlerinden sonra en yüksek payı almıştır. Bu oranlar tekstil sanayiinde ortalama 0.25 , metal sanayiinde 0.21 dir. Elde edilen veriler daha yakından incelendiğinde özellikle bu gider türleri içinde genel üretim ve genel yönetim giderlerinin oranının bir hayli

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

yüksek olduğu görülmektedir.

Üretim maliyetleri açısından özellikle diğer gider paylarının yüksek olduğu söylenebilir. Maliyetlerin düşürülmesi ve işletmenin verimliliğinin arttırılması bakımından genel üretim ve yönetim giderlerinin daha etkili ve verimli bir şekilde yönetilmesi gerektiği söylenebilir.

10. Hem metal hem de tekstil (dokuma) sanayii dallarında işletmelerde büyüklük artıkça özsermaye kullanım oranı azalmakta dolayısıyla borç sermaye kullanım oranı artmaktadır. Borç sermayeler kendi içinde incelenecek olursa, kısa vadeli borç kullanımının uzun vadeli borç kullanımından daha fazla olduğu görülmektedir.

İşletmeler büyüdükçe , maddi duran varlıklarının yaklaşık %50 oranında özsermaye ile karşılandığı görülmektedir. Küçük işletmelerde maddi duran varlıklar için ayrılan özsermayenin payı yükselmektedir.

İşletmelerin maddi sabit varlıkları daha yakından incelendiğinde , tekstil (dokuma) sanayiindeki işletmelerin sabit varlıklarının tamamına yakın kısmını özsermayeleriyle karşılandığı görülmektedir. Bu, tekstil sanayiindeki işletmelerin daha yaşlı olmaları nedeniyle yeniden değerleme fonunun özsermaye'ye ilave edilmesiyle ilgili olarak açıklanabilir.

TABLO-28

	KAPASİTE		İŞGÜCÜ DEVRİ		İŞGÜCÜ GİDERLERİ TOPLAM GİDERLERİ		FİNANSMAN GİDERL. TOPLAM GİDERLER		HAMMADDE GİDERL. TOPLAM GİDERLER		GENEL ÜRETİM GİDER TOPLAM GİDERLER		GENEL YÖNETİM GİDE TOPLAM GİDERLER		ÖZSERMAYE AKTİF TOPLAMI	
TEKSTİL (DOKUMA) SANAYİİ	K	Ö	K	Ö	K	Ö	K	Ö	K	Ö	K	Ö	K	Ö	K	Ö
0-19 Kişi		40.33		0.27		0.13		0.08		0.67		0.14		0.03		0.45
20-49 Kişi		46.33		0.28		0.10		0.10		0.64		0.16		0.06		0.56
50-99 Kişi		49.50		0.55		0.18		0.01		0.41		0.30		0.03		0.41
100-199 Kişi		60.00		0.09		0.10		0.12		0.50		0.16		0.07		0.30
200-499 Kişi		86.00		0.26		0.11		0.13		0.56		0.14		0.10		0.48
500-1000 Kişi		-		0.34		0.05		0.11		0.53		0.13		0.07		0.24
1000+ Kişi	77.67	85.20	0.11	0.07	0.17	0.11	0.20	0.19	0.38	0.44	0.29	0.20	0.02	0.04	0.36	0.36
		68.66		0.27		0.11		0.15		0.49		0.16		0.05		0.40
ORTALAMA:		70.52		0.24		0.12		0.16		0.48		0.16		0.04		0.43
METAL EŞYA,MAKİNA VE T.																
0-19 Kişi	66.00	45.48		0.27		0.17		0.09		0.57		0.09		0.06		0.31
20-49 Kişi		31.73		0.27		0.15		0.05		0.58		0.11		0.04		0.51
50-99 Kişi		39.79		0.22		0.21		0.10		0.52		0.10		0.06		0.47
100-199 Kişi		48.75		0.27		0.16		0.11		0.53		0.11		0.05		0.35
200-499 Kişi		48.71		0.21		0.18		0.14		0.52		0.17		0.06		0.46
500-1000 Kişi		28.50	0.04	0.07	0.19	0.18	0.08	0.09	0.55	0.68	0.03	0.02	0.02	0.01	0.36	0.17
1000+ Kişi		59.67		0.04		0.08		0.07		0.67		0.06		0.03		0.36
ORTALAMA:	66.00	40.09		0.24		0.08	0.08	0.07	0.55	0.56	0.03	0.10	0.02		0.36	0.44
GENEL ORTALAMA:		40.30		0.24		0.16		0.07		0.56		0.10		0.05		0.44

	TOPLAM SATIŞ HASIL/ ÖZSERMAYE		KISA VADELİ BORÇLAI AKTİF TOPLAMI		UZUN VADELİ BORÇLA AKTİF TOPLAMI		KISA VADELİ BORÇLAI ÖZSERMAYE		UZUN VADELİ BORÇLA ÖZSERMAYE		MADDİ DURAN VARLIL		ÖDENMİŞ SERMAYE MADDİ DURAN VARLIL		UZUN VADELİ BORÇLA ÖZSERMAYE	
TEKSTİL (DOKUMA) SANAYİİ	K	Ö	K	Ö	K	Ö	K	Ö	K	Ö	K	Ö	K	Ö	K	Ö
0-19 Kişi		2.98		0.55		0.01		1.24		-		159.54		-		0.69
20-49 Kişi		6.19		0.17		0.27		0.62		0.85		2.17		9.80		0.70
50-99 Kişi		5.35		0.59		0.01		1.42		-		0.50		-		0.68
100-199 Kişi		5.98		0.59		0.12		1.98		0.39		0.26		9.64		0.20
200-499 Kişi		4.15		0.10		0.10		2.78		0.67		1.76		3.73		0.47
500-1000 Kişi		4.23		0.40		0.22		2.63		0.86		187.30		1.73		0.53
1000+ Kişi	3.76	3.61	0.28	0.43	0.36	0.18	1.28	1.36	2.47	0.52	14.49	26.50	1.60	169.54	0.47	0.46
	3.76	4.34	0.28	0.39	0.36	0.19	1.28	1.68	2.47	0.62	14.49	35.07	1.60	100.18	0.47	0.53
ORTALAMA:		4.27		0.38		0.21		1.63		0.82		32.65		87.20		0.52
METAL EŞYA,MAKİNA VE T.																
0-19 Kişi		6.45		0.57		0.12		5.32		1.20		2.41		22.37		0.54
20-49 Kişi		6.88		0.52		0.06		3.68		2.17		1.46		12.17		0.36
50-99 Kişi		4.54		0.39		0.15		2.12		4.51		1.74		35.87		0.33
100-199 Kişi		3.67		0.50		0.15		2.98		4.76		28.16		37.51		0.39
200-499 Kişi		3.07		0.45		0.88		1.29		0.19		1.04		15.64		0.43
500-1000 Kişi	3.02	5.95	0.47	0.71	0.17	0.11	1.29	6.26	0.47	3.29	0.89	1.40	2.41	0.91	0.57	0.22
1000+ Kişi		5.92		0.68		0.07		4.00		0.41		0.56		7.98		0.44
ORTALAMA:		5.55		0.49		0.09		3.33		2.37		4.89		22.12		0.41
GENEL ORTALAMA:		5.15		0.45		0.14		2.80		1.70		12.57		49.38		0.44

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

EKLER

MARMARA ÜNİVERSİTESİ

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

T.C. MARMARA ÜNİVERSİTESİ
İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ
İŞLETME BÖLÜMÜ
Yönetim ve Organizasyon Anabilim Dalı

Sayın yönetici,

Bu anket formu, Marmara Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Yönetim ve Organizasyon Anabilim dalı öğretim elemanları tarafından yürütülen bir araştırmayla ilgilidir.

Araştırmanın amacı, ülkemizin ekonomik büyüme ve gelişmesiyle ilgili özelliklerini belirlemek, işletmelerimizin içinde bulundukları durumu analiz ederek kapasite, maliyetler, üretim, verimlilik, işgücü istihdamı ve işgücü devri gibi temel sorunlarını tanımlamaktır.

Bu form'da yeralan soruları cevaplandırmak, şüphesiz kıymetli zamanınızın bir kısmını alacaktır. Ancak Üniversite ile iş hayatı arasındaki ilişkileri güçlendireceği ve elde edilecek sonuçlardan ortaklaşa yararlanma imkanı vereceği düşüncesiyle bize samimiyetle yardım edeceğinizi ümit ediyoruz.

Soruların cevaplandırılmasında gösterilecek dikkat ve hassasiyetin, sonuçların doğruluk ve geçerlilik derecesini belirlemede en önemli faktör olduğu unutulmamalıdır. Cevaplandırılması istenen hususlar, işletmenizin mevcut durumuna uymuyorsa, cevabınızı ayrıca belirtmenizi önemle rica ediyoruz.

Sorulara verilecek cevaplar kesinlikle gizli tutulacak ve tüm işletmelerden elde edilecek bilgiler genel veya ortalama özellikler şeklinde değerlendirilecektir. (Bu nedenle sizin için bir mahzur teşkil ediyorsa firma adını yazmayabilirsiniz)

Gösterdiğiniz ilgiden dolayı şimdiden teşekkür eder, başarılarınızın devamını dileriz...

1. İŞLETME HAKKINDA BİLGİLER

11 Adı			
12 Adresi		Tel:	
13 Faaliyet Konusu			
14 İşletme Sahipliği	141 Kamu :	143 Alle Şirketi :	
		144 Çok Ortaklı Şirket :	
	142 Özel :	145 Ortaklar Arasında Finans Kurumu varmı :	
15 Kuruluş Yılı		146 Bağlı olduğu Şirketler Grubu	

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

2. İŞLETME BÜYÜKLÜĞÜ

21 Kapasite	211 Normal Kapasite (*)	212 Fiili Kapasite	213 Kapasite Kullanım Oranı

22 Sermaye Miktarı	221 ÖZSERMAYE:	222 YABANCI SERMAYE:
	2211 Ödenmiş Sermaye :	2221 K.V. Banka Kredileri:
	2212 Yedek Akçeler :	2222 K.V. Diğer Borçlar :
	2213 Yeniden D. Fonu :	2223 U.V. Banka Kredileri:
	2214 Dağıtılmamış Kâr :	2224 Tahviller :
	2215 Diğer :	2225 U.V. Diğer Borçlar :
23 Çalışanların Sayısı	231 İdari Personel :	24 Toplam Satış Hasılatı :
	232 Teknik Personel :	
	233 İşçiler :	25 Toplam Maddi Sabit Varlıklar :
	234 TOPLAM :	

	A Mamülü	B Mamülü	C Mamülü	D Mamülü	TOPLAM
26 Üretim Miktarı					
27 Stok Miktarı					

(*) Normal Kapasite işletmenin bir yıl içinde üretebileceği en çok üretim miktarından (maksimum kapasiteden) işleyiş kesilmeleri (montaj ve ayarlamalar, iş öncesi hazırlık, tamir,bekleme v.s.) çıkarılmak suretiyle elde edilir.

3. İŞLETMENİN YILLIK GENEL GİDERLERİ

		3161 İdari Per.	3162 Teknik Per.	3163 İşçiler
31 İşgücü Giderleri	311 Brüt Ücret ve Maaş			
	312 Primler, Vardiya Farkı İkramiyeler			
	313 Sosyal Yardımlar			
	314 Fazla Çalışmaya Mütealllk Ödemeler			
	315 Diğer (Harcırah vs.)			
	316 Toplam			
	317 YILLIK IŞGÜCÜ GİDERLER TOPLAMI :			

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

32 Hammadde Giderleri	321 Hammadde	322 Yardımcı Mad.	323 Diğer Mlz.	324 TOPLAM
33 Finansman Giderleri	331 K.V. Finansman	332 U.V. Finansman	333 Diğer Finans.	334 TOPLAM
	335 SSK primleri, Vergi ve diğer ödemelerin Gecikme Zammı olarak tahakkuk eden		336 Alışlarla İlgili Vade Farkları	
	337 TOPLAM FİNANSMAN GEDERLERİ:			
34 Diğer Giderler	341 Genel Üretim Giderleri		342 Genel Yönetim Giderleri	
	343 Amortismanlar		344 Bakım-Onarım Giderleri	
	345 Fason Ücret Ödemeleri		346 Mamül halde alışlardan satılanların maliyeti	
	347 Diğer Giderler :		348 TOPLAM	

IŞLETMENİN GENEL GİDERLER TOPLAMI

GİDER ÇEŞİTLERİ	TL.
317 İşgücü giderleri Toplamı	
324 Hammadde, Yardımcı Madde ve Diğer Malzeme Giderleri	
337 Finansman Giderleri	
348 Diğer Giderler (Vergi, amortisman, menkul sigortaları dahil)	
35 TOPLAM	

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

4. EK BİLGİLER

41 Vadeli Alışlar

411 Vadeli Alış Tutarı (*)	412 Aylık Vade Yüzdesi	413 Ortalama Vade

42 Personelin Kıdemliliği (**)

Kıdem Yılı	Çalışan Sayısı	Kıdem Yılı	Çalışan Sayısı	Kıdem Yılı	Çalışan Sayısı
1 Yıldan az		4 Yıl		16-20 Yıl	
1 Yıl		5 Yıl		21-25 Yıl	
2 Yıl		6-10 Yıl		26 Yıl	
3 Yıl		11-15 Yıl		TOPLAM	

43 İşgücü Devri, Vardiya, Çalışma Süresi

Bu Yıl İçinde işe alınan personel sayısı toplamı :

Bu yıl içinde

— Kendi İsteği ile işten Ayrılanların Sayısı :

— Toptan işçi çıkarma suretiyle ayrılanların sayısı :

— Diğer nedenlerle işten ayrılanların sayısı :

TOPLAM :

İşyerinizde genel olarak kaç vardiya çalışmaktadır :

İşyerinizde haftalık fiili çalışma süresi ne kadardır? :

(*) Yıllık vadeli alışların tutarının belirlenmesinde güçlük çekiliyorsa, ticari (satıcılara olan senetli veya senetsiz) borçların dönem başı ve dönem sonu itibariyle tutarlarının bildirilmesi kâfidir.

(**) Personelin kıdem yılları, en yakın tam yıla tamamlanarak belirtilecektir.

...../...../ 198...

Formu Dolduranın Adı ve Soyadı

Görev İmzası

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

EK-2 DEĞERLENDİRMEYE TABİ TUTULAN İŞLETMELER

SN	FA		PER. SAY.	FİRMA İSİMLERİ
1	T	K	1157	BERGAMA PAMUK İPLİĞİ VE DOKUMA SAN. T.A.Ş.
2	T	K	1249	SÜMERBANK KAHRAMANMARAŞ PAMUKLU SAN. MÜESSESESİ
3	T	K	1299	SUMERBANK KONFEKSİYON SANAYİ MÜESSESESİ
4	T	K	1340	SÜMERBANK EREĞLİ PAMUKLU SAN. MÜESSESESİ
5	T	K	1525	SÜMERBANK ADANA PAMUKLU SANAYİ . MÜESSESESİ
6	T	K	2844	ÇUKOBİRLİK İPLİK DOKUMA FABRİKASI
7	T	K	3904	SÜMER TEKSTİL İŞLETMELERİ A.Ş.
8	T	O	10	STATEKS TEKSTİL TİCARET LİMİTED ŞTİ.
9	T	O	13	MURAT HALI FABRİKASI
10	T	O	19	SUVERENLER TEKSTİL ÜRÜN. SAN. VE TİC. A.Ş.
11	T	O	20	GÜVEN KATLI İPLİK VE BOYA FABRİKASI
12	T	O	22	SAN TEKSTİL YÜN İPLİK SAN. VE TİC. A.Ş.
13	T	O	23	MANYAŞ MENSUCAT SAN. VE TİC. A . Ş.
14	T	O	25	YILDIZ KEÇECİLİK SANAYİ VE TİCARET A.Ş.
15	T	O	26	GÜRÜN KETEN VE İPLİK SAN. TİC. A.Ş.
16	T	O	30	KARTAL BRANDA SAN. VE TİC. A.Ş.
17	T	O	31	GURAK İPLİK SANAYİ VE TİC. A.Ş.
18	T	O	32	BAKIRKÖY YÜN İPLİK LTD. STİ.
19	T	O	58	DURUTEKS BOYAMA SAN. VE TİC. A.Ş.
20	T	O	97	YENİ UĞUR KASAR BOYA VE APRE FAB. MEHMET SENER
21	T	O	177	FİRMA 30
22	T	O	206	ŞARK MENSUCAT FAB. A.Ş.
23	T	O	226	LUKS KADİFE TİC. VE SAN. A.Ş.
24	T	O	230	İSTANBUL MENSUCAT SAN. VE TİC. A.Ş
25	T	O	282	KARACA ÖRME SAN. VE TİC. A.Ş
26	T	O	303	NARİNLER KADİFE SAN. VE TİC A.Ş.
27	T	O	357	FİRMA15
28	T	O	416	HASKÖY YÜN İPLİK FB. A.Ş.
29	T	O	420	FİRMA17
30	T	O	441	DİNARSU İMALAT VE TİCARET A . Ş.
31	T	O	476	ARIS SAN. VE TİC. A.Ş.
32	T	O	634	SÖNMEZ PAMUKLU SANAYİ A.Ş.
33	T	O	636	KİLİM GURUBU KARTALTEPE MENSUCAT T . A. Ş.
34	T	O	781	FİRMA13
35	T	O	1000	ORTA ANADOLU TİC. VE SAN. İŞLETMESİ T. A. Ş.
36	T	O	1075	FİRMA20
37	T	O	1097	AKIN TEKSTİL A.Ş.
38	T	O	1115	FİRMA10
39	T	O	1121	FİRMA18
40	T	O	1240	FİRMA14
41	T	O	1342	FİRMA29
42	T	O	1390	FİRMA9
43	T	O	1400	FİRMA12
44	T	O	1412	FİRMA22
45	T	O	1427	BİRLİK MENSUCAT TİC. VE SAN. İŞLETMELERİ A. Ş.
46	T	O	1516	FİRMA23
47	T	O	1517	AKSU İPLİK DOKUMA VE BOYA APRE FAB. T. A. Ş.
48	T	O	1714	FİRMA26
49	T	O	1825	FİRMA16
50	T	O	1862	FİRMA25

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

51	T	O	1915	BOZKURT MENSUCAT SANAYİ A. Ş.
52	T	O	2675	FİRMA24
53	T	O	3020	FİRMA11
54	M	K	823	TÜRK ELEKTRİK
55	M	O	4	EMEK KOLL. ŞTİ. KARLO SAHAKYAN VE ORT.
56	M	O	4	TEMİZEL MADENİ KORDON SAN. KOLL. E. BİLEDİK, ORT.
57	M	O	6	CİVAN TİCARİ BUZDOLABI SANAYİ
58	M	O	6	SUNGURLAR METAL SAN. VE TİC. A. Ş.
59	M	O	7	KARDEŞLER REZİSTANS LTD. ŞTİ.
60	M	O	7	PİLMAK MAK. SAN. VE TİC. KOLL. ŞTİ.
61	M	O	7	SOSAN LTD. ŞTİ
62	M	O	8	VARİLSAN AYHAN ÜNALMIŞ
63	M	O	9	CERTAŞ SAN. VE TİC.
64	M	O	11	ALPAS AMBALAJ SAN. VE TİC. A.Ş.
65	M	O	11	ARABACIOĞLU AĞAÇ SAN. VE TİC. A.Ş
66	M	O	11	CUMALILAR DEMİR HIRDAVAT TİC. VE SAN. A.Ş.
67	M	O	11	DERSAN ELEKTRONİK GER. SAN. VE TİC. A.Ş.
68	M	O	11	TARBAY DİŞLİ ÇARKLAR AKTARMA ORGANLARI A. Ş.
69	M	O	11	TÜFEKÇİLER MAK. VE CİVATA SAN.
70	M	O	12	GÜLBAŞ HIRDAVAT İTHALAT A. Ş.
71	M	O	12	PAR-İŞ KÜÇÜK PARÇA SAN. LTD. ŞTİ
72	M	O	12	UZMANLAR KOLLEKTİF ŞTİ.
73	M	O	13	KAYA MAKİNA SANAYİİ
74	M	O	13	MATSAN MAKİNA TİC. VE SAN. KOLL. ŞTİ.
75	M	O	14	AN METAL SAN. VE TİC. A. Ş.
76	M	O	14	ASYA SAÇ SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.
77	M	O	14	HÜSAMETTİN GÖKHAN
78	M	O	14	KASSAN EMAYE MAMÜLLERİ SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.
79	M	O	14	KORMKSAN ENDÜSTRİ TESİSLERİ SAN. VE TİC. A. Ş.
80	M	O	14	YAY-ÇİVİ VE TEL SANAYİ A. Ş.
81	M	O	15	GESEN GENEL SAN. VE TİC. MÜESSESESİ
82	M	O	15	PROFİLO SANAYİ VE TİCARET A. Ş.
83	M	O	15	ÜNAL HOSKAL TEKNOTERM SOĞUTMA SAN. VE TİC.
84	M	O	15	VATAN MAKİNA SANAYİ KOLL. ŞTİ.
85	M	O	16	KEBA SANAYİ VE TİCARET KOLL. ŞTİ.
86	M	O	16	KUMRUSAN SANAYİ TARIM ALETLERİ A. Ş.
87	M	O	17	HANMAK MAKİNA SAN. VE TİC. A. Ş.
88	M	O	17	KROM ÇELİK EŞYA SAN. KOLL. ŞTİ. A.AKTEPE-S.KILICIOĞLU
89	M	O	17	SARAY DÜDÜKLÜ TENCERE
90	M	O	17	SIRMA DÖKÜM SAN.
91	M	O	18	IŞIK MADENİ EŞYA SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.
92	M	O	18	SARIGEDİK MAKİNA YEDEK PARÇA SAN. LTD. ŞTİ.
93	M	O	19	FEMAS ALUMİNYUM MAMÜLLERİ SAN. VE TİC. A. Ş.
94	M	O	19	SENEL MADENİ EŞYA SAN. VE TİC. A. Ş.
95	M	O	20	EKSTRAMETAL LTD.ŞTİ.
96	M	O	21	EMAK SOĞUTMA VE ISIKMA END. MAK. İMAL. MONT. SAN.LTD.
97	M	O	21	FİLBAL ELEKTRİK MALZEMİLERİ SAN. TİC. A. Ş.
98	M	O	21	HÜRMETAL ÇELİK EŞYA SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.
99	M	O	21	SELKA BAKIRCILIK SAN. VE TİC. A. Ş.
100	M	O	22	DİPA OTOMATİV A. Ş.
101	M	O	22	ENROMAK MAKİNA VE PLASTİK SAN. TİC. A. Ş.
102	M	O	22	ERK KAPAK SANAYİ - İHSAN EREKLİ
103	M	O	22	YELKANCİLER PLASTİK MAK. SAN. KOLL. ŞTİ.
104	M	O	23	ALDAS ALİMİNYUM DOĞRAMA SAN. VE TİC. A. Ş.
105	M	O	23	TANSAN SANAYİ VE TİCARET KOLL. ŞTİ.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

106	M	O	24	AKSEL PRES DÖKÜM SAN. VE TİC.
107	M	O	24	I. MAK REDÜKTÖR VARYATÖR SAN. VE TİC. A. Ş.
108	M	O	24	SARAY DÖKÜM VE MADENİ AKSAM SANAYİ A. Ş.
109	M	O	24	YENER MAKİNA SAN. VE TİC. A. Ş.
110	M	O	25	AKIŞ TARIM ALETLERİ SAN. VE TİC. A. Ş.
111	M	O	25	KENT MADENİ AKSAM SANAYİ VE TİCARET A. Ş.
112	M	O	25	ŞENOL KOLL. ŞTİ. MUSTAFA ŞENOL VE OĞULLARI
113	M	O	25	TEL-İŞ SAN. VE TİC. LTD. STİ.
114	M	O	27	BASER ELEKTRONİK SAN. VE TİC. A. Ş.
115	M	O	27	YANIK KARDEŞLER MAKAS KESİCİ ALETLER SAN. TİC. A. Ş.
116	M	O	28	TARKÇIOĞLU MADENİ EŞYA KAPLAMA SAN. VE TİC. A. Ş.
117	M	O	29	MAKİNA KALIP SAN. VE TİC. A. Ş.
118	M	O	29	UZBİR UZMANELEMANLAR BİRLİĞİ SAN. VE TİC. A. Ş.
119	M	O	30	DAMP-SAN DAMPER VE HADROLİK MAK. SAN. TİC. KOLL.ŞTİ.
120	M	O	30	HAT ELEKTRONİK CİHAZLAR SAN. VE TİC. A. Ş.
121	M	O	31	FERHAT KOCABALLI FER DÖKÜM SAN. TİC. A.Ş.
122	M	O	32	TEL-SAN TEL MAMÜLLERİ VE GALVANİZASYON SAN. VE TİC.
123	M	O	32	ÜÇ ASLAR İNŞAAT MAKİNALARI YEDEK PARÇA. SAN. TİC. A. Ş.
124	M	O	32	ÜÇGEN YEDEK PARÇA SAN. VE TİC. A. Ş.
125	M	O	34	DOĞU TEL VE ÇİVİ SAN. VE TİC. A. Ş.
126	M	O	34	ŞAHİN MAKİNA VE MOTOR YATAKLARI VE BURÇLARI SA. A. Ş.
127	M	O	35	KISMET GALVANİZ END. TİC. A. Ş.
128	M	O	35	ÖLÇÜSAN ÖLÇÜ ALETLERİ SAN. A. Ş.
129	M	O	35	TEKNİK ELOKSAL SANAYİ VE TİC. A. Ş.
130	M	O	36	NURİŞ MOTOR YENİLEME FAB. M. VURULU-B. S. ÇETİNKAYA
131	M	O	36	SAHSUVAR MADENİ EŞYA SANAYİ VE TİCARET A. Ş.
132	M	O	36	TUNALI ELEKTRONİK ARAÇLAR SAN. TİC. LTD. ŞTİ.
133	M	O	37	BÜROMOB BÜRO MOBİLYALARI TİC. A. Ş.
134	M	O	37	VESTA ÇELİK ISI SAN. VE TİC. A. Ş.
135	M	O	39	FİRMA 31
136	M	O	39	ELASTOMER KABLO VE PROFİL SANAYİ VE TİC. A. Ş.
137	M	O	43	MOVAS MOTOR VANTİLATÖR ASPİRATÖR SANAYİ
138	M	O	44	FİRMA 32
139	M	O	44	BİRLİK DEMİR HADDE ÇEKME SAN. LTD. ŞTİ.
140	M	O	44	KONU-İŞ OTOMOTİV SAN. VE TİC. A. Ş.
141	M	O	44	MAYTAŞ MAKİNA
142	M	O	45	GERÇEK DÖKÜM SANAYİ VE TİCARET A. Ş.
143	M	O	46	METER ELEKTRONİK SANAYİ VE TİCARET A. Ş.
144	M	O	47	EKSAN ENDÜSTRİ VE İNŞ. MAL. ÇELİK MET. SAN. TİC. A. Ş.
145	M	O	47	EMFA ELEKTRİK MALZ. FB. A. Ş.
146	M	O	48	SABRİ YAMAN
147	M	O	49	KUKER MADENİ EŞYA SAN. VE TİC. A. Ş.
148	M	O	50	EREL MAKİNA A. Ş.
149	M	O	52	KUNT A. Ş.
150	M	O	53	ÖZRUH KİLİT SİSTEMLERİ SANAYİ A. Ş.
151	M	O	54	MEHTAP MUTFAK EŞYALARI SAN. VE TİC. A. Ş.
152	M	O	54	YILDIZ KAZAN SAN. A. Ş.
153	M	O	56	ERA ELEKTRONİK SAN. VE TİC. A. Ş.
154	M	O	57	ERDEMİR OTO YAN SANAYİ VE TİC. A. Ş.
155	M	O	58	MAKİNSAN MAKİNA SANAYİ VE TİCARET A. Ş.
156	M	O	59	MAKPLAST MAKİNA SAN. VE TİC. A. Ş.
157	M	O	59	YAPEL YAPI ELEMANLARI SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.
158	M	O	61	METAL DÖKÜM A. Ş.
159	M	O	65	BÜRO MEKANİKER A. Ş.
160	M	O	65	KUŞ MAKİNA A. Ş.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

161	M	O	67	AKAY ASANSÖR MAK. SAN. VE TİC. A. Ş.
162	M	O	68	DOYURAN BAKIRCILIK SAN. VE TİC A. Ş.
163	M	O	68	YUVAM MADENİ EŞYA VE EMAYE SAN. A. Ş.
164	M	O	70	CEM MADENİ EŞYA SAN. A. Ş.
165	M	O	73	ESKAY ELEKTRİK MOTOR SAN. VE TİC. A. Ş.
166	M	O	76	ULUBAŞ MADENİ EŞYA VE MAKİNA SAN. A. Ş.
167	M	O	82	BALKAN MOTOR SAN. VE TİC. A. Ş.
168	M	O	82	TUNA ÇELİK EŞYA SAN. VE TİC. A. Ş.
169	M	O	85	IRAL ÇELİK DÖKÜM VE MAKİNE SAN. A. Ş.
170	M	O	86	FİRMA3
171	M	O	86	HENDEK AMBALAJ SAN. VE TİC. A. Ş.
172	M	O	88	ELEKTROPAR TELEVİZYON RADYO PARÇALARI SAN. VE TİC. A. Ş.
173	M	O	97	CERÇELİK SAN. VE TİC. A. Ş.
174	M	O	98	ENDİKSAN ENDİKATÖR VE SANAYİ A. Ş.
175	M	O	99	ELKOMPER ELEKTRONİK KOMPONENT SAN. VE TİC. A. Ş.
176	M	O	99	SOYSALLAR ÇELİK DÖKÜM SAN. VE TİC. A. Ş.
177	M	O	103	ELEKTROPAK ELEKTRİK SAN. A. Ş.
178	M	O	105	TERMAK ISI MAK. İMALAT SAN. A. Ş.
179	M	O	110	FİRMA8
180	M	O	112	TOZMETAL TİCARET VE SANAYİ A. Ş.
181	M	O	113	ŞAHLAN ELEKTRİKLİ ARAÇLAR SAN. VE TİC. A. Ş.
182	M	O	115	FİRMA6
183	M	O	125	RASTAŞ REFORM AMBALAJ SAN. VE TİC. A. Ş.
184	M	O	132	TAÇ MADENİ EŞYA VE MAKİNA SANAYİ A. Ş.
185	M	O	134	EKERLER FİLMASIN, DEMİR ÇEKME SANAYİ A. Ş.
186	M	O	141	ARÇELİK SANAYİ VE TİCARET LTD.ŞTİ.
187	M	O	144	DOKUMAY A. Ş.
188	M	O	146	ERNA DAYANIKLI TÜKETİM MALLARI SAN. VE TİC. LTD. ŞT.
189	M	O	152	BİLGE METAL SAN. VE TİC. A.Ş.
190	M	O	155	KARDEMİR-DEMİR SANAYİ A. Ş.
191	M	O	162	ÖZTİRYAKİLER MADENİ EŞYA SAN. VE TİC. A. Ş.
192	M	O	165	TEKERSAN CANT SAN. A. Ş.
193	M	O	172	RABAK ELEKTROLİTİK BAKIR VE MAMÜLLERİ A.Ş.
194	M	O	182	ALCE ELEKTRİK SAN. VE TİC. A.Ş.
195	M	O	194	FİRMA4
196	M	O	200	KANCA EL ALETLERİ DÖKME ÇELİK VE MAKİNA SAN. A. Ş.
197	M	O	209	FİRMA7
198	M	O	210	FİRMA1
199	M	O	227	ASYA MADENİ EŞYA VE EMAYE LTD. ŞTİ.
200	M	O	236	ATLI ZİNCİR , İĞNE VE MAKİNA SANAYİ A. Ş.
201	M	O	253	FİRMA5
202	M	O	294	EFE ENDÜSTRİ VE TİC. A. Ş.
203	M	O	299	ÖZKÖSEOĞLU ISI SAN. VE TİC. A. Ş.
204	M	O	325	DEMİSAC DÖKÜM EMAYE MAMÜLLERİ SANAYİ A. Ş.
205	M	O	393	FENİŞ ALUMİNYUM SAN. VE TİC. A. Ş.
206	M	O	425	FİRMA2
207	M	O	512	CHRYSLER KAMYON İMALATÇILARI A. Ş.
208	M	O	621	EMAYE EŞYA SAC VE EMAYE FABRİKALARI T. A. Ş.
209	M	O	1112	FİRMA21
210	M	O	1404	PEMKO PROFİLO ELEKTRİK MOTORLARI VE KOMPRESÖR SAN
211	M	O	1829	M. A. N. KAMYON VE OTOBÜS SANAYİ A. Ş.
212	M	O	1896	UZEL MAKİNA SANAYİ
213	M	O	2366	OTOSAN A.Ş.
214	M	O	3268	NETAŞ NORTHERN ELEKTRİK TELEKOMİNİKASYON A. Ş.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

EK-3: BİLGİSAYAR PROGRAMI (*)

```
A>TYPWE B:FORMPD5. TXT
        IDENTIFICATION DIVISION.
        PROGRAM-ID. FORMPD5.
        SECURITY. ** PROGRAM, KAPASİTE İŞÇİLİK VERİMLİLİK **.
        ENVİRONMENT DIVİSİON.
        CONFIGURATION SECTION.
        SOURCE-COMPUTER. P2000.
        OBJECT-COMPUTER. P2000.
        *   SPECİAL-NAMES. DECİMAL-POİNT IS COMMA.
        INPUT-OUTPUT SECTİON.
        FİLE-CONTROL.
            SELECT FORM ASSIGN TO DİSK
                ORGANİZATİON  IS   INDEXED
                ACCESS MODE   IS   SEQUENTİAL
                RECORD KEY    IS   FORM-KEY
                FİLE STATUS   IS   WDUR.
            SELECT LİSTE ASSIGN TO PRINTER.
        DATA DİVİSİON.
        FİLE SECTİON.

            COPY B:FORML.TXT.

        FD LİSTE RECORD CONTAİNS 225 CHARACTERS.
                LABEL RECORDS IS OMITTED.
        01 LİNE-OUT  PIC X(225).
        WORKING-STORAGE SECTİON.
        77  WDUR              PIC  XX.
        77  WGAYE             PIC  X VALUE "Y".
        77  WSON              PIC  X              VALUE SPACEC.
        77  WISL              PIC  9              VALUE 0.
        77  I                 PIC  99             VALUE 0.
        77  WBIR              PIC  999            VALUE 0.
        77  J                 PIC  99             VALUE 0.
        77  K                 PIC  99             VALUE 0.
        77  WSAY              PIC  99             VALUE 56.
        77  WEVET             PIC  X              VALUE SPACEC.
        77  WUYARI            PIC  X(60)          VALUE SPACEC.
        77  WBEL              PIC  X(20)          VALUE SPACEC.
        77  WSIRA             PIC  999 VALUE 0.
        77  WSAYFA            PIC  99             VALUE 0.

        77  WELFAAL           PIC  9 VALUE 0.
        77  WLISL             PIC  9 VALUE 0.
        77  WELPER            PIC  9(5) VALUE 0.
        77  WGRUP             PIC  99 VALUE 0.
        77  WAGRUP            PIC  99 VALUE 0.
        77  WEGRUP            PIC  9 VALUE 0.
        77  WYGRUP            PIC  9 VALUE 0.
        77  WTEST             PIC  99 VALUE 14.

        01 BAŞLIK1.
            03 FILLER          PIC  X(11) VALUE SPACES.
            03 FILLER          PIC  X(115) VALUE
            "T. C. MARMARA ÜNİVERSİTESİ İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTE
            "Sİ İŞLETME BÖLÜMÜ YÖNETİM VE ORGANİZASYON ANABİYİM DALI".
           12345678901234567890123456789012345678901234567890
                    1         2         3         4         5         6
            03 FILLER      PIC X(20) VALUE SPACES.
            03 FILLER PIC X(46) VALUE
            "Bilgisayar Danışmanı : Yrd. Doç. Dr. Necdet Tekin".
            03 IFLLER    PIC X(14) VALUE SPACES.
            03 FILLER PIC X(8) VALUE "SAYFA:".
            03 LSAYFA PIC ZZ.
```

(*) Bilgisayar programının hazırlanması ve analiz edilmesi ile ilgili tüm işlemler Yrd. Doç. Dr. Necdet TEKİN tarafından yapılmıştır.

```
01 BAŞLIK2.
    03 FILLER              PIC  X(97) VALUE SPACES.
    03 FILLER              PIC  X(30) VALUE
    " KAPASİTE İŞCİLİK VERİMLİLİK".
* 12345678901234567890123456789012345678901234567890
01 BAŞLIK30.
    03 FILLER              PIC  X(64) VALUE SPACES.
* 12345678901234567890123456789012345678901234567890
    03 FILLER              PIC  X(118) VALUE
    "* İÇGÜCÜ DEVRİ * İŞGÜCÜ VERİML.*          KATMA DEĞER
    "  *PERS. ORT. KID. * ÇALIŞMA SAAT. *
    03 FILLER              PIC  X(43) VALUE
    "                                                *".
* 12345678901234567890123456789012345678901234567890
01 BAŞLIK31.
    03 FILLER              PIC  X(64) VALUE SPACES.
    03 FILLER              PIC  X(118) VALUE
    "*.-----------------------------*-----------------------*-----------------------!-----------------
-   "-------*-------------------*-------------------*
    03 FILLER              PIC  X(43) VALUE
    "                                                *".
* 12345678901234567890123456789012345678901234567890
01 BAŞLIK32.
    03 FILLER              PIC  X(64) VALUE
    "SINIFLAMA SEKTÖR ELEMAN İŞLETME ADI".
    03 FILLER              PIC  X(118) VALUE
    "   435/234    *    24/234      *(24-(324+348))/234       35/2
-   "34  *        42          *          437/(45)          *
    03 FILLER              PIC  X(43) VALUE
    "                                                *".
* 12345678901234567890123456789012345678901234567890
01 BAŞLIK33.
    03 LSINIF              PIC  X(9)B VALUE SPACES.
    03 LSEKTÖR             PIC  X(7)  VALUE SPACES.
    03 LBAS331             PIC  X(12) VALUE SPACES.
    03 LBAS332             PIC  X(24)VALUE SPACES.
    03 LBAS333             PIC  ZZZZ.
01 BAŞLIK34.
    03 FILLER              PIC  X(18) VALUE SPACES.
    03 LBAS34              PIC  X(46) VALUE SPACES.
    03 T1                  PIC  Z,ZZZ,ZZZ.ZZZZZZ.
    03 T2                  PIC  ZZZZZZZZZ,ZZZ.ZZ.
    03 T3                  PIC  --------,---.--.
    03 T4                  PIC  ZZZZZZZZZ,ZZZ.ZZ.
    03 T5                  PIC  Z,ZZZ,ZZZ.ZZZZZZ.
    03 T6                  PIC  Z,ZZZ,ZZZ.ZZZZZZ.
*   03 T7                  PIC  ZZZ,ZZZ,ZZZ.ZZZ.
*   03 T8                  PIC  ZZZ,ZZZ,ZZZ.ZZZ.
*   03 T9                  PIC  ZZZ,ZZZ,ZZZ.ZZZ.
*   03 T10                 PIC  ZZZ,ZZZ,ZZZ.ZZZ.
01 BAŞLIK35.
    03 FILLER              PIC  X(17) VALUE SPACES.
    03 FILLER              PIC  X(47) VALUE " GEÇERLİ ".
    03 G1                  PIC  B(12) ZZZZ.
    03 G2                  PIC  B(12) ZZZZ.
    03 G3                  PIC  B(12) ZZZZ.
    03 G4                  PIC  B(12) ZZZZ.
    03 G5                  PIC  B(12) ZZZZ.
    03 G6                  PIC  B(12) ZZZZ.
*   03 G7                  PIC  B(12) ZZZ.
*   03 G8                  PIC  B(12) ZZZ.
*   03 G9                  PIC  B(12) ZZZ.
*   03 G10                 PIC  B(12) ZZZ.
01 ÇİZGİ.
    03 FILLER    PIC X(225) VALUE ALL "-".
```

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

```
01 EŞİT.
    03 FILLER      PIC X(225) VALUE ALL "-".
01 SATIR.
    03 FILLER          PIC X(17) VALUE SPACES.
    03 SPER                PIC  ZZ,ZZB.
    03 SADI1               PIC  X(10).
    03 SADI2               PIC  X(30).
    03 S1                  PIC  Z,ZZZ,ZZZ,ZZZZZZ.
    03 S2                  PIC  ZZZZZZZZZ,ZZZ.ZZ.
    03 S3                  PIC  --------,---.--.
    03 S4                  PIC  ZZZZZZZZZ,ZZZ.ZZ.
    03 S5                  PIC  Z,ZZZ,ZZZ,ZZZZZZ.
    03 S6                  PIC  Z,ZZZ,ZZZ,ZZZZZZ.
*   03 S7                  PIC  ZZZZ,ZZZ,ZZZ,ZZZ.
*   03 S8                  PIC  ZZZZ,ZZZ,ZZZ,ZZZ.
*   03 S9                  PIC  ZZZ,ZZZ,ZZZ.ZZZ.
*   03 S10                 PIC  ZZZ,ZZZ,ZZZ.ZZZ.
01 WORKAREA.
    03 FI OCCURS 28 TİMES.
        06 FIA             PIC  999.
        06 SLER OCCURS 10 TİMES.
        09 ST              PIC  S9(14)V9(3).
        09 SA              PIC 999.
    03 FG OCCURS 10 TİMES.
        06 WGST            PIC  S9(14)V9(3).
                           PIC 999.
77  WFIA                  PIC  999 VALUE 0.
77  W1                    PIC  9(14)V999      VALUE 0.
77  W2                    PIC  9(14)V999      VALUE 0.
77  W3                    PIC  S9(14)V999     VALUE 0.
77  W4                    PIC  9(14)V999      VALUE 0.
77  W5                    PIC  9(14)V999      VALUE 0.
77  W6                    PIC  9(14)V999      VALUE 0.
77  W7                    PIC  9(14)V999      VALUE 0.
77  W8                    PIC  9(14)V999      VALUE 0.
77  W9                    PIC  9(14)V999      VALUE 0.
77  W10                   PIC  9(14)V999      VALUE 0.
01 WELESAYDEF.
    03 FİLLER             PIC  X(11) VALUE    "   0 - 19".
    03 FİLLER             PIC  X(11) VALUE    "  20 - 49".
    03 FİLLER             PIC  X(11) VALUE    "  50 - 99".
    03 FİLLER             PIC  X(11) VALUE    " 100 -199".
    03 FİLLER             PIC  X(11) VALUE    " 200 -499".
    03 FİLLER             PIC  X(11) VALUE    " 500 -999".
    03 FİLLER             PIC  X(11) VALUE    " 1000 +  ".
01 RWELESAYDEFI  REDEFINES  WELESAYDEF.
    03 RRELESAYDEF OCCURS 7 TİMES.
        05 WELEMANSAYI PIC X(11).

SCREEN SECTION.
01 BOS BLANK SCREEN.
01 EK2-1.
    03 LINE 1 COLUMN 19 HIGHLIGHT VALUE
        "T. C. MARMARA ÜNİVERSİTESİ İKT. İDR. BİL. F".
    03 LİNE 3 COLUMN 26 HIGHLIGHT VALUE
        "İSL. BÖL. YÖN. VE ORG. ANAB.".
PROCEDURE DIVISION.
000-ANA.
    OPEN INPUT FORM OUTPUT LISTE.
    PERFORM 100-HAZIRLIK THRU 100-EXIT.
    IF WDUR = "30"
        MOVE "* DİSKETİNİZDE FORM DOSYASI YOK!!!" TO WUYARI
        PERFORM 800-UYARI 100 TİMES GO TO 000-ENSON.
```

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

```
000-OKU.
    READ FORM AT END GO 000-ENSON.
    MOVE LFAAL TO WELFAAL.
    MOVE LISL TO WELISL.
    MOVE LPER TO WELPER.
    IF WELPER < 20 MOVE TO WEGRUP
        ELSE IF WELPER <50 MOVE 2 TO WEGRUP
        ELSE IF WELPER <100 MOVE 3 TO WEGRUP
        ELSE IF WELPER <200 MOVE 4 TO WEGRUP
        ELSE IF WELPER <500 MOVE 5 TO WEGRUP
        ELSE IF WELPER <1000 MOVE 6 TO WEGRUP
        ELSE                          MOVE 7 TO WEGRUP.
000-TK.
    IF LFAAL = 0 AND LISL = 0 NEXT SENTENCE
        ELSE GO 000-TO.
    MOVE "1" TO WSON.
    MOVE 00 TO WGRUP. MOVE 0 TO WAGRUP.
    PERFORM 400-BAŞLIK.
    PERFORM 500-BAŞLIK.
    PERFORM 200-İŞLEM THRU 200-EXİT UNTİL WSON = "E".
    PERFORM 600-GRUP THRU 600-EXİT.
000-TO.
    IF LFAAL = 0 AND LISL = 1 NEXT SENTENCE
        ELSE GO 000-MK.
    MOVE "1" TO WSON.
    MOVE 01 TO WGRUP. MOVE 7 TO WAGRUP.
    MOVE LFAAL TO WELFAAL.
    MOVE LISL TO WELISL.
    MOVE LPER TO WELPER.
    IF WELPER < 20 MOVE 1 TO WEGRUP
        ELSE IF WELPER <50 MOVE 2 TO WEGRUP
        ELSE IF WELPER <100 MOVE 3 TO WEGRUP
        ELSE IF WELPER <200 MOVE 4 TO WEGRUP
        ELSE IF WELPER <500 MOVE 5 TO WEGRUP
        ELSE IF WELPER <1000 MOVE 6 TO WEGRUP
        ELSE                          MOVE 7 TO WEGRUP.
    PERFORM 400-BAŞLIK.
    PERFORM 500-BAŞLIK.
    PERFORM 200-İŞLEM THRU 200-EXİT UNTİL WSON = "E".
    PERFORM 600-GRUP THRU 600-EXİT.
000-MK.
    MOVE " TEKSTİL " TO LSINIF.
    MOVE 0 TO WAGRUP.
    MOVE 14 TO WTEST.
    PERFORM 900-GRUP THRU 900-EXİT.

    IF LFAAL = 1 AND LISL = 0 NEXT SENTENCE
        ELSE GO 000-MO.
    MOVE "1" TO WSON.
    MOVE 10 TO WGRUP. MOVE 14 TO WAGRUP.
    MOVE LFAAL TO WELFAAL.
    MOVE LISL TO WELISL.
    MOVE LPER TO WELPER.
    IF WELPER < 20 MOVE 1 TO WEGRUP
        ELSE IF WELPER <50 MOVE 2 TO WEGRUP
        ELSE IF WELPER <100 MOVE 3 TO WEGRUP
        ELSE IF WELPER <200 MOVE 4 TO WEGRUP
        ELSE IF WELPER <500 MOVE 5 TO WEGRUP
        ELSE IF WELPER <1000 MOVE 6 TO WEGRUP
        ELSE                          MOVE 7 TO WEGRUP.
    PERFORM 400-BAŞLIK.
    PERFORM 500-BAŞLIK.
    PERFORM 200-İŞLEM THRU 200-EXİT UNTİL WSON = "E".
    PERFORM 600-GRUP THRU 600-EXİT.
```

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

```
000-MO.
    IF LFAAL = 1 AND LISL = 1 NEXT SENTENCE
        ELSE GO 000-SON.
    MOVE "1" TO WSON.
    MOVE 11 TO WGRUP. MOVE 21 TO WAGRUP.
    MOVE LFAAL TO WELFAAL.
    MOVE LISL TO WELISL.
    MOVE LPER TO WELPER.
    IF WELPER < 20 MOVE TO WEGRUP
        ELSE IF WELPER <50 MOVE 2 TO WEGRUP
        ELSE IF WELPER <100 MOVE 3 TO WEGRUP
        ELSE IF WELPER <200 MOVE 4 TO WEGRUP
        ELSE IF WELPER <500 MOVE 5 TO WEGRUP
        ELSE IF WELPER <1000 MOVE 6 TO WEGRUP
        ELSE                          MOVE 7 TO WEGRUP.
    PERFORM 400-BAŞLIK.
    PERFORM 500-BAŞLIK.
    PERFORM 200-İŞLEM THRU 200-EXİT UNTİL WSON = "E".
    PERFORM 600-GRUP THRU 600-EXİT.
000-SON.
    MOVE "METAL " TO LSINIF.
    MOVE 14 TO WAGRUP.
    MOVE 28 TO WTEST.
    PERFORM 900-GRUP THRU 900-EXIT.

    MOVE " GENEL " TO LSINIF.
    MOVE " TOPLAM " TO LSEKTÖR.
    PERFORM 400-BAŞLIK.
    MOVE 0 TO WAGRUP.
    MOVE 28 TO WTEST.
    PERFORM 1000-GRUP THRU 1000-EXIT.

000-ENSON.
    CLOSE FORM LİSTE.
    STOP RUN.
100-HAZIRLIK.
    DİSPLAY BOS.
    DİSPLAY EK2-1.
    MOVE 56 TO WSAY.
    PERFORM 100-SIFIRLA VARYING I FORM 1 BY 1 UNTİL I > 28.
100-EXİT. EXİT.
100-SIFIRLA.
    MOVE 0 TO FIA (I).
    PERFORM 101-SIFIRLA VARYING J FROM 1 BY 1 UNTİL J > 6.
101-SIFIRLA.
    MOVE 0 TO ST (I, J) SA (I, J).
200-İŞLEM.
    IF LPER < 20 MOVE 1 TO WYGRUP
        ELSE IF LPER < 50 MOVE 2 TO WYGRUP
        ELSE IF LPER < 100 MOVE 3 TO WYGRUP
        ELSE IF LPER < 200 MOVE 4 TO WYGRUP
        ELSE IF LPER < 500 MOVE 5 TO WYGRUP
        ELSE IF LPER < 1000 MOVE 6 TO WYGRUP
        ELSE                MOVE 7 TO WYGRUP.
    IF WEGRUP NOT = WYGRUP PERFORM 700-SIFIR THRU 700-EXIT
                           MOVE WYGRUP TO WEGRUP.
    MOVE LPER              TO SPER.
    MOVE LADI1             TO SADI1.
    MOVE LADI2             TO SADI2.
    MOVE 0 TO W1 W2 W3 W4 W5 W6 W7 W8 W9 W10.
    COMPUTE WBIR = WAGRUP + WEGRUP.
    ADD 1 TO FIA (WBIR ).
200-1.
    IF ( L435 = 0 AND LPER = 0 ) GO 200-2.
    COMPUTE WBIR = (L435 / LPER).
    ADD 1 TO SA (WBIR, 1).
    ADD W1 TO ST (WBIR, 1).
```

```
200-2.
    IF L24 = 0 OR LPER = 0 GO 200-3.
    COMPUTE W2 = (L24 / LPER).
    ADD 1 TO ZA (WBIR, 2).
    ADD W2 TO ST (WBIR, 2).
200-3.
    IF (L24 = 0 AND L324 = 0 AND L348 = 0) OR LPER = 0
        GO 200-4.
    COMPUTE W3 = (L24 - (L324 + L348) ) / LPER.
    IF W3 > 0 NEXT SENTENCE ELSE GO 200-4.
    ADD 1 TO SA (WBIR, 3).
    ADD W3 TO ST (WBIR, 3).
200-4.
    IF L35 = 0 OR LPER = 0 GO 200-5.
    COMPUTE W4 = L35 / LPER
    ADD 1 TO SA (WBIR, 4).
    ADD W4 TO ST (WBIR, 4).
200-5.
    IF L42 =0 GO 200-6.
    COMPUTE W5 = L42.
    ADD 1 TO SA (WBIR, 5).
    ADD W5 TO ST (WBIR, 5).
200-6.
    IF L437 = 0 GO 200-7.
    COMPUTE W6 = L437 / 45.
    ADD 1 TO SA (WBIR, 6).
    ADD W6 TO ST (WBIR, 6).
200-7.
*   IF L342 = 0 OR L35 =0 GO 200-8.
*   COMPUTE W7 = L342 / L35.
*   ADD 1 TO SA (WBIR, 7).
*   ADD W7 TO ST (WBIR, 7).
200-8.
  * IF L343 = 0 OR L35 = 0 GO 200-9.
  * COMPUTE W8 = L343 / L35.
  * ADD 1 TO SA (WBIR, 8).
  * ADD W8 TO ST (WBIR, 8).
200-9.
  * IF L344 = 0 OR L35 = 0 GO 200-10.
  * COMPUTE W9 = L344 / L35.
  * ADD 1 TO SA (WBIR, 9).
  * ADD W9 TO ST (WBIR, 10).
200-10.
  * IF L347 = 0 OR L35 = 0 GO 200-DEVAM.
  * COMPUTE W10 = L347 / L35.
  * ADD 1 TO SA (WBIR, 10).
  * ADD W10 TO ST (WBIR, 10).
200-DEVAM.
    MOVE W1 TO S1.
    MOVE W2 TO S2.
    MOVE W3 TO S3.
    MOVE W4 TO S4.
    MOVE W5 TO S5.
    MOVE W6 TO S6.
  * MOVE W7 TO S7.
  * MOVE W8 TO S8.
  * MOVE W9 TO S9.
  * MOVE W10 TO S10.

    IF WSAY > 55 PERFORM 400-BAŞLIK THRU 500-BAŞLIK
                        GO 200-KONT.
200-KONT.
    WRITE LİNE OUT FROM SATIR.
    ADD 1 TO WSAY.
*-------------WRİTE SATIR-------------*
```

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

```
200-OKU.
    READ FORM AT END MOVE "E" TO WSON
        PERFORM 700-SIFIR THRU 700-EXİT GO 200-EXİT.
    IF WGRUP = 00
    IF LFAAL = 0 AND LISL = 0 NEXT SENTENCE
    ELSE IF WGRUP = 01
        IF LFAAL = 0 AND LISL = 1 NEXT SENTENCE
        ELSE MOVE "E" TO WSON
    ELSE IF WGRUP = 10
        IF LFAAL = 1 AND LISL = 0 NEXT SENTENCE
        ELSE MOVE "E" TO WSON
    ELSE IF WGRUP = 11
        IF LFAAL = 1 AND LISL = 0 NEXT SENTENCE
        ELSE MOVE "E" TO WSON
    IF WSON ="E" PERFORM 700-SİFİR THRU 700-EXİT.
200-EXİT. EXİT.
400-BAŞLIK.
    ADD 1 TO WSAYFA.
    MOVE WSAYFA TO LSAYFA.
    WRİTE LİNE-OUT      FROM BAŞLIK1      AFTER  PAGE.
    WRİTE LİNE-OUT      FROM BAŞLIK1      AFTER  0      LİNES.
    WRİTE LİNE-OUT      FROM BAŞLIK2      AFTER  2      LİNES.
    WRİTE LİNE-OUT      FROM BAŞLIK2      AFTER  0      LİNES.
    WRİTE LİNE-OUT      FROM BAŞLIK30     AFTER  2      LİNES.
    WRİTE LİNE-OUT      FROM BAŞLIK31.
    WRİTE LİNE-OUT      FROM BAŞLIK32.
    WRİTE LİNE-OUT      FROM ÇİZGİ.
    MOVE "N" TO WGAYE.
    MOVE 1 TO WSAY.
400-EXİT. EXİT.
500-BAŞLIK.
    IF LFAAL = 0 MOVE "  TEKSTİL " TO LSINIF
        ELSE MOVE "   METAL " TO LSINIF.
    IF LISL = 0 MOVE "  KAMU " TO LSEKTÖR
        ELSE MOVE "  ÖZEL " TO LSEKTÖR.
    MOVE SPACES TO LBAS331 LBAS332.
    MOVE ZEROES TO LBAS333.
    WRİTE LİNE-OUT FROM BAŞLIK33 AFTER 2.
    WRİTE LİNE-OUT FROM BAŞLIK33 AFTER 0.
600-GRUP.
    ADD 6 TO WSAY.
    IF WSAY > 55 PERFORM 400-BAŞLIK THRU 500-BAŞLIK
                        MOVE 6 TO WSAY.
    MOVE " SEKTÖRÜ " TO LBAS331.
    MOVE "İŞLETMELERİ TOPLAMI  " TO LBAS332.
    MOVE 0 TO WFIA.
    PERFORM 610-SIFIR VARYING I FROM 1 BY 1 UNTIL I > 6.
    PERFORM 610-TOPLA VARYING I FROM 1 BY 1 UNTIL I > 7.
    MOVE WFIA TO LBAS333.
    WRİTE LİNE-OUT FROM BAŞLIK33 AFTER 2.
    MOVE "TOPLA    " TO LBAS34.
    MOVE WGST           (1) TO T1 W1.
    MOVE WGST           (2) TO T2 W2
    MOVE WGST           (3) TO T3 W3
    MOVE WGST           (4) TO T4 W4
    MOVE WGST           (5) TO T5 W5
    MOVE WGST           (6) TO T6 W6
  * MOVE WGST           (7) TO T7 W7
  * MOVE WGST           (8) TO T8 W8
  * MOVE WGST           (9) TO T9 W9
  * MOVE WGST           (10) TO T10 W10
    WRİTE LİNE-OUT FROM BAŞLIK34.
```

```
           MOVE WGSA          (1) TO G1
           MOVE WGSA          (2) TO G2
           MOVE WGSA          (3) TO G3
           MOVE WGSA          (4) TO G4
           MOVE WGSA          (5) TO G5
           MOVE WGSA          (6) TO G6
         * MOVE WGSA          (7) TO G7
         * MOVE WGSA          (8) TO G8
         * MOVE WGSA          (9) TO G9
         * MOVE WGSA          (10) TO G10
           WRITE LINE-OUT FROK BAŞLIK35.

           MOVE "ORTALAMA" TO LBAS34.
           COMPUTE W1 = W1 / WGSA (1). MOVE W1 TO T1
           COMPUTE W2 = W2 / WGSA (2). MOVE W2 TO T2.
           COMPUTE W3 = W3 / WGSA (3). MOVE W3 TO T3.
           COMPUTE W4 = W4 / WGSA (4). MOVE W4 TO T4.
           COMPUTE W5 = W5 / WGSA (5). MOVE W5 TO T5.
           COMPUTE W6 = W6 / WGSA (6). MOVE W6 TO T6.
         * COMPUTE W7 = W7 / WGSA (7). MOVE W7 TO T7.
         * COMPUTE W8 = W8 / WGSA (8). MOVE W8 TO T8.
         * COMPUTE W9 = W9 / WGSA (9). MOVE W9 TO T9.
         * COMPUTE W10 = W10 / WGSA (10). MOVE W10 TO T10.
           WRITE LINE-OUT FROM BAŞLIK34.
           WRITE LINE-OUT FROM ÇİZGİ.
600-EXIT. EXİT.
610-SIFIR.
           MOVE ZEROES TO WGST (I) WGSA (I).
610-TOPLA.
           COMPUTE WBIR = WAGRUP +1.
           ADD FIA (WBIR) TO WFIA.
           ADD ST (WBIR,    1)   TO WGST     (1).
           ADD ST (WBIR,    2)   TO WGST     (2).
           ADD ST (WBIR,    3)   TO WGST     (3).
           ADD ST (WBIR,    4)   TO WGST     (4).
           ADD ST (WBIR,    5)   TO WGST     (5).
           ADD ST (WBIR,    6)   TO WGST     (6).
         * ADD ST (WBIR,    7)   TO WGST     (7).
         * ADD ST (WBIR,    8)   TO WGST     (8).
         * ADD ST (WBIR,    9)   TO WGST     (9).
         * ADD ST (WBIR,    10)  TO WGST     (10).

           ADD SA (WBIR,    1)   TO WGSA     (1).
           ADD SA (WBIR,    2)   TO WGSA     (2).
           ADD SA (WBIR,    3)   TO WGSA     (3).
           ADD SA (WBIR,    4)   TO WGSA     (4).
           ADD SA (WBIR,    5)   TO WGSA     (5).
           ADD SA (WBIR,    6)   TO WGSA     (6).
         * ADD SA (WBIR,    7)   TO WGSA     (7).
         * ADD SA (WBIR,    8)   TO WGSA     (8).
         * ADD SA (WBIR,    9)   TO WGSA     (9).
         * ADD SA (WBIR,    10)  TO WGSA     (10).

700-SINIF.
           ADD 6 TO WSAY.
           IF WSAY > 55 PERFORM 400-BAŞLIK THRU 500-BAŞLIK
                                MOVE 6 TO WSAY
           MOVE WELEMANSAYI (WEGRUP) TO LBAS331.
           MOVE "ARASI ELEMAN ÇALIŞTIRAN" TO LBAS332.
           MOVE FIA (WSIR) TO LBAS333.
           WRITE LINE-OUT FROM BAŞLIK33 AFTER 2.
           MOVE "TOPLAM     " TO LBAS34.
           MOVE ST (WBIR,   1)   TO T1 W1
           MOVE ST (WBIR,   2)   TO T2 W2
```

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

```
           MOVE ST (WBIR,    3)   TO T3 W3
           MOVE ST (WBIR,    4)   TO T4 W4
           MOVE ST (WBIR,    5)   TO T5 W5
           MOVE ST (WBIR,    6)   TO T6 W6
           MOVE ST (WBIR,    7)   TO T7 W7
           MOVE ST (WBIR,    8)   TO T8 W8
           MOVE ST (WBIR,    9)   TO T9 W9
           MOVE ST (WBIR,    10)  TO T10 W10
           WRITE LINE-OUT FROM BAŞLIK34.

           MOVE SA (WBIR,    1)   TO G1
           MOVE SA (WBIR,    2)   TO G2
           MOVE SA (WBIR,    3)   TO G3
           MOVE SA (WBIR,    4)   TO G4
           MOVE SA (WBIR,    5)   TO G5
           MOVE SA (WBIR,    6)   TO G6
           MOVE SA (WBIR,    7)   TO G7
           MOVE SA (WBIR,    8)   TO G8
           MOVE SA (WBIR,    9)   TO G9
           MOVE SA (WBIR,    10)  TO G10
           WRİTE LİNE-OUT FROM BAŞLIK35.

           MOVE "ORTALAMA" TO LBAS34.
           COMPUTE W1 = W1 / SA (WBIR, 1). MOVE W1 TO T1.
           COMPUTE W2 = W2 / SA (WBIR, 2). MOVE W2 TO T2.
           COMPUTE W3 = W3 / SA (WBIR, 3). MOVE W3 TO T3.
           COMPUTE W4 = W4 / SA (WBIR, 4). MOVE W4 TO T4.
           COMPUTE W5 = W5 / SA (WBIR, 5). MOVE W5 TO T5.
           COMPUTE W6 = W6 / SA (WBIR, 6). MOVE W6 TO T6.
           COMPUTE W7 = W7 / SA (WBIR, 7). MOVE W7 TO T7.
           COMPUTE W8 = W8 / SA (WBIR, 8). MOVE W8 TO T8.
           COMPUTE W9 = W9 / SA (WBIR, 9). MOVE W9 TO T9.
           COMPUTE W10 = W10 / SA (WBIR, 10). MOVE W10 TO T10.
           WRİTE LİNE-OUT FROM BAŞLIK34.
           WRİTE LİNE-OUT FROM ÇİZGİ.
700-EXİT. EXİT.
800-UYARI.
           DISPLAY (23 13) WUYARI.
900-GRUP.
           ADD 6 TO WSAY.
           IF WSAY > 55 PERFORM 400-BAŞLIK
                                MOVE 6 TO WSAY.
           MOVE " SEKTÖRÜ " TO LBAS331.
           MOVE SPACES TO LSEKTÖR.
           MOVE " İŞLETMELERİ TOPLAMI " TO LBAS332.
           MOVE 0 TO WFIA.
           PERFORM 910-SIFIR VARYING I FROM 1 BY 1 UNTİL I > 6.
           MOVE WAGRUP TO WBIR.
           PERFORM 910-TOPLA TI IRU 910-EXİT 14 TİMES.
           MOVE WFIA TO LBAS333.
           WRİTE LİNE-OUT FROM BAŞLIK33 AFTER 2.
           MOVE " TOPLAM    " TO LBAS34.
           MOVE WGST         (1) TO T1 W1.
           MOVE WGST         (2) TO T2 W2
           MOVE WGST         (3) TO T3 W3
           MOVE WGST         (4) TO T4 W4
           MOVE WGST         (5) TO T5 W5
           MOVE WGST         (6) TO T6 W6
         * MOVE WGST         (7) TO T7 W7
         * MOVE WGST         (8) TO T8 W8
         * MOVE WGST         (9) TO T9 W9
         * MOVE WGST         (10) TO T10 W10
           WRİTE LİNE-OUT FROM BAŞLIK34.
```

```
           MOVE WGSA          (1) TO G1
           MOVE WGSA          (2) TO G2
           MOVE WGSA          (3) TO G3
           MOVE WGSA          (4) TO G4
           MOVE WGSA          (5) TO G5
           MOVE WGSA          (6) TO G6
         * MOVE WGSA          (7) TO G7
         * MOVE WGSA          (8) TO G8
         * MOVE WGSA          (9) TO G9
         * MOVE WGSA          (10) TO G10
           WRITE LINE-OUT FROM BAŞLIK35.

           MOVE "ORTALAMA" TO LBAS34.
           COMPUTE W1 = W1 / WGSA (1). MOVE W1 TO T1
           COMPUTE W2 = W2 / WGSA (2). MOVE W2 TO T2.
           COMPUTE W3 = W3 / WGSA (3). MOVE W3 TO T3.
           COMPUTE W4 = W4 / WGSA (4). MOVE W4 TO T4.
           COMPUTE W5 = W5 / WGSA (5). MOVE W5 TO T5.
           COMPUTE W6 = W6 / WGSA (6). MOVE W6 TO T6.
         * COMPUTE W7 = W7 / WGSA (7). MOVE W7 TO T7.
         * COMPUTE W8 = W8 / WGSA (8). MOVE W8 TO T8.
         * COMPUTE W9 = W9 / WGSA (9). MOVE W9 TO T9.
         * COMPUTE W10 = W10 / WGSA (10). MOVE W10 TO T10.
           WRITE LINE-OUT FROM BAŞLIK34.
           WRITE LINE-OUT FROM ÇIZGI.
900-EXIT. EXIT.
910-SIFIR.
           MOVE ZEROES TO WGST (I) WGSA (I).
910-TOPLA.
           COMPUTE WBIR = WBIR + 1.
           DISPLAY (15 10) WBIR.
           IF WBIR > 28 GO 910-EXIT.
           ADD FIA (WBIR) TO WFIA.
           ADD ST  (WBIR,     1)    TO WGST      (1).
           ADD ST  (WBIR,     2)    TO WGST      (2).
           ADD ST  (WBIR,     3)    TO WGST      (3).
           ADD ST  (WBIR,     4)    TO WGST      (4).
           ADD ST  (WBIR,     5)    TO WGST      (5).
           ADD ST  (WBIR,     6)    TO WGST      (6).
         * ADD ST  (WBIR,     7)    TO WGST      (7).
         * ADD ST  (WBIR,     8)    TO WGST      (8).
         * ADD ST  (WBIR,     9)    TO WGST      (9).
         * ADD ST  (WBIR,     10)   TO WGST      (10).

           ADD SA  ( WBIR,    1)    TO WGSA      (1).
           ADD SA  ( WBIR,    2)    TO WGSA      (2).
           ADD SA  ( WBIR,    3)    TO WGSA      (3).
           ADD SA  ( WBIR,    4)    TO WGSA      (4).
           ADD SA  ( WBIR,    5)    TO WGSA      (5).
           ADD SA  ( WBIR,    6)    TO WGSA      (6).
         * ADD SA  ( WBIR,    7)    TO WGSA      (7).
         * ADD SA  ( WBIR,    8)    TO WGSA      (8).
         * ADD SA  ( WBIR,    9)    TO WGSA      (9).
         * ADD SA  ( WBIR,    10)   TO WGSA      (10).
910-EXIT. EXIT.
1000-GRUP.
           ADD 6 TO WSAY.
           IF WSAY > 55 PERFORM 400-BAŞLIK THRU 500-BAŞLIK
                                MOVE 6 TO WSAY.
           MOVE SPACES TO LBAS331 LBAS332.
           MOVE 0 TO WFIA.
           PERFORM 1010-SIFIR VARYING I FROM 1 BY 1 UNTIL I > 6.
           PERFORM 1010-TOPLA VARYING I FROM 1 BY 1 UNTIL I > WTEST.
           MOVE WFIA TO LBAS333.
           WRITE LINE-OUT FROM BAŞLIK33 AFTER 2.
```

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

```
      MOVE * TOPLAM    * TO LBAS34.
      MOVE WGST        (1) TO T1 W1.
      MOVE WGST        (2) TO T2 W2
      MOVE WGST        (3) TO T3 W3
      MOVE WGST        (4) TO T4 W4
      MOVE WGST        (5) TO T5 W5
      MOVE WGST        (6) TO T6 W6
    * MOVE WGST        (7) TO T7 W7
    * MOVE WGST        (8) TO T8 W8
    * MOVE WGST        (9) TO T9 W9
    * MOVE WGST        (10) TO T10 W10
      WRITE LINE-OUT FROM BAŞLIK34.

      MOVE WGSA        (1) TO G1
      MOVE WGSA        (2) TO G2
      MOVE WGSA        (3) TO G3
      MOVE WGSA        (4) TO G4
      MOVE WGSA        (5) TO G5
      MOVE WGSA        (6) TO G6
    * MOVE WGSA        (7) TO G7
    * MOVE WGSA        (8) TO G8
    * MOVE WGSA        (9) TO G9
    * MOVE WGSA        (10) TO G10
      WRITE LINE-OUT FROK BAŞLIK35.

      MOVE "ORTALAMA" TO LBAS34.
      COMPUTE W1 = W1 / WGSA (1). MOVE W1 TO T1
      COMPUTE W2 = W2 / WGSA (2). MOVE W2 TO T2.
      COMPUTE W3 = W3 / WGSA (3). MOVE W3 TO T3.
      COMPUTE W4 = W4 / WGSA (4). MOVE W4 TO T4.
      COMPUTE W5 = W5 / WGSA (5). MOVE W5 TO T5.
      COMPUTE W6 = W6 / WGSA (6). MOVE W6 TO T6.
    * COMPUTE W7 = W7 / WGSA (7). MOVE W7 TO T7.
    * COMPUTE W8 = W8 / WGSA (8). MOVE W8 TO T8.
    * COMPUTE W9 = W9 / WGSA (9). MOVE W9 TO T9.
    * COMPUTE W10 = W10 / WGSA (10). MOVE W10 TO T10.
      WRITE LINE-OUT FROM BAŞLIK34.
1000-EXIT. EXIT.
1010-SIFIR.
      MOVE ZEROES TO WGST (I) WGSA (I).
1010-TOPLA.
      COMPUTE WBIR = WAGRUP + I.
      ADD FIA (WBIR) TO WFIA.
      ADD ST  (WBIR,    1)   TO WGST     (1).
      ADD ST  (WBIR,    2)   TO WGST     (2).
      ADD ST  (WBIR,    3)   TO WGST     (3).
      ADD ST  (WBIR,    4)   TO WGST     (4).
      ADD ST  (WBIR,    5)   TO WGST     (5).
      ADD ST  (WBIR,    6)   TO WGST     (6).
    * ADD ST  (WBIR,    7)   TO WGST     (7).
    * ADD ST  (WBIR,    8)   TO WGST     (8).
    * ADD ST  (WBIR,    9)   TO WGST     (9).
    * ADD ST  (WBIR,    10)  TO WGST     (10).

      ADD SA  ( WBIR,   1)   TO WGSA     (1).
      ADD SA  ( WBIR,   2)   TO WGSA     (2).
      ADD SA  ( WBIR,   3)   TO WGSA     (3).
      ADD SA  ( WBIR,   4)   TO WGSA     (4).
      ADD SA  ( WBIR,   5)   TO WGSA     (5).
      ADD SA  ( WBIR,   6)   TO WGSA     (6).
    * ADD SA  ( WBIR,   7)   TO WGSA     (7).
    * ADD SA  ( WBIR,   8)   TO WGSA     (8).
    * ADD SA  ( WBIR,   9)   TO WGSA     (9).
    * ADD SA  ( WBIR,   10)  TO WGSA     (10).
```

EK-4: TOPLANAN VERİLER

221	2211	222	2221	2222	2223	2225	24	25	3161	3162	3163	317
ÖZ.SERMAYE	ÖDENMİŞ SER.	YABANCI SER.	K. V. BANKA	K. V. DİĞER	U. V. BNK	U. V. DİĞER	SATIŞ HAS.	MAD. SAB. VAR	İDR. PERS.	TEK. PERS.	İŞÇİL.	YIL. İŞÇ. GID.
2.104E+09	35000000	1.273E+10	3.603E+09	951850602	8.176E+09		8.592E+09	1.014E+10	82374740	40150600	1.956E+09	2.079E+09
6.472E+09	2E+09	5.172E+09	572342000	570882000	4.029E+09		1.382E+10	8.405E+09	144013000		2.13E+09	2.274E+09
5.03E+09	4.2E+09						5.152E+09	4.178E+09	174695156		2.868E+09	3.043E+09
1.642E+09	250000000	1.21E+10	2.344E+09	2.038E+09		7.717E+09	1.285E+10	1.134E+10	80968290	64185699	2.457E+09	2.602E+09
7.817E+09	4.6E+09	7.991E+09	1.589E+09	1.271E+09	5.131E+09		1.331E+10	9.271E+09	75706121	52022771	2.778E+09	2.906E+09
						8.889E+10	3.318E+10	1.228E+11	281154118	531284334	5.025E+09	5.838E+09
1.055E+10	1E+10	1.083E+10	1.345E+09	9.483E+09			6.115E+10	126000000	1.895E+09		7.24E+09	9.135E+09
32900000	10000000	40664000	664000	40000000			183000000	69000				575000
120000000	120000000						47495338	80000000		1835013	6083323	7918336
26324229	20000000							85546602	3876922		12072023	15948945
88282000	88282000						426708754	10548031	1981351	987214	14123365	21091930
542466242	400000000	375786695				375786695	1.562E+09	416480434	136601647			136601647
38198926	8000000	73973681		69896833		4076848	295103601	10995364	7160610		16513711	23674321
41793945	40000000	39519207			18579827	21940380	260864136	488744855				29423300
711777414	360000000	202725267	95406000	94794000		12525267	335329103	43272700	514500		22255500	22770000
12331705	10000000						753567100	788344834	9200000		52619743	61899743
193724221	140000000	522085855		40532370		481553485	428109076	159231871	28436619		60381625	88818344
59460711	45000000	84270793	7404651	76866142			1.154E+09	515087281	17468667	6125146	62365444	85959257
330014620	200000000						3.049E+09	1.927E+09	176521367		136880956	313402323
509523655	100000000	1.209E+09	793402713	216018716	200000000		2.032E+09	861742576	117680355		290259208	407939563
935056185	250000000	245009209	233697629	181311580			4.307E+09	793871127	114635808		284632802	399268610
3.079E+09	3E+09	1.41E+09	335322690	381738685	693000000		1.123E+09	555713157	8121949		156842374	164964323
552735208	400000000						8.435E+09	2.15E+09	144638834		655671767	800310601
771234481	150000000	6.824E+09	3.237E+09	3.249E+09	337529221		8.128E+09	5.431E+09	253669796		638170408	891840204
1.132E+09	750000000	6.601E+10	1.043E+09	3.779E+09	1.779E+09		4.676E+09	8.228E+09	39415000		373545000	412869000
3.948E+09	1.75E+09	9.084E+09	3.576E+09	2.218E+09	3.29E+09							
							1.034E+10	6.335E+09	78591000		620024000	698615000
3.425E+09	1.152E+09	5.381E+09	1.297E+09	2.346E+09	1.775E+09		2.964E+10	1.26E+10	400479398	267140124	2.405E+09	3.072E+09
5.028E+09	2.95E+09	3.398E+10	2.551E+10	6.275E+09	2.203E+09		5.755E+09	204477597	294473661	20360000	396675673	691089334
1.612E+09	50000000	40000000	40000000				1.656E+10	9.587E+09	46573651	42161399	575661197	664396247
3E+09	3E+09						1.838E+10	1.058E+10	242736651	98103745	648645337	989485733
4.238E+09	2.54E+09	2.547E+10	1.792E+09	1.922E+10	2.554E+09	511528428	1.979E+10	12492125	282112000		669676000	951788000
7.01E+09	600000	1.327E+10	3926029	2.066E+09	6.963E+09		1.898E+10	9.229E+09	2130144			2.13E+09
5.324E+09	2.1E+09	5.888E+09	1.964E+09	917944371	3.107E+09		2.295E+10	1.231E+10	331000000		1.459E+09	1.79E+09
9.223E+09	6E+09	7.31E+09	769000000	4.443E+09	2.098E+09		1.961E+10	1.254E+10	779353827		2.048E+09	3.198E+09
3.8E+09	3.8E+09	1.064E+10	1.8E+09	2.216E+09	5.881E+09		4.783E+10	4.236E+10	555383000		2.555E+09	3.11E+09
9.697E+09	3.644E+09	4.103E+10	3.114E+10	6.768E+09	2.368E+09		1.938E+10	1.254E+10	776160000		2.039E+09	2.815E+09
7.855E+09	3.8E+09	1.109E+10	1.306E+09	3.167E+09	6.621E+09		2.271E+10	16124000	934000000		2.722E+09	3.656E+09

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

221 ÖZ.SERMAYE	2211 ÖDENMİŞ SER.	222 YABANCI SER.	2221 K. V. BANKA	2222 K. V. DİĞER	2223 U. V. BNK	2225 U. V. DİĞER	24 SATIŞ HAS.	25 MAD. SAB. VAR	3161 İDR. PERŞ.	3162 TEK. PERS.	3163 İŞÇL.	317 YİL. İŞÇ. GID.
7.928E+09	4.55E+09	1.041E+10	3.348E+09	4.986E+09	1.988E+09		3.487E+10	5.979E+09	345765000		711054000	1.057E+09
9.384E+09	3.5E+09	1.846E+10	1.412E+10	938075000	3.407E+09		1.571E+10	1.019E+10	355962000		1.039E+09	1.395E+09
4.814E+09	900000000	1.386E+10	1.182E+10	1.663E+09	368103000		3.536E+10	9.23E+09	562207000		2.294E+09	2.856E+09
6.942E+09	1.5E+09	1.866E+10	1.137E+10	4.804E+09	2.481E+09		3.23E+10	1.663E+10	130572000		2.298E+09	2.429E+09
1.154E+10	600000000	1.212E+10	577156000	9.1E+09	2.439E+09		2.029E+10	1.029E+10	843259000		1.463E+09	2.306E+09
3.567E+09	1.6E+09	8.482E+09	2.197E+09	572618300	2.517E+09	3.197E+09	4.307E+10	1.786E+10	1.264E+09		1.409E+09	2.673E+09
8.721E+09	8.5E+09	1.903E+10	1.031E+10	6.624E+09	2.097E+09		4.161E+10	1.749E+10	1.037E+09		3.598E+09	4.635E+09
1.107E+10	3E+09	3.437E+10	2.356E+10	4.985E+09	5.78E+09		1.923E+10	9.229E+09	305000000		1.793E+09	2.098E+09
5.109E+09	2.1E+09	6.699E+09	1.842E+09	1.75E+09	3.107E+09		3.056E+10	1.881E+10	825000000		2.458E+09	3.283E+09
2.562E+10	2.1E+10	2.903E+10	2.011E+10	2.927E+09	1.447E+10		1.465E+10	1.312E+10	213290000		1.319E+09	1.532E+09
6.601E+09	2.75E+09	1.351E+10		1.021E+10	3.299E+09		2.495E+10	5.61E+09				1.114E+09
5.343E+09	3500000	1.063E+10	3810353	5024931	1755493	150	5.706E+10	3.756E+10	2.12E+09		6.643E+09	8.763E+09
2.053E+10	7.5E+09	3.035E+10	9.874E+09	9.984E+09	6.621E+09		1.196E+11	8.601E+10	3.048E+09		5.721E+09	8.769E+09
3.719E+10	2.5E+10	6.113E+10	2.536E+10	1.969E+10	1.608E+10		1.264E+10	4.697E+09	301658307	367390971	1.612E+09	2.281E+09
4.189E+09	2.4E+09	7.349E+09	1.774E+09	3.626E+09	1.949E+09		37747490	1554320			1315680	1315680
11122722	90000						20323160	25000000	200000		407500	607500
2000000												
							93713784	19963733	4644700		10593335	15238035
22820820	6000000							18000000	585000		3300000	3885000
18180000	15000000						104000000	4969537	2342400		3440000	5782400
6114852	1500000	32726563		3261591		29464972	60000000	15000000	8400000		3840000	12240000
	500000						30000000	8500000	1560000	3060000	2880000	7500000
300000	300000						356636286	12596328	7143400		5710000	12812400
							645330559	12302076	14229571			14229571
2E+09	200000000						62548950	5000000	3237564	1680000	11664000	16581564
59849267	4000000	148201937	56590453	90533963		1077521	120000000	7000000	1200000	3600000	11524000	16324000
11442223	500000										5789723	5789723
26440000	10000000						175556970	6842073				29967613
300000												
46283513	15000000	155852925	34564970	68922863		86584091	39537340	7278961			6114990	6114990
							134846677	7734461	496800		5842820	6339620
10023557	5090000	24891620		13083944		11807676	50000000	15000000	4000000	1500000	9000000	14500000
50000	50000						73481922	23216906	1000000	2000000	5000000	8000000
800000	800000	15000000	10000000	5000000			83578545	1781825	496800		5592620	6089420
25831000	25831000						112737090	2862000	1315200		9387175	10762375
4368650	3000000						160000000	27000000	299000	74250	670000	12519000
8623752	200000						100000000	30000000	4500000	10500000	18500000	33500000
1514637	750000	35000000	35000000				112986775	21494795	1660000		6105825	7765825
10000000	10000000						296752316	21351686	6879828		12948876	19828704
11901945	4000000	16082700		15755681		327019	3.839E+09	3.655E+09	223258115			223258115

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

221 ÖZ.SERMAYE	2211 ÖDENMİŞ SER.	222 YABANCI SER.	2221 K. V. BANKA	2222 K. V. DİĞER	2223 U. V. BNK	2225 U. V. DİĞER	24 SATIŞ HAS.	25 MAD. SAB. VAR	3161 İDR. PERS.	3162 TEK. PERS.	3163 İŞÇİL.	317 YIL. İŞÇ. GID.
46621876	950000	64630140	64630140									
2.244E+09		7.224E+09	2.584E+09	3.593E+09	1.048E+09		85750000	10000000	1850000	4175000	6250000	12275000
							91242364	2570484	1108800	554400	3164270	4827470
5000000	5000000						34799500	14571602	7183340		8285376	15468716
14421336	200000						70816850	41218635		2400000	13363000	15763000
28979177	10000000	9252190		9252190								
28121428	12000000						378566000	52548290	5067855	3955670	10398563	19422088
							87811000	8560000	3600000		9431445	13031445
66548000	66548000						66123384	122586082	2880000		15469575	18349575
							209046000	117044000	6251000		10496000	16747000
5000000	5000000	24114000		24000000			240000000	130000000				
51328487	20000000	31074872	7860149	23214723			191905843	12999408	2424447	1961053	15577533	19963033
85192000	20000000						209693250	8781802	2700000		8856193	11556193
32500000	32500000	51000000		8000000	43000000		375060379	13002828	2000000	500000	15243000	17743000
78196883	200000						577441208		2307016		10208794	12515810
600000							264470644	50000000	2781771		6245650	9027421
38623680	12000000											
78138275	4500000	12075084	8521884	3553200			779651227	125650872	3434000		21853882	25287882
13850975	1200000						197963476	20987445	3259751		17329040	20628791
									4057436	750000	8122670	12930106
219417493	40000	59469855	10941097	2027040	46501718		185249000	7430792	1585080	1688280	16823706	20097066
17765199	2000000	70177778	12531115			57646663	65304466	5963864	1990111		13242705	15232816
40706495	25000000	6235609	6235609									
2000000	2000000	39814763	15000000	24814763			1.094E+09	71225521	8750000	6050000	34700000	49500000
8643956	1000000	31804821				31804821						
							181551748	27969861	14458230	5810300	28383212	48651742
146865000	13000000	146920000		146920000			375721844	10836001	2000000	3000000	20029780	25029780
							323338609	69987373	4632108		23688284	28320392
87957662	20000000	3723630		3723630			242356906	4488005	2914200		7143400	10057600
109184112	11000000	53775601	26155953	27619648			85291454	110104181	1662300		16437944	18100244
3000000	3000000	43790553	41750000	2040553			153594259	216750686				16844180
22223530	1000000	6433769				6433769	180260710	15475669				19343808
41015590	30000000						150035042	50778181	5130000	11604000	1290000	18024000
111378218	38250000	23250000	23250000				589385503	61083760	3311000		13054260	16365260
7826145	5000000						128471499	68700000	1600000	5400000	1320000	8320000
72420100	10500000						351259961	110010010	14198289		56263990	70462279
12259838	1000000	329736874	103975223	115650792	60000000	50110859	511525953		8225590	4280000	26353623	38859213
105767120	100000000	354766448	48324753	306441695			493917077	151953028	11073948	2873174	33433127	47380249

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

221 ÖZSERMAYE	2211 ÖDENMİŞ SER.	222 YABANCI SER.	2221 K. V. BANKA	2222 K. V. DİĞER	2223 U. V. BNK	2225 U. V. DİĞER	24 SATIŞ HAS.	25 MAD. SAB. VAR	3161 İDR. PERS.	3162 TEK. PERS.	3163 İŞÇİL.	317 YIL. İŞÇ. GID.
52273597	18000000											
192005736	50000000	12079343		12079343			618668000	103531000			61388000	61388000
72852043	4000000	107233138	52332454	54900684								
							842238850	127928321			60243634	60243634
63008609	40000000	131626000	26850000	104776000			249496545	22574513	15449852	15314332	27798434	58562618
							854790923	119217592	9784660		19053370	28838030
124256103	16249678						175719000	111766000			16860000	16860000
29336329	2800000	83559842	23282821	60277021			489744470	108749728	5359269		57111625	62470894
74880470	2000000						284866844	11283013	5822099		10478094	16300193
3000000	3000000						280000000	65916417	9078309		24867242	33945551
99832875	15000000	37092119	7086024	30006096			965614285	146853049	28006286		32665464	60671750
17099065	15000000	49469185		49469185			404361874	16805350	15264708	11009347	50080701	76354756
61949189	500000						175948123	118744456	932100		17913098	18845198
115534241	24000000	235389153	89876928	143947524		1564701	3.96E+09	91645498	9416000	5600000	44696000	59712000
34360000	650000	9763000		9763043			276056886	54922054				42810757
4770521	250000	153212004	65756338	71927824	15527842		1.562E+09	184000000	18600000	5000000	29870000	53470000
46105476	500000						425196926	93242631	13404010	16741857	75447893	105593760
31155731	23000000	65911481	15417361	50494120		5032568	503518322	53694323	32856840	18985650	30699573	82542063
207249780	125460000	111888554	2888554	109000000			183982035	45742635	2450396	1550657	22500000	26501053
100615149	51000000	58007658	20383386	37624266			820794923	65015712	36082686		69018597	105101283
131903505	80000000	128653110	19168009	109485401					20217270		44316681	64533951
3000000	3000000						378216787	24408549	12121850		32790555	44912405
161366960	1200000	174505660	14941565	159564095								
							166000000	90000000	13498732		22301366	35800098
68617653	50000000						1.61E+09	140664853	25584427	12530000	50370513	88484940
							1.023E+09	239925828	9252588	4016644	53555256	66824488
150436000	10000000						462913392		93096481			
872625070	52000000	31606366	58875	31547491			1.204E+09	121152770	60959500	80023640	42015290	182998430
154249475	45750000	647029042	195197467	406143094	45689481		885974222	521025360	13675224	18900860	126739753	159315837
140948119	1500000	876338010		876338010			360047122	108208821	19077439	11444770	36261680	66783889
178999864	51000000	268704915	191535635	77169280			511974581	263230580	26833367	17226690	63200000	107260057
294142557	75000000	499086294	174662589	302995705	21428000		430659228	54754318	7500000		24339390	31839390
155529227	98000000	57976349		57539349		437000	390690458	28128015 2	35280279		65111258	100391537
140942412	50000000											
13586583	500000	606194830	20000000	133240250	71000000	382920580						
171151775	120000000	103417795	26869073	69227036			968228632	33553117	15104380		31501189	46605569
							448652981	145548807	18582135	15050000	45023264	78655399
							1.386E+09	54495000	8808100		51148505	59956605
25043786	50000000	207494892	205408012	2086880			551442736	129818392	7187000	4905000	50400395	62492395

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

221 ÖZ.SERMAYE	2211 ÖDENMİŞ SER.	222 YABANCI SER.	2221 K. V. BANKA	2222 K. V. DİĞER	2223 U. V. BNK	2225 U. V. DİĞER	24 SATIŞ HAS.	25 MAD. SAB. VAR	3161 İDR. PERS.	3162 TEK. PERS.	3163 İŞÇİL.	317 YIL. İŞÇ. GID.
96716768	12685000	30582670	30582670			48675240	1.455E+09	640165372	46837948	18935724	61693995	127467667
126895840	5000000	54475000	28454000	26021000								
89325569	63165560		29881162			196930000	1.114E+09	341918609	27418921	16518584	147192054	191129559
							1.346E+09	502392000	48771000		144364000	193135000
400000000	400000	125266226	1	124266226			999258235	54574475	7550787	8829075	118987590	135367452
							1.208E+09	207616612	76313358	29754277	92458930	198526565
				172690046			940817930	273091063	14407748	10805819	97743764	122957508
451161178	91000000	172690046		280204000	8645000	199349000	1.371E+09	539782404	161371345		116958163	278329508
137158000	25000000	498134000	9936000	218607803								
642768749	50000000			249320258			627452599	76919297	42454164		138535089	180989253
231603231	28000000	375292164	125971906	27341688	42818615	229106805	1.938E+10	5.738E+09	176107		36837	212944
104201505	50000000	305767108	6500000	191502626			658296577	61174940	11770578			93021313
879007523	100000000	331424684	139922058				2.776E+09	1871677	180562000		235393000	415955000
							1.901E+09	476857322	62132100	61887900	231771000	355791000
124680096	60000000						774099975	217908829	55058011	12336754	92812967	160207732
3.26E+09	2E+09	1.443E+10	5.631E+09	6.889E+09	56250000	1.849E+09	1.457E+09	600079000	47822000		291899000	339721000
181941647	30000000	354635736	34387654	320248082			2.354E+09	1.185E+09	121982192		165973189	287955381
801335000	50000000	700366000	402000	697388000	2442000							
1.14E+09	100000000	285825733	9672079	97467728	5913096	172772830	1.328E+09	272227949			317246132	317246132
238999826	1000000						4.654E+09	384328000	6947611		185746427	192694038
517579000	235000000	433053000	1293000	428582000	3178000		3.15E+09	752248419	45532827	12527865	254670088	340565696
921524131	420000000	1.06E+09	403712460	496415755	106087060		1.02E+09	76088871	18023188	6075000	68733858	92832046
									61840435		154605239	216445674
170980987	20000000	2.149E+09	440000000	1.709E+09			2.308E+09	209209263	27744144		370538370	398282514
127507830	500000	851874000	216242000	635632000							198248574	
1.935E+09	500000000			113220346		6210495					405111499	627373499
15823639	10000000	702724474	51486549			651237926	3.044E+09	7.998E+09	222262000		2.62E+09	4E+09
250000000	250000000						6.847E+10	1.038E+10	1.38E+09		173544793	386860919
1.5E+09	425250000						2.005E+09	623106320	132791176	80524950	136208000	290665000
	500000000						1.065E+09	1.371E+09	154457000		104933247	199923434
7.502E+09							2.128E+09	765192864	51633390	43356797	664754000	726801000
7.156E+09	2.8E+09	4.35E+10	1.867E+10	2.048E+10	1.379E+09		4.574E+09	2.488E+09	62047000		138987000	206175000
335108320	284000000	372370880	11140221	361230659			4.59E+09	1.055E+09	67188000		74234000	89074294
861738000	300000000	1.124E+09	38749000	903392000	177012000	4927000	1.7E+09	155374561	14840294		463671000	666639000
1.116E+09	1E+09	900255437	450437967	239398580	210418990		4.286E+09	4.335E+09	202968000		297279084	781217618
1.334E+09	125000000	747548000	2484000	563911000	8925000	172228000	3.713E+09	1.546E+09	415699051	68239493	306067000	698962000
1.397E+09	311850000	1.362E+09	507343000	116490000	737776000		2.731E+09	1.606E+09	301264000	91631000	402304638	590349623
225635071		12202948					3.487E+09	546965636	108860659	79184326	710482370	1.005E+09
1.018E+09	220000000	799785467	137865049	359080418	302840000		1.075E+10	2.513E+09	151565618	142554250	216582000	353052000
2.159E+09	900000000	2.376E+09	1.236E+09	896282000	243487000		2.005E+09	2.517E+09	136470000		1.291E+09	2.327E+09
1.695E+09	800000000	5.378E+09	1.84E+09	3.537E+09			5.717E+10	2.715E+09	1.036E+09			

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

221	2211	222	2221	2222	2223	2225	24	25	3161	3162	3163	317
ÖZ SERMAYE	ÖDENMİŞ SER.	YABANCI SER.	K. V. BANKA	K. V. DİĞER	U. V. BNK	U. V. DİĞER	SATIŞ HAS.	MAD. SAB. VAR	İDR. PERS.	TEK. PERS.	İŞÇL.	YIL. İŞÇ. GID.
2.726E+09	940000000	2.1E+09	753079217	1.288E+09	58537997		1.847E+09	1.652E+09	120028211		635701847	755730059
685225544	360000000	2.115E+09	1.1E+09	1.005E+09	9950913		1.381E+10	1.08E+10				1.363E+09
2.579E+09	1.1E+09	6.195E+09	664855000	5.279E+09	251300000		2.979E+10	1.032E+10	603871000	238000000	2.778E+09	3.62E+09
1.4E+09	1E+09	1.393E+09	465048000	481151000	446661000		6.274E+10	3.297E+10	1.73E+09		3.51E+09	5.24E+09
6.684E+09	2.372E+09	1.798E+10	597156234	1.738E+10			8.749E+10	1.52E+10	1.227E+09		3.609E+09	4.836E+09
549290516	50000000	7.208E+09	243961345	5.156E+09	1.759E+09		1.07E+11	4.785E+10				6.804E+09
6.028E+09	2.7E+09	7.34E+09	969834000	5.338E+09	919215000	91192000	1.004E+11	1.028E+10	3.603E+09	2.947E+09	3.438E+09	9.988E+09
4.582E+09	2.05E+09	2.061E+10	1.02E+10	8.966E+09	942855000							
7.924E+09	3.5E+09	8.86E+10	5.811E+10	2.046E+10	1.004E+10							
6.225E+09	1.2E+09	1.017E+10	2.501E+09	7.743E+09	1.197E+09							
2.102E+10	1.5E+10	4.755E+10	2.777E+10	1.568E+10	1.501E+09	805410000						
1.285E+10	5.385E+09	7.04E+10	9.719E+09	5.673E+10		3.946E+09						

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

324	337	341	342	343	344	345	347	348	35	42	435	436	437
HAMMAD. GID.	FİNANS. GID.	ÜRETİM GID.	YÖNETİM GID.	AMORTİSMAN	BK. ON. GİD.	FAS. ÖDEME	DİG. GID.	TOPLAM	GENEL GID.	KİDEM.	AYR. SAY.	VARD.	CAL. SÜRE
1.963E+09	5.413E+09	1.956E+09	122525340	427737106	10115012	286092558	738803708	4.165E+09	1.362E+10	12	7	3	135
1.044E+10	1.021E+09	8.343E+09	387865000	982499000	728286000			1.044E+10	2.418E+10	10	28	3	135
2.028E+09	1.384E+09	631989956	100311513	235288686	289819900		1.001E+09	2.258E+09	8.713E+09	1	825	1	45
1.163E+10	2.373E+09	2.563E+09				732444439	49089682	3.344E+09	1.995E+10	11	61	3	135
6.634E+09	8.132E+09	1.152E+09	64406005	725686628	541793493		167942610	2.652E+09	2.032E+10	1	23	3	135
1.389E+10				1.471E+10	46083527		3.123E+09	1.788E+10	3.76E+10	5	132	3	135
3.682E+10	5.081E+09	5.818E+09	766000000	71000000	2.705E+09		315000000	9.675E+09	6.071E+10	7	59	3	135
158400000	31631600	3000000	2400000			2000000	1160000	8560000	199166600	1	4	1	45
24211792			1612378	1235331	636443			3484152	35614280	4	4	1	45
280901170	1701852	137807634		21386650		74114775	5889239		537751265	3	2	2	96
188239397		6934265	2968565	1271952	1374500		8489410	21038692	230370019	5	5	1	45
1.138E+09			22736947	97554769	43699728	9146214	2810811	175948469	1.451E+09		19	2	90
222524688	45735485	4055429	300000	4306622	2344389			11006438	302940432	6	2	1	45
116563885	48197534		16036808	19126345	2103099		48492140	85758392	279943111	6	17	3	135
279478145		52107125	4938810	6729140	48969			63824044	366072189	4		2	96
251697029	98049447	68778954	56242212	216371012		38459633	9500000	379851811	791498030	4	8	2	76
172061755	4339170	34156800	10386985	9494748	2238410	163644	2097680	38538267	323757436	4	61	1	45
286665240		471997783		123003043				595000826	967625323	2	37	2	96
1.618E+09	388334465	412512540	193846510	286690000	46585757			942634807	3.263E+09		16	2	87
248897672	122447433	338353108	69782716	114235027	25008767		159936149	707315767	1.487E+09	7	10	3	135
3.57E+09	388561678	355836996	180548717	207435944	36652657		47160544	827634858	4.186E+09	6	16	3	135
647472834	39649724	161326866	50604542	107107716			56524545	375562667	1.178E+09	2	4	3	168
3.409E+09	1.427E+09	141161197	181079590	299713283	29858885	87814078	1.245E+09	1.985E+09	7.621E+09	4	76	3	135
3.87E+09	1.407E+09	4.003E+09	3.725E+09	685649338	13497441	1370000	244987015	8.673E+09	1.484E+10	7	83	3	135
1.573E+09	1.023E+09	529599000	272137000	426715000				1.228E+09	4.237E+09				
											364	3	135
3.662E+09	1.545E+09	1.532E+09	1.654E+09	634190000				3820358	9.725E+09				
2.18E+10	4.957E+09	2.47E+09	686317000	739026000	222331000	492605000		7987524	3.271E+10	4	113	3	135
3.452E+09	161363000	218019190	422670000	180110868	9210759			830010817	5.135E+09	6	141	3	135
9.043E+09	1.436E+09	1.922E+09	58848717	823500267			25141309	3.833E+09	1.499E+10	2	116	3	135
1.129E+10	1.05E+09	2.918E+09	2.413E+09	1.171E+09	18692406		285917910	6.807E+09	2.014E+10	7	314	3	135
7.681E+09	3.628E+09	2.413E+09	1.699E+09	2.068E+09				6.18E+09	1.844E+10				
8.116E+09	3.694E+09	590017000	288132000	1152907	31703			2062759	1.417E+10	9	50	3	144
1.125E+10	2.167E+09	2.58E+09	458000000	2.573E+09				5.611E+09	2.082E+10				
9.012E+09	720041400	706478509	1.295E+09	1.941E+09		620472166			1.903E+10			3	
1.736E+10	7.262E+09	7.154E+09	3.999E+09	7.587E+09				18740621	4.647E+10				
6.998E+09	2.593E+09	3.101E+09	890513000	1.941E+09				5.932E+09	1.834E+10				
7.279E+09	2.597E+09	3.933E+09	309000000	1.655E+09				5.897E+09	1.943E+10				

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

324 HAMMAD. GID.	337 FİNANS. GID.	341 ÜRETİM GID.	342 YÖNETİM GID.	343 AMORTİSMAN	344 BK. ON. GID.	345 FAS. ÖDEME	347 DIG. GID.	348 TOPLAM	35 GENEL GID.	42 KIDEM.	435 AYK. SAY.	436 VARD.	437 CAL. SÜRE
2.063E+10	5.452E+09	6.782E+09	322242000	987096000				8.091E+09	3.523E+10				
5.711E+09	5.703E+09	2.729E+09	379645000	784143000				3.892E+09	1.67E+10				
1.278E+10	7.813E+09	3.724E+09	1.223E+09	1.049E+09			3.016E+09	9.011E+09	3.247E+10				
1.527E+10	1.324E+09	3.637E+09	353203000	2.395E+09				6.385E+09	2.54E+10				
7.417E+09		620576300	382516000	1.372E+09	28169500				1.633E+10	12	48	3	144
1.309E+10	9.345E+09	1.516E+10	1.905E+09	2.671E+09				1.974E+10	4.484E+10				
2.088E+10	9.498E+09	4.487E+09	663009886	2.736E+09	54265642	21511505		7.962E+09	4.297E+10	8	342	3	135
8.502E+09	2.543E+09	2.058E+09	991000000	1.348E+09				4.397E+09	1.565E+10				
1.364E+10	1.01E+10	3.339E+09	694000000	1.398E+09				5.431E+09	3.245E+10				
3.67E+09	4.359E+09	2.057E+09	627303000	949979000			1.313E+09	4.948E+09	1.451E+10				
8.376E+09	5.455E+09	19123645	1287416	84996			437530		1.497E+10		117	3	144
2.22E+10	8.738E+09	1.021E+10	981359000	9.563E+09				1.776E+10	5.746E+10				
4.139E+10	1.467E+10	2.286E+10	4.267E+09	7.661E+09				3.479E+10	9.962E+10				
6.679E+09	932083415	420811524	267233322	1.187E+09	235277935	19902299	16772234	2.147E+09	1.204E+10	9	36	2	90
23786424	460457	4489525		178879	165800	1085000	975924	6895128	32457689	1	2	1	45
16743765		1014000					1652728	2666728	20017993	2	1	1	45
							1283448	3474198	40345413	4	1	1	42
41919216	572592	9054482	12500639	2622543		6184266	603174	30965104	88694947	3		1	45
31800000		750000	817000	350000	313000		1300000	3530000	39215000	2	1	1	45
17500000		12000000	8000000			40500000	500000	61000000	84282000	7		1	48
35000000							1600000	1600000	48840000	4		1	40
15000000				2125000			1375000	3500000	26000000	3	1	1	42
197867065		75999633		7959857				1500000	72600000	2	2	1	42
	42539043	11462065	20658988	1623519			8768365	10385812	32574429	1		1	48
67372874	4017843	1968523	432251	488176				83959490	294738955	10		1	45
64000000		27980465	3694704	1750762				33744572	90513186	8	2		40
137514025		5789723		2349983	567000			3455950	91428231	3	3	1	40
15374073	13736829		9643730	171518				32425931	112749931	3	3	1	45
							38946069	47085775	190389523	6		1	45
44426695	4010743	3892382	3169520		4538414		25356396	86636372	145714887		2	1	48
98642983	7568817	17961196		789093						5	3	1	45
25000000	7000000			1000000				7061902	61614330	4	12	1	45
9000000	7000000	7500000	2000000	505090				18750289	131301709	5	8	1	45
68869940		4159258	480000					1000000	47500000	2	8	1	45
99926330	1620344			586173	800000	5000000		42550000	66550000	4		1	45
118000000	22000000	900000	1400000	600000				4639258	79598618	3		1	45
26000000	13000000	1500000	2000000	2500000			206440	792613	113101662	6	2	1	45
76861688		15932152		4538720	899000	2600000		6399000	158918000	2	10	1	48
201641108	17875460	33879272	27144500	2118848	1000000	8000000	6000000	21000000	93500000	1	9	1	45
1.786E+09	707265342	59308476	414616741	134992009			1168298	21639170	106266693	6	3	1	45

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

324 HAMMAD. GID.	337 FİNANS. GID.	341 ÜRETİM GID.	342 YÖNETİM GID.	343 AMORTİSMAN	344 BK. ON. GİD.	345 PAS. ÖDEME	347 DİG. GID.	348 TOPLAM	35 GENEL GID.	42 KIDEM.	435 AYR. SAY.	436 VARD.	437 CAL. SÜRE
								64142620	282659189	6	3	1	45
73005000		5750000			55916878	191768500	7121368	853723972	3.571E+09	11		1	45
59502461	1240009		3834329	193905						1	1	1	45
9245679	1972721	3480837	2086489	1580349	1250000	2500000		9500000	94780000	13	4	1	40
48618758	58270000	3467907	5973837	4513232		3533575		1175999	72745539	4	4	1	45
					590866		6813050	14551591	41238707	4	4	1	45
105790762	59835067	48729191	27516275	3262548	2064004	11448355	4638792	32106127	64381758	3	2	1	45
84707000	37007750	7686000	3600000	7793000						3	4	1	45
13032498	5364421	5521536	6875221	15266942	1178842		68758	80755614	265803531	2	4	1	45
227546000		1228000	13090000	3714000						6	6	2	20
								19485000	154231195	4	4	1	40
122769852	4509298	11272654	7586398	1358692	3017654	3001529	500000	34182882	70929376	4	33	1	45
183832049	2747076	23124643		4343711	1276000	8306000	10000	238002000	482295000	4	3	1	45
204198782	11513250		14333777							1	2	1	45
530971079	7705049			1267750	2294525		3869776	38992816	186234999	7	5	1	45
239345250								27468354	225603672	1	8	1	45
								14333777	489645810	2	7	1	45
283826898	30873389	15060719	591525	27527556			48041461	49309211	600501149	3	5	1	45
134344020	36482061	27186464	16715131						249693671	3	2	1	45
91649081	5426515			9214624						1	6	2	42
103096754	3018000	17907687	9244505	323897		47729453		417657541	757645710	5	1	1	45
37856722	5681444	14236884	2083416	2518031	31500	17367002		68578936	260033858	2	21	1	45
					522379		4200450	13937453	123923155	4	7	1	45
832500000	6590000	14700000	16900000	8900000		6070000	225409	33771498	159983318	1	15	1	45
								45132486	93903368	2	8	1	45
88547270		8713655	18163856	1774999							5	1	41
190053920	34282598	61452112	4123071	4680990	2700000		27700000	70900000	959490000	3	3	1	45
80672224	45750520	25000000	25000000	15346144								2	90
216492449	110501	8456681		1247001	149250			28801760	166000772	8	5	1	45
31057808	6658264			11370400	3736550	42822727	3000000	119815450	369181748	3	8	1	45
19317736	14531839	20173016	10804038	53045234			19409615	134755759	289498895	2	3	1	45
93760517	10724459	14145091	11953119	3268117	554419	2099141	5528864	42727791	269388341	2	3	1	40
152170000		82167000	15167000	5157000			2520520	13890920	69707236	6	4	1	45
460573906	16233937	23525140	5967921	5754731			334410	84356698	135050453	2	5	1	45
24416000	24921602	2755180		17150364	13831212		331822	43530161	167358945	2	3	1	45
209079155	86850	16263100	8603611	7937939	2168920			105109000	275303920	3	5	1	45
322399075		60937324		1871062				67244896	570375535	2	5	1	45
332692611	83942125	345981433		44345315			7620438	27525982	85183583			1	40

İSTANBUL BİLGİ ÜNİVERSİTESİ AYINEVİ

324 HAMMAD. GID.	337 FİNANS. GİD.	341 ÜRETİM GİD.	342 YÖNETİM GİD.	343 AMORTİSMAN	344 BK. ON. GİD.	345 FAS. ÖDEMİ	347 DİĞ. GİD.	348 TOPLAM	35 GENEL GİD.	42 KİDEM.	435 AYR. SAY.	436 VARD.	437 CAL. SÜRE
								32804650	312432934	6	7	1	45
470410000	24734000	31496000	2434000	5527000	5744865	4087165		107620748	468879036	5	20	2	90
					1655057	26270293	46000372	515526878	979541863	3	2	1	45
				27386177							2	1	40
659912394	4505372			14519684	1624000		1637000	42718000	599250000	3	8	1	45
100985500	3528119	1053444	1832965	15665020						6	3	1	45
709551281		27603530		8061000			28450245	55836422	780527822	5	2	1	45
123589000	1280520	16860000	35392000	18434217	1240686		28168425	46815203	209891440	2	30	1	45
250969058	15725886	87160655	33822845	1966408				43268550	781657861		24	1	47.5
78840318	24481822	21006263	19209462	14184296				60319000	202048520	6	11	1	48
154999500	8025737	40804613	12796290	20136107			475536	139893253	469059091	5	19	1	45
482952559	81013651	22231285	20428364	3199910		17152130		159641264	279263597	2	5	1	45
175645997	371320	29390625	14284883	23398194				67785199	264755987		9	1	45
105773233	14730362	23725573	11031700	12398194	4554178	120820990		275609034	900246994	3	3	1	45
3.52E+09	29952513	285845642	16455424	10974168		28911548		75786966	328159039	4	2	1	45
183567038	40977512	27847116		25512000			6557398	64706764	204055557			1	45
1.52E+09	39420000	83954000	10120024	13429071		6573955		321273215	3.939E+09	6	4	1	45
137794348	17356381	57822541	14866604	12705584				38821284	306177591	7	6	1	40
180958065	9768478	121184975	32856840	7885674	3261000			122847024	1.743E+09	2	5	1	45
99067882	28670070	30990275	340000	19695394	9091994			100173030	360917519	5	7	2	84
371660982	12045478			2161609	2558756	1276590	1582806	175203495	448262481	2	12	1	48
94042067				4768371	1647335			40863284	195102289	4	5	1	45
276126344		29584014	12782052		36858000	76665602		102403077	944026739	8	7	1	45
				22205210			84473851	137976634	296552652	4	7	1	45
45989561	29425544	17517670	7849052	19503260				47134437	368173086	4	11	1	38
870549789	12594353	84658528	52560539	29857715						6	7	1	43
665106645	34409772	52132977	44172793	13081378			1562355	49134764	160349967	6		1	45
229143458	7654672	126292870	70572843	21635000	3200934	180850912	5045425	351650998	1.344E+09	2	8	1	45
511366000	121000000	159000000	105000000	70131621	14659060	73880738	28708726	243412009	1.133E+09	2	13	1	45
379077084	139917562	37494453	72460870	7665425			1435001	211382092	541276703	4		1	45
198525955		23887908	82780485	46162034	3862500	22438771	30000000	341622500	1.157E+09	5	23	1	45
226671680	16443993	32065248	1025556	20610809	2926266	99438771		299721303	978031786	3	68	2	85
287500000	39631225		12173689	67967362			9958365	124292183	394545070	5		1	45
134185059	81651760	449052	45022443		3000000	36000000		121252898	507719172	4		1	45
					12386855	4533600		49704953	408675568	3	4	1	40
579688342	79877168	32282191	15104380	11572208	8827586	35279332		156546776	462775171	4	19	1	45
103964345	19878735	62750000	42280000	9232000						3	21	1	45
932517000	20360000	29850000	15889000	41807000						4	3	1	45
442585900	15854300	26255000	4205000	12600000						2	16	1	35

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

324	337	341	342	343	344	345	347	348	35	42	435	436	437
HAMMAD. GID	FİNANS. GID.	URETİM GID.	YÖNETİM GID.	AMORTİSMAN	BK. ON. GİD.	FAS. ÖDEME	DİG. GID.	TOPLAM	GENEL GID.	KIDEM.	AYR. SAY.	VARD.	CAL. SÜRE
836924100	2890799	19031851	7935874	184411837			45955682	104914461	811085543	2		1	45
					3271000		6855000	124388000	326886375	3	34	2	90
384776985	112248531	473287637	67627682	33841506	1493000	37396000		126435000	1.139E+09	5	19	1	38
515104000	270834000	148568000	34332000	65556000	3260000	1475000	1110000	48905000	569837595	1	24	2	85
145623162		382775806	19330663	8186100						2	33	2	90
754490142	89387527	18993464	18386749	35233215	18898426	171208263		401486251	1.369E+09	4	16	1	45
743098454	47449133	19535162	24108022	60369343						2	13	1	45
426668641	95659000	24339029	92360000	83796126	14662911	7656750		613293457	1.265E+09	9	16	3	135
								248446000	1.228E+09				
316855099			29949599	35024975	9411257					4		1	37.5
4567175	3576468	86093	803165	575807	1396240	6844819	25417015	106271502	1.149E+09	4	18	1	45
390634443	63335569	34288390	11583916	12140247	10959753		13931986	128904266	1.042E+09	2	7	1	45
961534000	75087000	277344000	417586000	445984000	33846000	19314225		472711380	1.273E+09	5	31	1	45
421728224	180778667		91205273	190987990						1	25	1	50
256889411	3055975	26861209	61416349	27113207			39182	65013756	562858108	4		1	45
563328000	36784000	190661000	58542000	33186000	13286	69973	401231	10541396	10023228	2	25	1	45
1.422E+09	485598246				463356			58475910	605467235	3		2	90
							14171000	1.155E+09	2.608E+09				
6.067E+09	885664220	58523671	17646348	22529293	114160341	67205712	50463647	1.617E+09	1.601E+09	5	69	1	45
	280596453	29251000		90503000	9801618	12811948	2279440	288037645	709647763	2	25	1	45
1.265E+09	36796611	115320949	50948169	48375926				282389000	1.222E+09				
423241022	98611739	163179543	12658782	15322187	17102505	5152398	89864723	195006228	1.937E+09	7	11	3	135
1.74E+09		554965014	26258216	146594430							46	1	45
1.762E+09		1.157E+09	42616811		67396784		13598891	179694987	7.449E+09	4	73	3	135
						611534000			3.174E+09	9		3	135
1.337E+09	637405577	191890913	315547015	131044465	2341365		10428982	302471262	1.945E+09	9	26	1	45
5.624E+10	5.29E+09		1.361E+09	1.573E+09	3499851	3923728	11516024	216004015	830688822	2	22	1	45
904448440	89593031	67797715	2148564	80890112	64773082	10693204	144549000	899523946	2.856E+09	6	7	1	40
363978000	147207000	190481000	200720000	87533000				1.2E+09	3.36E+09	3	48	3	144
792656030	238840306	367960599	127148774	258768674						2	70	1	45
2.68E+09	31011000	271139000	147666000	296717000	64064000		279954288	530655480	3.112E+09		4	1	40
3.621E+09	108217000	117149000	291927000	32249000			1.109E+09	4.043E+09	6.958E+10	8	99	4	180
1.118E+09		250000000	38000000	8800000	12906402		56171555	219914348	1.601E+09	4	90	1	45
1.943E+09	885127000	207919000	409074000	459038000				478734000	1.281E+09				
2.235E+09	1.042E+09	29596131	152533149	127513195	15412050		84115164	769290097	2.001E+09	3	86	2	90
1.3E+09	685292407	644977037	337409497	261275122				715522000	4.154E+09				
1.096E+09	939015620	257532000	156656656	100023118				441325000	4.377E+09				
1.895E+10	1.492E+09		347753000	304269000	81000000		20300000	398100000	1.605E+09	5	54	1	45
237218000	885054000	149730000	209218000	173613000						8	61	2	90
4.833E+10	2.455E+09	339102199	310394035	400000530				1.076E+09	4.571E+09				

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

324	337	341	342	343	344	345	347	348	35	42	435	436	437
HAMMAD. GID.	FINANS. GID.	URETİM GID.	YÖNETİM GID.	AMORTİSMAN	BK. ON. GİD.	PAS. ÖDEME	DIG. GID.	TOPLAM	GENEL GID.	KIDEM.	AYR. SAY.	VARD.	CAL. SÜRE
2.784E+09	764349560	212193795	75324122	111596588	28106258		104432230	442180963	4.548E+09	4	90	2	90
5.306E+09	392893000	1.615E+09	384037000	1.155E+09	34119000	285410000	12468408		3.086E+09	8	14	1	45
1.997E+10	640825580	1.823E+09	1.185E+09	665002000	77495250	36769858	35366800	663843682	3.289E+09	3	60	2	90
4.621E+10	5.446E+09	888078802	1.187E+09	562005260	75620000			727642000	2.218E+10	6	3	3	135
7.226E+10	3.851E+09	1.698E+09	1.102E+09	1.409E+09				532561000	2.008E+09				
7.494E+10	1.447E+10	4.428E+09	2.257E+09	4.844E+09	151331012		39264690	1.24E+09	5.436E+10	8		1	45
5.993E+10	8.984E+09		2.709E+09	5.317E+09			135653732	1.71E+09	6.014E+09	9	88	1	45
								3.154E+09	1.022E+10				
					428460000		402453000	4504456	3.198E+10	4	155	3	135
					177881648	54686000	5.702E+09	8.571E+09	6.547E+10	6	140	2	90
					290632461		942723019	4.5E+09	8.545E+10	14		2	90
					786808000		2.146E+09	1.446E+10	1.067E+10				
							3.411E+09	1.144E+10	9.033E+10				

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

	İŞGÜCÜ GİDERLERİNİN			FİNANSMAN GİDERLERİ	HAMMADDE GİDERLERİ	DİĞER GİDERLERİN MALİYETLER İÇİNDEKİ PAYI				DİĞ. GİD
						GEN. ÜRET.	GEN. YÖN.	AMORT.	BAK-ONAR	
	(317+345)/35	3161/35	(3162+3163)/67	(337) / (35)	(324)(35)	341/35	342/35	343/35	344/35	347/35
	0.152644	0.006048	0.143648	0.397476	0.144103	0.063648	0.008996	0.0314406	0.000531	0.054245
	0.094069	0.005956	0.088113	0.042228	0.43185	0.345051	0.016041	0.0406335	0.030121	
	0.349232	0.020051	0.329181	0.158827	0.232745	0.072538	0.011513	0.27005	0.03364	0.114876
	0.167128	0.004058	0.126355	0.118953	0.583004	0.128452				0.00246
	0.142978	0.003724	0.139253	0.400125	0.326419	0.056682	0.003168	0.035704	0.026657	0.008263
	0.155253	0.007476	0.147776		0.369307			0.391159	0.001225	0.083053
	0.150464	0.031212	0.119251	0.08369	0.606535	0.095829	0.012616	0.00169	0.044554	0.005188
TEKSTİL KAMU 1000+ ARASI ELEMAN ÇALIŞTIRAN 7										
TOPLAM	1.211768	0.078525	1.093577	1.201299	2.693963	0.7622	0.052334	0.527078	0.136352	0.268085
GEÇERLİ	7	7	7	6	7	6	5	6	6	6
ORTALAMA	0.173109	0.011217	0.156225	0.200216	0.384851	0.127033	0.008722	0.075296	0.019478	0.04468
TEKSTİL KAMU SEKTÖRÜ İŞLETMELERİ TOPLAMI 7										
TOPLAM	1.211768	0.078525	1.093577	1.201299	2.693963	1.7622	0.052334	0.527078	0.136352	0.268085
GEÇERLİ	7	7	7	6	7	6	5	6	6	6
ORTALAMA	0.173109	0.011217	0.156225	0.200216	0.384851	0.127033	0.008722	0.075296	0.019478	0.04468
	0.012928			0.158819	0.795314	0.015062	0.01205			0.005824
	0.222335		0.222335		0.679833		0.04573	0.034686	0.01787	
	0.167482	0.007209	0.022449	0.003164	0.522362	0.256266		0.03977		0.010951
TEKSTİL ÖZEL 0-19 ARASI ELEMAN ÇALIŞTIRAN 3										
TOPLAM	0.402745	0.007209	0.244784	0.161983	1.997509	0.271328	0.057323	0.074456	0.01787	0.016775
GEÇERLİ	3	1	2	2	3	2	2	2	1	2
ORTALAMA	0.134248	0.007209	0.122392	0.080991	0.665836	0.13664	0.028661	0.037228	0.01787	0.00887

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

	İŞGÜCÜ GİDERLERİNİN			FİNANSMAN GİDERLERİ	HAMMADDE GİDERLERİ	DİĞER GİDERLERİN MALİYETLER İÇİNDEKİ PAYI				DİĞ. GİD
						GEN. ÜRET.	GEN. YÖN.	AMORT.	BAK-ONAR	
	(317+345)/35	3161/35	(3162+3163)/67	(337) / (35)	(324)/(35)	341/35	342/35	343/35	344/35	347/35
	0.091556	0.0086	0.065592		0.817117	0.0301	0.012886	0.005521	0.005966	0.036851
	0.100476	0.09417			0.784533		0.015674	0.067252	0.030125	0.001937
	0.078148	0.023637	0.054511	0.150971	0.734549	0.013386	0.00099	0.014216	0.007738	
	0.105104			0.172169	0.416384		0.057285	0.068322	0.007512	
	0.0622	0.001405	0.060795		0.76345	0.142341	0.013491	0.018376	0.000133	
	0.126796	0.011623	0.066481	0.123878	0.318	0.086897	0.071057			0.012002
TEKSTİL ÖZEL 20 - 49 ARASI ELEMAN ÇALIŞTIRAN 6										
TOPLAM	0.56428	0.139435	0.247379	0.296047	3.834033	0.272724	0.171383	0.173687	0.051474	0.05079
GEÇERLİ	6	5	4	3	6	4	6	5	5	5
ORTALAMA	0.094046	0.027877	0.061844	0.098683	0.639005	0.068181	0.028563	0.034737	0.010297	0.01693
	0.274841	0.087833	0.186502	0.013402	0.531452	0.105501	0.032082	0.029326	0.00613	0.006479
	0.088835	0.018053	0.070782		0.296256	0.487789		0.127118		
TEKSTİL ÖZEL 50 - 99 ARASI ELEMAN ÇALIŞTIRAN 2										
TOPLAM	0.363676	0.105886	0.257284	0.013402	0.827708	0.59329	0.032082	0.156444	0.006913	0.006479
GEÇERLİ	2	2	2	1	2	2	1	2	1	1
ORTALAMA	0.181838	0.052943	0.128642	0.013402	0.413854	0.296645	0.032082	0.078222	0.009913	0.006479
177	0.096005	0.05403	0.041975	0.11873	0.496022	0.126274	0.059338	0.088677	0.01426	
TEKSTİL ÖZEL 100 - 199 ARASI ELEMAN ÇALIŞTIRAN 1										
TOPLAM	0.096005	0.05403	0.041975	0.11873	0.496022	0.126274	0.059338	0.088677	0.01426	
GEÇERLİ	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
ORTALAMA	0.096005	0.05403	0.041975	0.11873	0.496022	0.126274	0.059338	0.088677	0.01426	

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

	İŞGÜCÜ GİDERLERİNİN			FİNANSMAN GİDERLERİ	HAMMADDE GİDERLERİ	DİĞER GİDERLERİN MALİYETLER İÇİNDEKİ PAYI				
	(317+345)/35	3161/35	(3162+3163)/67	(337)/(35)	(324)/(35)	GEN. ÜRET. 341/35	GEN. YÖN. 342/35	AMORT. 343/35	BAK-ONAR 344/35	DİĞ. GİD 347/35
	0.095391	0.027388	0.068003	0.092833	0.852956	0.085014	0.043135	0.049559	0.008756	0.011267
	0.140072	0.006896	0.133176	0.033666	0.549775	0.136984	0.042968	0.090946		0.047995
	0.11654	0.018979	0.086037	0.187246	0.447282	0.018523	0.023761	0.039328	0.003918	
	0.0977452	0.009303	0.088149	0.241395	0.37118	0.125005	0.064234			
	0.071834	0.008081	0.063753	0.158815	0.376526	0.157526	0.170086	0.065209		
	0.108995	0.012244	0.08169	0.151564	0.66572	0.075532	0.020983	0.022595	0.006797	
	0.134586	0.057347	0.081216	0.031424	0.672347	0.042458	0.082313	0.035075	0.001793	
TEKSTİL ÖZEL 200 - 499	ARASI ELEMAN ÇALIŞTIRAN 7									
TOPLAM	0.76487	0.166713	0.66863	0.896943	3.936638	0.641042	0.44748	0.298712	0.0211264	0.059262
GEÇERLİ	7	7	7	7	7	7	7	6	4	2
ORTALAMA	0.109267	0.013748	0.095518	0.128134	0.562376	0.091577	0.063925	0.049785	0.0053116	0.029631
	0.044321	0.003106	0.0141214	0.095769	0.603265	0.128222	0.003925	0.054934		0.001677
TEKSTİL ÖZEL										
	0.049136	0.012053	0.037082	0.052127	0.560736	0.144917	0.119825	0.58129	0.000928	0.014198
	0.051613	0.015298	0.036315	0.196718	0.416532	0.130864	0.092132	0.112138		
TEKSTİL ÖZEL 500 - 999	ARASI ELEMAN ÇALIŞTIRAN 3									
TOPLAM	0.14507	0.030457	0.114611	0.344614	1.580533	0.404003	0.215882	0.225201	0.000928	0.015875
GEÇERLİ	3	3	3	3	3	3	3	3	1	2
ORTALAMA	0.0483556	0.010152	0.038203	0.114871	0.526844	0.134667	0.07196	0.075067	0.000928	0.007937

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

	İŞGÜCÜ GİDERLERİNİN			FİNANSMAN GİDERLERİ	HAMMADDE GİDERLERİ	DİĞER GİDERLERİN MALİYETLER İÇİNDEKİ PAYI				
						GEN. ÜRET.	GEN. YÖN.	AMORT.	BAK-ONAR	DİĞ. GİD
	(317+345)/35	3161/35	(3162+3163)/67	(337) / (35)	(324)/(35)	341/35	342/35	343/35	344/35	347/35
	0.150322	0.00015		0.260673	0.572708	0.041637	0.020333	0.000081	0.000002	
	0.08597	0.015897	0.070073	0.104076	0.540465	0.123913	0.021997	0.123577		
	0.200656	0.040953	0.107608	0.037836	0.473551	0.037123	0.06803	0.101971		
	0.066924	0.011951	0.054972	0.156263	0.373528	0.153957	0.086059	0.163265		
	0.153524	0.042325	0.111199	0.141402	0.381615	0.169075	0.04856	0.10582		
	0.18818	0.048074	0.140105	0.133663	0.37467	0.202438	0.015904	0.085185		
	0.029999	0.009815	0.020184	0.154773	0.585536	0.192522	0.009147	0.02802		
	0.083546	0.021312	0.062233	0.341436	0.341966	0.163369	0.02273	0.046949		
	0.08798	0.017317	0.070663	0.240663	0.393786	0.114711	0.037659	0.032299		0.092898
	0.095612	0.005139	0.090472	0.052134	0.600911	0.143159	0.013903	0.094277		
	0.141192	0.051629	0.089563		0.454113	0.037995	0.023419	0.084024	0.001724	
	0.059607	0.028187	0.03142	0.208402	0.291809	0.338135	0.042481	0.059563		
	0.108364	0.02413	0.083733	0.221026	0.485828	0.104418	0.015428	0.06367	0.001262	
	0.134057	0.019488	0.114568	0.162476	0.543274	0.131501	0.063322	0.086134		
	0.101161	0.025421	0.07574	0.311111	0.420076	0.102887	0.021384	0.043077		
	0.105607	0.0147	0.090906	0.300422	0.252948	0.141782	0.043235	0.065475		0.090527
	0.074444			0.36436	0.559505	0.001277	0.000085	0.000005		0.029225
	0.1525	0.036898	0.115602	0.152067	0.386405	0.177721	0.017078	0.114225		
	0.088026	0.30597	0.057429	0.147278	0.41544	0.229513	0.042835	0.076905		
TEKSTİL ÖZEL 1000 +	ARASI ELEMAN ÇALIŞTIRAN 19									
TOPLAM	20107671	0.443983	1.38647	3.490061	8.448434	2.607133	0.613589	1.380194	0.002988	0.21265
GEÇERLİ	19	18	17	18	19	19	19	19	3	3
ORTALAMA	0.11093	0.024665	0.081557	0.193892	0.444654	0.137217	0.032294	0.072641	0.000996	0.070883
TEKSTİL SEKTÖRÜ İŞLETMELERİ TOPLAMI 41										
TOPLAM	4.444317	0.939576	3.479407	5321923	20.224855	4.915794	1.537739	2.397371	0.115697	0.367831
GEÇERLİ	41	37	36	35	41	38	39	38	67	15
ORTALAMA	0.108397	0.203489	0.086985	0.152054	0.493189	0.129363	0.039429	0.063088	0.006805	0.024123
TEKSTİL ÖZEL SEKTÖRÜ İŞLETMELERİ TOPLAMI 48										
TOPLAM	5.65608	1.242579	4.534204	6.523222	22.918818	6.677994	1.590073	2.924449	0.252049	0.635916
GEÇERLİ	48	44	43	41	48	44	44	44	23	21
ORTALAMA	0.117835	0.025887	0.091348	0.1591102	0.477475	0.151772	0.036139	0.066464	0.010958	0.030281

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

	İŞGÜCÜ GİDERLERİNİN			FİNANSMAN GİDERLERİ	HAMMADDE GİDERLERİ	DİĞER GİDERLERİN MALİYETLER İÇİNDEKİ PAYI				
						GEN. ÜRET.	GEN. YÖN.	AMORT.	BAK-ONAR	DİĞ. GİD
	(317+345)/35	3161/35	(3162+3163)/67	(337) / (35)	(324)/(35)	341/35	342/35	343/35	344/35	347/35
	0.91123	0.025056	0.164414	0.077419	0.554769	0.034953	0.022196	0.098602	0.019542	0.001393
METAL KAMU 500 - 999 ARASI ELEMAN ÇALIŞTIRAN 1										
TOPLAM	0.191123	0.025056	0.164414	0.077419	0.554769	0.034953	0.022196	0.098602	0.019542	0.001393
GEÇERLİ	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
ORTALAMA	0.191123	0.025056	0.164414	0.077419	0.554769	0.034953	0.022196	0.098602	0.019542	0.001393
METAL KAMU SEKTÖRÜ İŞLETMELERİ TOPLAMI 1										
TOPLAM	0.191123	0.025056	0.164414	0.077419	0.554769	0.034953	0.022196	0.098602	0.019542	0.001393
GEÇERLİ	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
ORTALAMA	0.191123	0.025056	0.164414	0.077419	0.554769	0.034953	0.022196	0.098602	0.019542	0.001393
METAL ÖZEL										
	0.073963		0.040535	0.014186	0.732844	0.138319		0.005511	0.005108	0.030067
	0.030347	0.009991	0.020356		0.836435	0.050654				0.082562
										0.031811
	0.241527	0.052367	0.119435	0.006455	0.472622	0.102085	0.140939	0.029568		0.0068
	0.099069	0.014917	0.084151		0.810914	0.019125	0.020833	0.008925	0.007981	0.03315
	0.145226	0.027792	0.040815		0.207636	0.142379	0.094919			0.005932
	0.250614	0.17199	0.07824		0.716625					0.03276
	0.288461	0.06	0.228461		0.576923			0.08173		0.052884
	0.043809	0.024232	0.019373		0.67329	0.257854		0.027006		
	0.181361	0.03541	0.14595	0.043945	0.736893	0.02153	0.004727	0.005339	0.006201	
	0.14478	0.010643	0.134137		0.567627	0.248163	0.032769	0.015527		
	0.030409		0.030409		0.722277	0.030409		0.012343		
	0.205659			0.094271	0.105507		0.066182	0.011738	0.031145	0.174013
	0.099246		0.099246	0.065094	0.721044	0.063173	0.051441			
	0.048282	0.003783	0.044499	0.057644	0.751269	0.136793		0.006009		
	0.305263	0.08421	0.221052	0.147368	0.526315			0.021052		
	0.195341	0.015026	0.105184	0.105184	0.135236	0.112697	0.030052	0.007589	0.012021	
	0.076501	0.006241	0.07026		0.865216	0.052252	0.00603			
	0.095156	0.011628	0.082997	0.014326	0.883508			0.005182		0.001825
	0.095137	0.001881	0.004683	0.138436	0.742521	0.005663	0.008809	0.003775	0.005657	
	0.44385	0.048128	0.31016	0.139037	0.278074	0.016042	0.02139	0.026737	0.010695	0.064171
	0.073078	0.015621	0.057457		0.72329	0.149926		0.04271		0.010994
	0.07015	0.024339	0.04581	0.06334	0.713371	0.119859	0.096032	0.007496		
	0.116235	0.062527		0.198081	0.50029	0.01661	0.11612	0.035006	0.01566	0.001994

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

	İŞGÜCÜ GİDERLERİNİN			FİNANSMAN GİDERLERİ	HAMMADDE GİDERLERİ	DİĞER GİDERLERİN MALİYETLER İÇİNDEKİ PAYI				
						GEN. ÜRET.	GEN. YÖN.	AMORT.	BAK-ONAR	DİĞ. GİD
	(317+345)/35	3161/35	(3162+3163)/67	(337) / (35)	(324)/(35)	341/35	342/35	343/35	344/35	347/35
	0.155887	0.019518	0.109991		0.770257	0.060666			0.013188	
	0.114935	0.015242	0.051118	0.017045	0.817953		0.052708	0.002665		
	0.375101	0.174189	0.200912	0.047836	0.224199	0.084407	0.050595	0.038321	0.014327	
	0.422656		0.244836	0.090507	0.755163	0.053864	0.092787	0.070101	0.032058	0.072051
	0.073069	0.019066	0.054003	0.22511	0.398003	0.183327	0.103521	0.012274	0.00435	0.000258
	0.084492	0.023341	0.061151	0.239949	0.54922	0.049834	0.023341	0.050528		
	0.301019	0.040603	0.218098	0.07563	0.183739	0.077845	0.09693	0.215241	0.042544	0.007049
	0.051945	0.01296	0.021762		0.471798	0.002546	0.027141	0.0077	0.002645	0.00002
METAL ÖZEL 0-19 ARASI ELEMAN ÇALIŞTIRAN	32									
TOPLAM	5.191253	0.98645	2.945465	1.783344	18.306864	2.196022	1.137266	0.799726	0.204374	0.608341
GEÇERLİ	32	28	29	19	32	25	20	25	14	17
ORTALAMA	0.143104	0.037909	0.105195	0.09386	0.572089	0.08784	0.056863	0.030758	0.013624	0.035784
	0.107192	0.013018	0.094174	0.024212	0.65922	0.060529	0.040735	0.007295	0.01232	0.020778
	0.051223	0.011967	0.039255	0.012176	0.814845	0.102501		0.019253		
	0.036236	0.004084	0.032151	0.023513	0.417033		0.029273			
	0.020842	0.003841	0.017	0.012831	0.884213			0.002111		0.080002
	0.036153	0.01114	0.025		0.958555					
	0.096373	0.004532	0.028844	0.040749	0.374616	0.019878	0.00078	0.036333		
	0.146118	0.012689	0.066641	0.140297	0.51664	0.104549	0.06428		0.000121	
	0.104339	0.032741	0.071598	0.043789	0.739563			0.074357	0.004215	0.033895
	0.163561	0.009907	0.115711	0.018864	0.644421	0.111934	0.057784	0.002024		0.001408
	0.162217	0.021193	0.141024	0.060503	0.403145	0.151612	0.022186	0.026815		
	0.051589	0.009119	0.042247	0.006868	0.867648	0.01532	0.017613	0.009275	0.002813	0.028869

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

İŞGÜCÜ GİDERLERİNİN			FİNANSMAN GİDERLERİ	HAMMADDE GİDERLERİ	DİĞER GİDERLERİN MALİYETLER İÇİNDEKİ PAYI				
					GEN. ÜRET.	GEN. YÖN.	AMORT.	BAK-ONAR	DİĞ. GİD
(317+345)/35	3161/35	(3162+3163)/67	(337)/(35)	(324)/(35)	341/35	342/35	343/35	344/35	347/35
0.293081	0.87097	0.205984		0.533414	0.052491	0.10942	0.010692	0.000899	
0.183791	0.005417	0.06238	0.092861	0.514797	0.166454	0.011168	0.012679	0.010121	0.036851
0.097825	0.016	0.081825	0.158033	0.278661	0.086356	0.086356	0.053009		0.067045
0.045127	0.010817	0.026517	0.00041	0.803644	0.031392		0.004629	0.002058	0.020523
0.25966	0.023846	0.235814	0.095517	0.445546			0.163116		0.036158
0.124725			0.107603	0.14304	0.149373	0.08	0.39278		0.002476
0.115582			0.06408	0.560236	0.084519	0.071422	0.019527	0.082643	0.001982
0.065469	0.0186633	0.046835		0.552734	0.298459	0.055091	0.018732	0.007878	
0.028692	0.005804	0.022887	0.028461	0.807492	0.041245	0.010463	0.010089		0.089458
0.097671	0.018782	0.078888	0.292563	0.286627	0.032344		0.0201334		
0.225527	0.045444	0.180083	0.000277	0.669196	0.052053	0.027537	0.025406		
0.091593	0.017543	0.065333		0.687595	0.129963		0.00399	0.012252	
0.075188	0.011305	0.037064	0.085695	0.339641	0.353207		0.045271	0.001689	0.046961
0.102441		0.102441	0.041274	0.784997	0.052559	0.004061	0.009223	0.00271	0.002731
0.077183		0.077183	0.005772	0.845469			0.035086		0.03645
0.279013	0.073608	0.205405	0.016809	0.481132	0.005018	0.008732	0.069177	0.005911	0.134204
0.036893	0.012517	0.024375		0.907751	0.035314		0.02004		
0.083445		0.083445	0.006337	0.611679	0.083445	0.175165	0.039896		0.001013
0.133183	0.011425	0.121757	0.033526	0.535047	0.18582	0.072107	0.0393		
0.119787	0.020848	0.03752	0.087665	0.282315	0.07522	0.068786	0.007041		
0.128214	0.034289	0.0939925	0.030313	0.585442	0.154121	0.048332	0.053574		
0.201603	0.031109	0.036285	0.08999	0.536466	0.024694	0.022691	0.022367	0.005058	
0.320778	0.046516	0.186159	0.001131	0.535246	0.089562	0.04353	0.009751		
0.092353	0.004567	0.087785	0.072187	0.518355	0.11627	0.054062	0.114635		0.032135
0.016826	0.00239	0.012767	0.007603	0.895681	0.072563	0.004177	0.003147		
0.139823			0.133835	0.599544	0.09095		0.035842		
0.03068	0.010672	0.020007	0.022618	0.876213	0.048171	0.005806	0.014638	0.001871	
0.29257	0.037138	0.255431	0.048089	0.381789	0.160209	0.041191	0.037208	0.025191	
0.186985	0.073298	0.110839	0.021791	0.403687	0.270343	0.073298	0.028344	0.005775	0.00353
0.135831	0.012559	0.123272	0.146948	0.507774	0.158841	0.001742	0.040418	0.008443	
0.192544	0.038222	0.07311	0.012759	0.393697			0.020863	0.039043	
0.217613	0.068174	0.149439		0.317117			0.007289		0.284852
0.121987	0.032924	0.089062		0.74999	0.080353	0.034717	0.012951		
METAL ÖZEL 20 - 49 ARASI ELEMAN ÇALIŞTIRAN 44									
TOPLAM	5.589526	0.908493	3.80947	2.195996	25.651913	3.747632	1.395359	1.663507	0.26082	0.984611
	44	38	41	37	44	36	30	44	21	20
GEÇERLİ ORTALAMA	0.127034	0.023294	0.088592	0.054899	0.582998	0.1041	0.042283	0.040573	0.011855	0.044755

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

	İŞGÜCÜ GİDERLERİNİN			FİNANSMAN GİDERLERİ	HAMMADDE GİDERLERİ	DİĞER GİDERLERİN MALİYETLER İÇİNDEKİ PAYI				
	(317+345)/35	3161/35	(3162+3163)/67	(337)/(35)	(324)/(35)	341/35	342/35	343/35	344/35	347/35
	0.22362	0.084182	0.139079	0.183508	0.286807	0.109246	0.048952	0.138479		0.009743
	0.200426	0.019038	0.046807	0.009372	0.647819	0.062998	0.039112	0.014513	0.002381	0.003754
	0.12424	0.008169	0.050834	0.030383	0.587276	0.046032	0.039003	0.026363	0.012943	0.025349
		0.171994		0.014141	0.423338	0.23324	0.130382	0.024167		0.002651
METAL ÖZEL										
	0.177291	0.052688	0.105479	0.104581	0.44198	0.137425	0.090752	0.018699	0.003338	0.025929
	0.264566	0.013982	0.148911	0.14306	0.387591	0.038336	0.074088	0.071706	0.002991	
	0.169268	0.048353	0.1209		0.503176	0.060545	0.209812	0.019428		0.02524
	0.282163	0.05285	0.158407	0.032387	0.44645	0.063155	0.002019	0.09092	0.005908	
	0.089002	0.018351	0.059556	0.096974	0.703492		0.029788	0.050433	0.030309	
	0.293167	0.076236	0.140697	0.176439	0.268348	0.00097	0.097287	0.146869	0.019075	
	0.05746	0.018622	0.038838	0.098481	0.714706	0.039801	0.018622	0.014675		0.056215
	0.240619	0.056845	0.183774	0.060812	0.318043	0.191962	0.129341	0.028242	0.010006	0.02097
	0.085451	0.007731	0.044895	0.017871	0.818522	0.026201	0.013946	0.036696	0.00131	
	0.112255	0.012612	0.097054	0.027822	0.776687	0.046074	0.007379	0.022111	0.00572	0.001947
	0.218207	0.03219	0.058906	0.002111	0.611442	0.013904	0.005797	0.134728	0.013806	
	0.157087	0.021667	0.129369	0.088702	0.304063	0.374007	0.053441	0.026742	0.011587	
	0.157337	0.039731	0.117606	0.220635	0.41963	0.121031	0.027968	0.053405		
	0.17283	0.066784	0.106394	0.077817	0.656834	0.016535	0.016398	0.030672	0.001215	0.086557
	0.117954	0.013821	0.104133	0.045518	0.712866	0.01874	0.023127	0.057913	0.010513	0.013365
	0.233745	0.126727	0.091849	0.075122	0.33507	0.191142	0.072532	0.065806	0.026579	
	0.321553	0.075426	0.246127		0.562939		0.053209	0.062227		0.000069
METAL ÖZEL 50 - 99 ARASI ELEMAN ÇALIŞTIRAN	21									
TOPLAM	3.149955	1.178028	2.458318	1.819613	10.929079	1.889732	1.244388	1.21699	0.160008	0.345043
GEÇERLİ	20	21	20	19	21	19	21	21	15	12
ORTALAMA	0.157497	0.056096	0.122915	0.095769	0.520432	0.099459	0.059256	0.057951	0.010667	0.028753

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

	İŞGÜCÜ GİDERLERİNİN			FİNANSMAN GİDERLERİ	HAMMADDE GİDERLERİ	DİĞER GİDERLERİN MALİYETLER İÇİNDEKİ PAYI				
						GEN. ÜRET.	GEN. YÖN.	AMORT.	BAK-ONAR	DİĞ. GİD
	(317+345)/35	3161/35	(3162+3163)/67	(337) / (35)	(324)/(35)	341/35	342/35	343/35	344/35	347/35
	0.028226	0.017569	0.003675	0.356817	0.455659	0.008589	0.08013	0.0577447	0.001325	0.04003
	0.153635	0.01944		0.104606	0.645178	0.056631	0.019132	0.020051	0.000765	
	0.159512	0.069242	0.090269	0.028794	0.368734	0.106357	0.160138	0.171028		0.005434
	0.264234	0.038812	0.183441	0.112927	0.263442		0.056973	0.119305	0.071312	0.031523
	0.24381	0.077584	0.148171	0.004306	0.362009	0.037851	0.086544	0.038206	0.013811	0.003212
	0.277953	0.039127	0.238826	0.030096	0.460904	0.155995	0.047898	0.027152		
	0.151293	0.062963	0.08567	0.250651	0.734135				0.008827	0.046385
	0.042587		0.042587	0.118891	0.814399	0.007856	0.002368	0.003024	0.009047	0.001825
	0.253384	0.002188	0.058522	0.088406		0.009215		0.028514		
	0.175104	0.023411	0.137382	0.018919	0.650457	0.059293	0.026195	0.024872	0.001203	0.005362
	0.116476	0.021696	0.09056	0.11871	0.509506	0.196438	0.015238	0.018445	0.004213	0.013863
	0.113227	0.021652	0.054133		0.609255	0.194315	0.009194	0.051328	0.022679	0.050612
	0.118526	0.008255	0.11027		0.524461	0.344329	0.012682			
	0.201568	0.7141	0.130158	0.2044791	0.429454	0.061652	0.101382	0.042103	0.020583	0.089946
	0.05749	0.019834	0.037655	0.076026	0.808379		0.019557	0.022611		0.015934
	0.241664	0.082952	0.158712	0.055967	0.564991	0.042351	0.001342	0.05053	0.008062	0.035089
	0.226978	0.120614	0.106363	0.114953	0.284228	0.148745	0.15674	0.068353		
METAL ÖZEL										
METAL ÖZEL 100 - 199 ARASI ELEMAN ÇALIŞTIRAN		17								
TOPLAM	2.565555	0.699677	1.714986	1.68486	8.4856	1.436027	0.80001	0.742969	0.161827	0.339215
GEÇERLİ	17	16	16	15	16	14	15	15	11	12
ORTALAMA	0.150915	0.043729	0.107186	0.112324	0.53035	0.102573	0.053334	0.049531	0.014711	0.028267
	0.099926	0.025807	0.074118	0.119377	0.396187	0.183914	0.063551	0.129338	0.07703	0.042042
	0.174985	0.014938	0.160046	0.007466	0.645279	0.065279	0.035552	0.071437		
	0.047105	0.01535	0.031754	0.024724	0.827338	0.026765	0.066697	0.007368		
	0.055491	0.009245	0.046246		0.696497	0.155746	0.023673	0.005482	0.050461	0.012646
	0.145855	0.044407	0.101447	0.193658	0.425059	0.04549	0.089502	0.100433		
	0.171761	0.091397	0.080364	0.229199	0.491473	0.006507	0.033536	0.028035	0.006179	0.02296
	0.226521	0.097634	0.12887	0.222091	0.421421	0.209025	0.109348	0.084674	0.011057	0.00404
	0.190671	0.033098	0.146393	0.2855	0.33317	0.0783	4763	0.030411	0.023561	0.010753
	0.045298	0.006834	0.038463	0.067271	0.85462		0.01568	0.013719	0.003409	
	0.175832	0.067967	0.107865		0.118143	0.074571	0.104198	0.086465		
METAL ÖZEL 200 - 499 ARASI ELEMAN ÇALIŞTIRAN		10								
TOPLAM	1.333445	0.406677	0.915583	1.149286	5.209187	0.845597	0.609237	0.632164	0.103939	0.102654
GEÇERLİ	10	10	10	8	10	9	10	10	6	5
ORTALAMA	0.133344	0.040667	0.091558	0.14366	0.520918	0.093955	0.055385	0.057469	0.014848	0.017109

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

	İŞGÜCÜ GİDERLERİNİN			FİNANSMAN GİDERLERİ	HAMMADDE GİDERLERİ	DİĞER GİDERLERİN MALİYETLER İÇİNDEKİ PAYI				
						GEN. ÜRET.	GEN. YÖN.	AMORT.	BAK-ONAR	DİĞ. GİD
	(317+345)/35	3161/35	(3162+3163)/67	(337) / (35)	(324)/(35)	341/35	342/35	343/35	344/35	347/35
	0.042808	0.019064	0.023744	0.045161	0.889215	0.006238	0.005771	0.007358	0.002784	0.000722
	0.125664	0.019958	0.105706	0.127097	0.462881	0.035284	0.012525	0.018556		0.022556
METAL ÖZEL 500 - 999 ARASI ELEMAN ÇALIŞTIRAN 2										
TOPLAM	0.168472	0.039022	0.12945	0.172258	1.352096	0.0411522	0.018235	0.025914	0.002784	0.023278
GEÇERLİ	2	2	2	2	2	2	2	2	1	2
ORTALAMA	0.084236	0.019511	0.064725	0.086129	0.676048	0.020761	0.009117	0.012957	0.002784	0.011639
	0.133397			0.03846	0.519415	0.158106	0.037593	0.113025		
	0.113193	0.018882	0.094311	0.020037	0.624358	0.057014	0.037058	0.020793	0.013397	0.012584
	0.080868	0.026428	0.053605	0.083177	0.705876	0.013564	0.018126	0.008584	0.002716	0.087085
	0.056591	0.014357	0.042234	0.045065	0.845684	0.019867	0.012896	0.016492	0.003401	0.011032
	0.061478			0.130709	0.677137	0.040008	0.020396	0.043771	0.007109	0.019388
	0.110562	0.039883	0.070678	0.099453	0.663375		0.029588	0.058859		0.037759
METAL ÖZEL 100 + ARASI ELEMAN ÇALIŞTIRAN 6										
TOPLAM	0.556089	0.09955	0.260828	0.416901	4.035845	0.282559	0.156057	0.261524	0.026623	0.167848
GEÇERLİ	6	4	4	6	6	5	6	6	4	5
ORTALAMA	0.092681	0.024887	0.065207	0.069483	0.67264	0.057711	0.026009	0.043587	0.006655	0.033569
METAL ÖZEL SEKTÖRÜ İŞLETMELERİ TOPLAMI 131										
TOPLAM	18.554295	4.596264	12.832583	7.537398	73.970584	10.445091	5.360552	5.102796	0.920375	2.57099
GEÇERLİ	131	119	122	106	131	110	104	118	71	73
ORTALAMA	0.141638	0.037674	0.103964	0.071107	0.56466	0.094955	0.051543	0.043244	0.012963	0.035219
METAL SEKTÖRÜ İŞLETMELERİ TOPLAMI 132										
TOPLAM	18.745418	4.62132	12.996997	10.724799	74.525353	10.480044	5.382748	5.201398	0.939917	2.572383
GEÇERLİ	132	120	123	107	132	111	105	119	72	74
ORTALAMA	0.14201	0.038719	0.103291	0.100231	0.564586	0.094414	0.051264	0.043709	0.013054	0.034761
GENEL TOPLAM										
TOPLAM	24.401498	5.863899	17.531201	17.248021	97.444171	17.158038	6.972821	8.125847	0.964966	2.636199
GEÇERLİ	180	168	170	151	180	155	149	163	95	95
ORTALAMA	0.135563	0.034904	0.103124	0.114215	0.541356	0.110697	0.046797	0.049851	0.010157	0.027449

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

EK-5:İŞLENMİŞ VERİLER : KAPASİTE-İŞGÜCÜ DEVRİ-VERİMLİLİK

	KAPASİTE	İŞGÜCÜ DEVRİ	VERİML.
	213	435/234	24/234
TEKSTİL KAMU		0.006	7425846.65
		0.022	11065337.1
		0.635	3965818.01
		0.045	9591890.33
		0.015	8726057.64
		0.046	11750486.8
		0.015	15663678.3
TEKSTİL KAMU 1000+ ARASI ELEMAN ÇALIŞTIRAN 7			
TOPLAM	466	0.784	67189114.8
GEÇERLİ	6	7	7
ORTALAMA	77.67	0.112	9741302.11
TEKSTİL KAMU SEKTÖRÜ İŞLETMELERİ TOPLAMI 7			
TOPLAM		0.784	67189114.8
GEÇERLİ		7	7
ORTALAMA		0.112	9741302.11
TEKSTİL ÖZEL			
	33	0.4	18300000
	22	0.307	3653487.53
	66	0.105	
TEKSTİL ÖZEL 0-19 ARASI ELEMAN ÇALIŞTIRAN 3			
TOPLAM	121	0.812	21953487.5
GEÇERLİ	3	3	2
ORTALAMA	40.33	0.27	10976743.8
	27	0.25	21335437.7
	46	0.863	71002622.2
	33	0.434	12313.3
	60	0.08	11804144
			4175359.15
		0.566	8695471.2
			10817067.8
		0.25	23548971.9
TEKSTİL ÖZEL 20-49 ARASI ELEMAN ÇALIŞTIRAN 8			
TOPLAM	150	2.443	151391387
GEÇERLİ	4	8	8
ORTALAMA	46.33	0.305	18923923.4
		1.051	7381190.96
		0.381	11899670.1
	29		
	70		
TEKSTİL ÖZEL 50-99 ARASI ELEMAN ÇALIŞTIRAN 2			
TOPLAM	99	1.432	19280861.1
GEÇERLİ	2	2	2
ORTALAMA	49.5	0.716	9640430.55
		0.09	17225407.5
TEKSTİL ÖZEL 100-199 ARASI ELEMAN ÇALIŞTIRAN 1			
TOPLAM	60	0.09	17225407.5
GEÇERLİ	1	1	1
ORTALAMA	60	0.09	17225407.5

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

	90	0.048	9861821.68
	80	0.07	19057152.5
	80	0.017	4880570.08
	95	0.269	29911561.3
	90	0.273	26825744.5
	85		13097201.7
	80	0.875	
	88		24629131
		0.256	67218745.6
		0.296	12089523.1
TEKSTİL ÖZEL 200 - 499 ARASI ELEMAN ÇALIŞTIRAN		10	
TOPLAM	688	22.104	207571451
GEÇERLİ	8	10	9
ORTALAMA	86	0.21	23063494.6
634		0.182	26121848.2
TEKSTİL ÖZEL			
		0.493	28891863.5
			25334822
TEKSTİL ÖZEL 500 - 999 ARASI ELEMAN ÇALIŞTIRAN		3	
TOPLAM		0.675	80348533.8
GEÇERLİ		3	3
ORTALAMA		0.225	26782844.6
	75	0.05	18982996.6
	97		21350697.7
	78		17875367
	84		42900231.4
	92		17286944.7
			18315322.6
			25982103.6
			11301438.1
			25258557.1
			22877984.4
		0.033	14215622.1
			28410290.2
		0.225	27431105.8
			11218786.5
			16745205.5
			7869212.67
		0.061	13030065.8
			21329735.7
			39592586.8
TEKSTİL ÖZEL 1000 + ARASI ELEMAN ÇALIŞTIRAN		19	
TOPLAM	426	0.369	401974254
GEÇERLİ	5	19	19
ORTALAMA	85.2	0.019	21156539.7
TEKSTİL ÖZEL SEKTÖRÜ İŞLETMELERİ TOPLAMI		46	
TOPLAM	1544	7.925	899745383
GEÇERLİ	25	46	44
ORTALAMA	68.66	0.172	20448796.7
TEKSTİL SEKTÖRÜ İŞLETMELERİ TOPLAMI		53	
TOPLAM	2010	8.709	907934408
GEÇERLİ	29	53	51
ORTALAMA	70.52	0.164	18979187.8

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

METAL KAMU			
	66	0.043	15362546.7
MEKAL KAMU 500 - 999 ARASI ELEMAN ÇALIŞTIRAN 1			
TOPLAM	66	0.043	15362546.7
GEÇERLİ	1	1	1
ORTALAMA	66	0.043	15362546.7
METAL KAMU SEKTÖRÜ İŞLETMELERİ TOPLAMI 1			
TOPLAM	66	0.043	15362546.7
GEÇERLİ	1	1	1
ORTALAMA	66	0.043	15362546.7
METAL ÖZEL			
	38	0.5	9436872.5
	40	0.25	5080790
	70	0.166	
	33		15618964
	50	0.142	
	30		14857142.9
	35		8571428.57
	45	0.125	3750
	34	0.222	9444444.44
	20		4968678.18
	23		32421480.5
	80	0.181	58666414.5
	27	0.272	5686268.18
	50	0.272	10909090.9
	64		
	53	0.166	14629747.5
	34	0.25	
	40	1	3294778.33
	51	0.615	10372821.3
	23	0.615	3846153.84
	25		5248708.71
	70		5969896.07
	80	0.142	8052649.28
	45	0.714	11428571.4
	70	0.642	7142857.14
	22	0.214	8070483.92
	67	0.2	19783487.7
	56		255947884
	60	0.066	
	53	0.266	5716666.66
	22	0.25	5702647.75
		0.25	2174968.75
		0.117	4165697.05
		0.235	
		0.235	22268588.2
		0.352	
		0.222	4878388.88
		1.833	3673521.33
		0.052	414287346
		0.157	11002421.1
METAL ÖZEL 0 - 19 ARASI ELEMAN ÇALIŞTIRAN 40			
TOPLAM	1316	10.723	1007069859
GEÇERLİ	31	40	33
ORTALAMA	45.48	0.268	30517268.5

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

	50	0.1	12000000
	24	0.238	9138373.47
	33	0.38	9985392.85
	33	0.333	17860018
	50	0.238	27497200.4
	46	0.09	12021392.9
	20	0.272	
	14	0.045	35438692.1
	20	0.954	8998339.81
	26		
METAL ÖZEL	31		
	50	0.304	
	30	0.652	80304.34
	64	0.333	2721019.41
	30	0.208	
	51	0.125	45596541.7
	27		
	51	0.2	7262069.92
	22	0.32	15028873.8
	34	0.12	12933544.4
	27	0.12	9694276.24
	27	1.814	58076189.9
	42	0.148	3158942.74
	44	0.178	5485509.25
	20	0.103	6215886.55
	28	0.172	5173622.13
	20	0.166	19646183.4
	26		4282383.3
	26	0.225	11330966.5
	33	0.625	15985186
	25	0.062	15434908.7
	42	0.062	
	23	0.235	18196117.6
	20	0.088	
	20	0.057	24063967.1
	31	0.857	7128472.71
	20	0.685	24422597.8
	30	0.305	4881083.33
	30	0.527	13604013.1
	40	0.138	7912967.88
	54	0.243	3579243.24
	27	0.459	8351010.21
	33	0.23	7179487.17
		0.076	24759340.6
		0.046	9403764.51
			3998820.97
		0.09	89995549.3
		0.136	6274020.13
		0.113	35500000
		0.155	9448820.57
		0.26	10946050.5
		0.106	3914511.38
		0.148	17463721.8
		0.145	
		0.224	7718709.93
METAL ÖZEL 20 - 99 ARASI ELEMAN ÇALIŞTIRAN 53			
TOPLAM	1190	13.91	717762088
GEÇERLİ	43	53	46
ORTALAMA	31.73	0.262	15603523.6

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

	0.14	
		3192307.69
	0.15	30386698.1
	0.24	18945519.2
		8572470.22
METAL ÖZEL		
	0.41	21498642.9
	1.192	15543407.4
		6207709
		8677535.27
	0.067	7299308.94
	0.311	6404761.6
	0.323	
	0.046	
	0.238	
		14238656.4
	0.5	6597837.95
	0.271	19806557.1
	0.328	7554010.08
	0.434	
	0.195	17742426.8
	0.158	
	0.188	13102095.1
		15656744.2
		11619281.8
	0.204	13723485
	0.072	9699153.91
	0.316	13992003.7
	0.252	
		6337905.04
METAL ÖZEL 50 - 99 ARASI ELEMAN ÇALIŞTIRAN 29		
TOPLAM 954	6.035	276798517
GEÇERLİ 24	29	22
ORTALAMA 39.78	0.208	12581750.8
	0.242	188194723
		6269491.2
		25239272.7
	0.616	16972102.6
	0.221	6850442.25
		12668313
	0.088	18833841.7
	0.348	
	0.544	9912584.55
		33005390.1
	0.18	21872765.5
	0.15	6982897.02
	0.046	
	0.309	14892123.8
	0.432	
	0.024	18448484.8
	0.575	398064694
	0.494	11015187.7
		5488211.34
METAL ÖZEL		
METAL ÖZEL 100 - 199 ARASI ELEMAN ÇALIŞTIRAN 19		
TOPLAM 585	4.269	794710526
GEÇERLİ 12	19	16
ORTALAMA 48.75	0.224	49669407.8

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

		0.43	10638112.7
			21884899.5
			21858566.7
		0.237	7488986.78
		0.258	7566768.38
			16939671.9
		0.306	12629798.9
		0.046	9134842.34
		0.184	10729358.9
		0.007	27348236.6
			4718588.23
METAL ÖZEL 200 - 499 ARASI ELEMAN ÇALIŞTIRAN 11			
TOPLAM	341	1.468	150937831
GEÇERLİ	7	11	11
ORTALAMA	48.71	0.133	13721621
			111665498
		0.141	2974738.87
METAL ÖZEL 500 - 999 ARASI ELEMAN ÇALIŞTIRAN 2			
TOPLAM	57	0.141	114640237
GEÇERLİ	2	2	2
ORTALAMA	28.5	0.07	57320118.7
			12418987.4
		0.11	21217977.2
		0.076	34303780.7
			46146090.4
			45223290.5
			30731640.1
METAL ÖZEL 1000 + ARASI ELEMAN ÇALIŞTIRAN 6			
TOPLAM	179	0.186	190041766
GEÇERLİ	3	6	6
ORTALAMA	59.67	0.031	31673627.7
METAL ÖZEL SEKTÖRÜ İŞLETMELERİ TOPLAMI 160			
TOPLAM	4891	36.732	3251960824
GEÇERLİ	122	160	136
ORTALAMA	40.09	0.229	23911476.6
METAL SEKTÖRÜ İŞLETMELERİ TOPLAMI 161			
TOPLAM	4956	36.775	3297323371
GEÇERLİ	123	161	137
ORTALAMA	40.3	0.228	23849075.7
GENEL TOPLAM			
TOPLAM	7001	45.484	4235257869
GEÇERLİ	152	214	188
ORTALAMA	46.06	0.212	22527967.4

EK-5: İŞLENMİŞ VERİLER : MALİ ORANLAR

SINIFLAMA SEKTÖR ELEMAN	ÖZSERMAYE / AKTİF TOP.	K.V. BORÇLAR / AKTİF TOP.	U. V. BORÇ. / AKTİF TOP.	K.V.BORÇ. / ÖZSERMAYE	U.V. BORÇ. / ÖZSERMAYE	ÖZSERMAYE / MAD. D. VAR.	MAD. D.VAR. / U. V. BORÇ.	ÖD. SERM. / ÖZSERM.
TEKSTİL KAMU								
	0.14182	0.30703	0.551149	2.164926	3.886253	4.820947	1.240512	0.016635
	0.555806	0.098179	0.346014	0.176643	0.622544	1.298705	2.086123	0.309027
	0.119514	0.318916	0.561568	2.668427	4.698733	6.902784	1.469073	0.152226
	0.494493	0.180907	0.324598	0.365844	0.656425	1.185904	1.38113	0.588437
	0.493569	0.50643	0.000001	1.026058		0.011939		0.947597
TEKSTİL KAMU 100+ ARASI ELEMAN ÇALIŞTIRAN 5								
TOPLAM	1.805202	1.411462	1.783329	6.401898	9.863955	14.220369	7.983447	2.01392
GEÇERLİ	5	5	5	5	4	5	5	5
ORTALAMA	0.36104	0.282292	0.356665	1.280379	2.465988	2.844073	1.596689	0.402784
TEKSTİL KAMU SEKTÖRÜ İŞLETMELERİ TOPLAMI 5								
TOPLAM	1.805202	1.411462	1.783329	6.401898	9.863955	14.220369	7.983447	2.01392
GEÇERLİ	5	5	5	5	4	5	5	5
ORTALAMA	0.36104	0.282292	0.356665	1.280379	2.465988	2.844073	1.596689	0.402784
TEKSTİL ÖZEL								
	0.447229	0.55277		1.235987		0.002097		0.303951
						0.666666		1
						3.249728		0.759756
TEKSTİL ÖZEL 0 - 19 ARASI ELEMAN ÇALIŞTIRAN 3								
TOPLAM	0.447229	0.55277		1.235987		3.918491		2.063707
GEÇERLİ	1	1		1		3		3
ORTALAMA	0.447229	0.55277		1.235987		1.306163		0.687902
						0.119481		1
	0.590759		0.40924		0.692737	0.767753	1.108289	0.737373
	0.842753	0.157246		0.186586		0.498435		0.635638
	0.340537	0.623118	0.036344	1.829811	0.106726	0.287844	2.697025	0.209429
	0.513987		0.498322		0.969523	4.387053	4.524959	0.957076
	0.778321	0.207981	0.013696	0.267218	0.017597	0.686654	39.020713	0.505776
						3.50906		0.810917
	0.270636	0.056624	0.672739	0.209227	2.485768	4.069418	1.637086	0.722676
TEKSTİL ÖZEL 20 - 49 ARASI ELEMAN ÇALIŞTIRAN 8								
TOPLAM	3.336993	1.044969	1.630341	2.492842	4.272351	14.325698	48.988072	5.578885
GEÇERLİ	6	6	6	4	5	8	5	8
ORTALAMA	0.556165	0.174161	0.271723	0.62321	0.85447	1.790712	9.797614	0.69736

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

	0.413692	0.586307		1.417251		2.677934		0.756802
						1.560801		0.606033
TEKSTİL ÖZEL 50 - 99 ARASI ELEMAN ÇALIŞTIRAN 1								
TOPLAM	0.413692	0.586307		1.417251		4.238735		1.362835
GEÇERLİ	1	1		1		2		2
ORTALAMA	0.413692	0.586307		1.417251		2.119367		0.681417
	0.296416	0.58233	0.11635	1.981108	0.392523	3.782662	9.63678	0.196261
TEKSTİL ÖZEL 100 - 199 ARASI ELEMAN ÇALIŞTIRAN 1								
TOPLAM	0.296416	0.58233	0.11635	1.981108	0.392523	3.782662	9.63678	0.196261
GEÇERLİ	1	1	1	1	1	1	1	1
ORTALAMA	0.296416	0.58233	0.11635	1.981108	0.392523	3.782662	9.63678	0.196261
	0.792376	0.351683		0.443833		0.921594		0.267363
	0.685885	0.159737	0.154377	0.232892	0.225077	0.257838	1.145557	0.97437
						1.005387		0.723673
	0.101544	0.854013	0.44441	8.410209	0.437653	2.788193	6.370776	0.194495
				4.258637	1.571313	4.797336	3.053073	0.662443
	0.30294	0.444586	0.252472	1.467571	0.833405	2.083994	2.500575	0.443262
	0.388914	0.413721	0.201566	1.063785	0.518279	1.849828	3.569172	0.336506
	0.128879	0.814661	0.056459	6.32112	0.438079	2.50645	5.721454	0.586746
	0.97579	0.024209		0.02481		0.126829		0.031013
TEKSTİL ÖZEL 200 - 499 ARASI ELEMAN ÇALIŞTIRAN 9								
TOPLAM	3.376328	3.06261	0.709315	22.222857	4.023806	16.337449	22.360607	4.219871
GEÇERLİ	7	7	7	8	6	9	6	9
ORTALAMA	0.482332	0.437515	0.10133	2.777857	0.670634	1.815272	3.726767	0.468874
						3.195533		1
TEKSTİL ÖZEL								
	0.142631	0.7071	0.103229	4.957532	0.72375	2.496737	3.44972	0.599369
	0.345637	0.102074	0.343311	0.295322	0.99327	0.001781	0.001794	0.000085
TEKSTİL ÖZEL 500 - 999 ARASI ELEMAN ÇALIŞTIRAN 3								
TOPLAM	0.488268	0.809174	0.44654	5.252854	1.71702	5.694051	3.451514	1.599454
GEÇERLİ	2	2	2	2	2	3	2	3
ORTALAMA	0.244134	0.404587	0.22327	2.626427	0.85851	1.898017	1.725757	0.533151

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

	0.47485	0.257001	0.277075	0.541225	0.5835	1.733495	2.970855	0.394437
	0.557853	0.315248	0.126897	0.565108	0.227474	1.334598	5.867016	0.650547
	0.263223	0.278123	0.458652	1.056608	1.742446	3.300229	1.89402	1
	0.191171	0.747354	0.061473	3.909337	0.321561	4.368019	13.583775	0.375802
	0.414538	0.236047	0.349414	0.569423	0.8429	1.59647	1.89402	0.483745
	0.432279	0.459323	0.108396	1.062563	0.250756	0.002033	0.00811	0.573915
	0.336975	0.540663	0.122361	1.60446	0.36118	0.637103	1.754534	0.372979
	0.257851	0.722431	0.019717	2.801732	0.076467	2.116922	27.683898	0.18696
	0.271151	0.631912	0.09692	2.330474	0.357441	1.329637	3.71987	0.224728
	0.487863	0.409051	0.103084	0.838453	0.211298	1.441259	6.820971	0.051985
	0.296059	0.229806	0.474133	0.776216	1.601479	2.884998	1.801458	0.448495
	0.314292	0.610134	0.075573	1.941291	0.240454	2.0477	8.515975	0.974658
	0.2456	0.628944	0.127494	2.582294	0.523461	1.580787	3.019874	0.271119
	0.432672	0.3042	0.263126	0.703073	0.608142	1.80642	2.970389	0.411039
	0.468811	0.421474	0.264716	0.899028	0.564653	0.734085	1.300062	0.81964
	0.32826	0.507662	0.164076	1.546525	0.499838	1.987715	3.976716	0.416597
	0.334473	0.000553	0.000112	0.001653	0.000336	1.050006	3124.64136	0.000655
	0.403451	0.390269	0.206278	0.967327	0.511284	1.829605	3.578446	0.365333
	0.378222	0.45267	0.163509	1.211634	0.432311	2.313053	5.350431	0.672291
TEKSTİL ÖZEL 1000+ ARASI ELEMAN ÇALIŞTIRAN 19								
TOPLAM	6.887554	8.148462	3.463006	25.908424	9.958919	34.094134	3221.35178	8.694925
GEÇERLİ	19	19	19	19	19	19	19	19
ORTALAMA	0.362502	0.428866	0.182263	1.363601	0.524153	1.794428	169.544483	0.457627
TEKSTİL ÖZEL SEKTÖRÜ İŞLETMELERİ TOPLAMI 45								
TOPLAM	15.246477	14.168407	6.365552	60.511323	20.364619	82.39122	3305.78876	23.715938
GEÇERLİ	37	37	37	36	33	45	33	45
ORTALAMA	0.401223	0.393566	0.192895	1.68087	0.617109	1.830916	100.175416	0.52702
TEKSTİL SEKTÖRÜ İŞLETMELERİ TOPLAMI 50								
TOPLAM	18.873747	15.579869	8.148881	66.913221	30.228574	97.442109	3313.7722	26.564789
GEÇERLİ	41	41	41	41	38	50	38	50
ORTALAMA	0.438324	0.379996	0.198753	1.632029	0.816988	1.910629	87.204531	0.520878
METAL KAMU								
	0.363048	0.468011	0.168939	1.289114	0.465334	1.121415	2.409909	0.572951
METAL KAMU 500-999 ARASI ELEMAN ÇALIŞTIRAN 1								
TOPLAM	0.363048	0.468011	0.168939	1.289114	0.465334	1.121415	2.409909	0.572951
GEÇERLİ	1	1	1	1	1	1	1	1
ORTALAMA	0.363048	0.468011	0.168939	1.289114	0.465334	1.121415	2.409909	0.572951

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

					0.139742		0.008091
					12.5		
					0.874803		0.262917
					0.990099		0.825082
0.157431	0.083971	0.758596	0.533388	4.818591	0.812699	0.168659	0.345304
					28.333333		1
					0.062981		1
0.287666	0.707154	0.005179	2.458249	0.018003	0.20555	11.417017	0.066834
					0.436978		0.043697
					0.26475		0.378214
0.228971	0.51197	0.2583	2.235954	1.870732	0.147829	0.079022	0.324089
0.287083	0.374735	0.338181	1.305319	1.177992	0.726185	0.61646	0.507803
					154.68922		1
0.050632	0.949367		18.75		18.75		1
					0.8988		1
					0.407866		0.68971
					0.331874		0.023191
0.04148	0.958519		23.107846		17.726053		0.495168
					3		1
0.425302	0.563011	0.011685	1.32379	0.27476	1.80599	65.729498	0.336079
0.419065	0.580934		1.386262		0.45975		0.020376
0.236979	0.65238	0.110639	2.752898	0.466873	1.628991	3.489151	
					2		1
					0.178241		0.013868
0.757994	0.242005		0.31927		0.50283		0.345075
					1.465737		0.42672

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

						0.789629		1
	0.171738	0.824345	0.003915	4.8	0.0228	1.712	75.087719	1
	0.622893	0.377106				2.388266		0.389647
						1.373884		0.234763
METAL ÖZEL 0-19 ARASI ELEMAN ÇALIŞTIRAN 30								
TOPLAM	3.687234	6.825497	1.475975	74.496591	8.402467	256.155086	156.587526	16.08928
GEÇERLİ	12	12	12	12	7	30	7	30
ORTALAMA	0.307269	0.568791	0.122997	5.321185	1.200352	8.004846	22.369646	0.536309
	0.389	0.095808	0.51497	0.246153	1.323076	4	3.023255	1
						0.166239		0.002557
						14.636336		
						0.336654		0.31069
	0.866149	0.13385		0.154534				0.05759
						3.609854		0.086636
	0.78676	0.046499	0.156674	0.059102	0.211932	0.572656	2.702069	0.000182
	0.202008	0.142491	0.6555	0.705374	3.24492	1.181379	0.36407	0.112579
	0.867163	0.132836		0.153184				0.614152
	0.047829	0.95217		19.907381		3.715396		1
	0.213701		0.786298		3.679428	0.689946	0.187514	0.115687
	0.499906	0.500093		1.000374		0.484972		0.088516
	0.959385	0.040614		0.042334		0.317992		0.227382
	0.670006	0.329993		0.492522		0.099245		0.100747
	0.064115	0.935884		14.596851		23.329124		1
	0.775492		0.224507		0.289502	0.201948	0.69757	0.044997
						2.684447		0.731429
	0.827302	0.172697		0.208748		1.946077		0.343424
						1.977431		0.638884
						0.701161		0.144987
	0.035847	0.642187	0.321964	17.914267	8.981428	4.982427	0.554747	0.081567
	0.229662	0.770337		3.354222		0.64954		0.945473

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

						2.104504		0.344342
	0.940812	0.059187		0.062911				0.260408
	0.404542	0.595457		1.47193		2.085775		0.054905
	0.323727	0.676272		2.089016		1.643124		0.634833
						1.029553		0.130775
	0.259852	0.740147		2.84834		0.769507		0.095444
						1.592105		0.026709
						37.255333		1
	0.729106	0.270893		0.371542		1.089317		0.150251
	0.256865	0.743134		2.893092		0.659861		0.87724
						1.06404		0.008071
	0.329229	0.666311	0.004458	2.023854	0.013543	1.271078	93.853745	0.20773
	0.778732	0.221268		0.284139		0.489096		0.018917
	0.030196	0.871515	0.098288	28.861451	3.254957	24.891297	7.647196	0.052405
						1.987735		0.010844
	0.32097	0.679029	0.051846	2.115549	0.161529	1.762823	10.913325	0.738226
	0.649404	0.350595		0.539872		0.887817		0.605356
	0.634304	0.365695		0.57653		0.926725		0.506881
	0.506237	0.493763		0.97536		0.407072		0.606503
						15.247545		1
	0.48044	0.519559		1.081421		0.402905		0.007436
						0.355718		0.728675
MEKAL ÖZEL 20 - 49 ARASI ELEMAN ÇELİŞTİRAN 43								
TOPLAM	14.655962	12.148284	2.824571	106.857762	21.698062	167.344403	121.672423	16.521847
GEÇERLİ	29	29	29	27	10	41	9	43
ORTALAMA	0.505378	0.418906	0.097399	3.68475	2.169606	3.803281	12.167242	0.35917

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

	1					0.598261		0.066473
	0.965046	0.034953		0.036219		0.161197		0.05959
	0.192524	0.750457	0.057019	3.897887	0.296166	1.555238	5.251226	0.296558
	0.138553	0.861446		6.21745				0.010642
	0.399816	0.600183	0.000001	1.501145		0.676831		0.284916
	0.370816	0.602169	0.027013	1.6239	0.072849	1.771336	24.315165	0.254978
	0.728455	0.269498	0.002046	0.369958	0.002809	0.695745	247.617439	0.630106
						1.867646		0.354754
	0.021921	0.247248	0.730829	11.278792	33.338373	4.030028	0.120882	0.036801
	0.623345	0.349988	0.026666	0.561467	0.042778	1.643454	38.417401	0.701132
	0.107697	0.892302	0.000001	8.285284		1.339778		1.996503
	0.759758	0.240241	0.382368	0.316208	0.503276	1.504897	2.990202	0.131156
	0.699648	0.300351	0.000001	0.429289		0.429446		0.039402
				0.334519	2.204631	1.4533117	0.65921	0.707138
	0.761518	0.236577	0.001805	0.310665		1.600413		0.001
	0.723187	0.276812	0.000001	0.382767		0.757863		0.201701
	0.215897	0.456703	0.327399	2.11537	1.516455	3.66287	2.415415	0.182271
				0.340103		0.084905		0.077788
	0.381619	0.61838	0.000001	1.620409		0.896432		0.120896
	0.254169	0.082547	0.663283	0.324771	2.609611	2.620797	1.004286	0.479839
	0.726193	0.273806	0.000001	0.377044		0.614081		0.113764
						0.616933		0.481231
METAL ÖZEL 50 - 99 ARASI ELEMAN ÇALIŞTIRAN 22								
TOPLAM	8.070162	5.446805	2.161514	40.323347	40.586948	28.581468	322.791226	7.228639
GEÇERLİ	14	14	14	19	9	21	9	22
ORTALAMA	0.474715	0.388057	0.154393	2.122281	4.50966	1.361022	35.865691	0.328574

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

	0.184708	0.707611	0.107679	3.830954	0.582969	1.755719	3.011684	0.611958
	0.339078	0.660921		1.949172		0.336233		0.164888
	0.533618	0.464666	0.001715	0.870784	0.003214	0.002335	0.726582	0.623958
	0.799571	0.075129	0.125299	0.093962	0.156708	0.418205	2.668689	0.0877
						0.911753		0.004184
	0.544457	0.452199	0.003343	0.830549	0.00614	1.159395	188.822844	0.454036
	0.465007	0.454211	0.053532	0.976782	0.115121	1.285578	11.167164	0.455766
						1.592153		0.116972
	0.073704	0.926295		12.568884		3.014152		0.003921
	0.130192	0.869807		6.680954		0.388696	121.125356	0.258356
				0.058502	0.003209	4.808557	0.116837	0.631965
	0.022021	0.071653	0.906324	3.253774	41.156015			1
						0.139472		0.2835
						1.066055		
	0.141282	0.772959	0.086449	5.41028	0.611894	1.451085	2.371464	0.391262
	473665	0.526334		1.111195		1.859417		0.847487
	0.433936	0.474423	0.091639	1.093303	0.211182	1.591317	7.535272	0.348133
METAL ÖZEL								
METAL ÖZEL 100 - 199 ARASI ELEMAN ÇALIŞTIRAN 19								
TOPLAM	4.141239	6.51471	1.379189	38.788733	42.846452	21.780122	337.545892	6.284086
GEÇERLİ	12	12	9	13	9	16	9	16
ORTALAMA	0.345103	0.501131	0.153243	2.983748	4.760716	1.361257	37.505099	0.392755
	0.55344	0.342184	0.104375	0.618286	0.188594	0.685826	3.636519	0.896279
	0.640856	0.272112	0.087031	0.424607	0.135804	1.86522	13.734622	0.093708
	0.506501	0.2261	0.267397	0.446396	0.52793	0.75709	1.429562	0.22315
						0.688609		
	0.560131	0.273311	0.166556	0.487942	0.297353	1.817624	6.112675	0.216014
	0.476109	3470200	0.05369	0.98759	0.112768	2.007503	17.80196	0.416826
	0.239691	0.760308		3.172032		0.911996		0.47186
	0.564786	0.422828	0.021136	0.74865	0.021488	0.589327	27.425395	0.344853
	0.244709	0.751736	0.003553	3.071955	0.014522	0.798227	54.966377	0.525374
	0.293946	0.677413	0.028639	2.304544	0.097431	0.974214	9.998965	0.426481
	0.501288	0.338784	0.159926	0.675827	0.319029	1.797468	5.634169	0.714255
METAL ÖZEL 200 - 499 ARASI ELEMAN ÇELİŞTİRAN 11								
TOPLAM	4.581457	4.534976	0.883303	12.937829	1.714919	12.890723	140.740244	4.3288
GEÇERLİ	10	10	10	10	9	11	9	10
ORTALAMA	0.458145	0.453497	0.098144	1.293782	0.190546	1.171883	15.637804	0.43288

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

	0.271007	0.728992	0.000001	2.689936		0.406283		0.354912
	0.070805	0.696062	0.233131	9.830639	3.292564	3.007725	0.91349	0.091026
METAL ÖZEL 500 - 999 ARASI ELEMAN ÇALIŞTIRAN 2								
TOPLAM	0.341812	1.425054	0.233132	12.520575	3.292564	3.414008	0.91349	0.445938
GEÇERLİ	2	2	2	2	1	2	1	2
ORTALAMA	0.170906	0.712527	0.116566	6.260287	3.292564	1.707004	0.91349	0.222969
	0.45775	0.47028	0.076944	1.03866	0.169938	1.778079	10.463046	0.444604
	0.181865	0.760859	0.057275	4.183648	0.314931	2.252758	7.153161	0.44745
	0.082094	0.813924	0.103981	9.914439	1.266596	4.160436	3.284736	0.441672
	0.37968	0.608319	0.07299	1.602188	0.192242	2.441259	12.698833	0.192763
	0.306586	0.633765	0.059648	2.067167	0.194557	2.276054	11.698606	0.713543
	0.154329	0.798267	0.047402	5.172491	0.307153	0.800264	2.605423	0.419164
METAL ÖZEL 1000 + ARASI ELEMAN ÇALIŞTIRAN 6								
TOPLAM	1.557329	4.085414	0.41824	23.978593	2.445417	13.70885	47.903805	2.659196
GEÇERLİ	6	6	6	6	6	6	6	6
ORTALAMA	0.259554	0.680902	0.069706	3.996432	0.407569	2.284808	7.983967	0.443199
METAL ÖZEL SEKTÖRÜ İŞLETMELERİ TOPLAMI 126								
TOPLAM	37.26554	51.827567	8.038709	309.90343	120.986829	503.87466	1128.15461	53.558886
GEÇERLİ	85	85	85	93	51	132	51	126
ORTALAMA	0.438465	0.492089	0.094573	3.332294	2.37229	3.817232	22.120678	0.40574
METAL SEKTÖRÜ İŞLETMELERİ TOPLAMI 127								
TOPLAM	37.632602	42.285574	8.207648	311.192544	121.452163	504.996075	1130.56452	54.130737
GEÇERLİ	86	86	86	94	52	133	52	133
ORTALAMA	0.437588	0.491809	0.095437	3.310558	2.335618	3.796962	21.741625	0.406998
GENEL TOPLAM								
TOPLAM	56.5066349	57.875443	16.356529	378.105765	151.680737	602.438184	4444.33672	80.695526
GEÇERLİ	127	127	127	135	89	184	90	184
ORTALAMA	0.444831	0.455712	0.128791	2.800783	1.704277	3.27412	49.381519	0.438562

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

MARMARA ÜNİVERSİTESİ 1883

MARMARA
ÜNİVERSİTESİ

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

MARMARA ÜNİVERSİTESİ

ISBN : 975 - 400 - 001 - 8

M.Ü.Teknik Eğitim Fakültesi
Döner Sermaye İşletmesi
Matbaa Biriminde Basılmıştır.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ